

ძველი ქართული ენის ძეგლები.⁴

P 7 7 7 7 7
 P 7 7 7 7 7
 P 7 7 7 7 7

8. ၊. ၆၁၃၅၈၀ ၂.

ლევიტელთაჲ. მსაჯულთაჲ
რუთისი. იოხისი ესაიასი

გაშლისცა
ა კ ა კ ი მ ა ნ ი ძ ე შ ი

ძველი აღთქმის
წიგნები

К Н И Г И
В Е Т Х О Г О З А В Е Т А

ПО РУКОПИСИ 978 г.

Том I. Вып. 2

ЛЕВИТ. СУДЕЙ. РУФЬ. ИОВА. ИСАИИ

ИЗДАЛ
А. ШАНИДЗЕ

978 წლის ხელნაწერის მიხედვით

978 წლის ხელნაწერის მიხედვით
ტ. I. ნაკვეთი 2.

ლევიტელთაჲ მსაჯულთაჲ
 რუთისი. იოხისი ესაიასი
 გაშოსცა

აკაკო შანდუმი

რედაქტორი ა. შანიძე

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის სტამბა, ა. წერეთლის ქ. № 7
უკანასკნელი ფორმა ხელმოწერილია დასაბეჭდად 23.12.48. ნაბეჭდ ფორმათა რაოდენობა 5¹/₂,
საავტორო ფორმათა რაოდენობა 7

შ.

შეკვ 542

ტირაჟი 400

წიგნის ტექსტობა

მეორე ნაკვეთისათვის

ძველი აღთქმის წიგნების მეორე ნაკვეთში, რომელიც ამჟამად გამოდის, შემდეგი წიგნები მოხვდა: ლევიტელთა, მსაჯულთა, რუთისი, იობისი და ესაიასი. ამათგან მხოლოდ რუთისი არის მთლად, დანარჩენებს კი ყველას აკლია: ლევიტელთაში მოიპოვება მხოლოდ დასაწყისი (1,1—11,45), მსაჯულთაგან შემორჩენილია ბოლო (19,16—21,25), იობის წიგნს აკლია ბოლო (მოიპოვება 1,1—30,26), ესაიას აკლია თავშიც (1,1—7,1) და შუაშიც (10,27—18,7; 22,26—27,7). ოღონდ, რაც ესაიას წიგნისაგან შემონახულა, ამ ნაკვეთში ყველა არ არის შემოსული: ბოლო ნაწილი III ნაკვეთში გადავა.

ოშკის ხელნაწერში სულ არ არის მე-4, მე-5 და მე-6 წიგნები (რიცხვთა, მეორე ზეჟლისა და ისო ნავესი), რომლებიც თავის დროს ყოფილან, როგორც ამას გვიჩვენებს რვეულთა სათვალავი: ლევიტელთა წიგნის მოღწეული ტექსტის უკანასკნელი ნაწილი (7,25—11,45) მოთავსებულია 22-ე რვეულზე, რომელსაც ხელნაწერში ამჟამად უშუალოდ მოსდევს 50-ე რვეული მსაჯულთა წიგნის უკანასკნელი თავებით. მაშასადამე, შუაზე არ ჩანს 27 რვეული, რომლებიც შეიცავდა, უეჭველია, არა მარტო იმას, რაც ლევიტელთასა და მსაჯულთას აკლია, არამედ მათ შორის მოქცეულ სამ წიგნსაც, რომელთაგანაც აღარაფერია გადარჩენილი.

ბერძნული ტექსტის გავლენა ამ ნაკვეთშიც ჩანს; მაგ., იკითხება: „და რომელნი სულნელებასა იხილვენ“ (ეს. 30,10) ნაცვლად ამისა: „და რომელნი ხილვასა იხილვენ“ (ⲁⲗⲓ ⲧⲟⲓⲛⲉ ⲧⲉ ⲃⲣⲁⲕⲁⲗⲁ ⲃⲣⲁⲛⲁⲩ). როგორც ჩანს, ბერძნ. ⲃⲣⲁⲕⲁⲗⲁ-ს ნაცვლად წაუკითხავთ ⲃⲣⲁⲕⲁⲗⲁ, რაც შეიძლება ბერძნული ხელნაწერის გადამწერსაც მოსვლოდა.

ჩვენი საზოგადო შენიშვნები იმის შესახებ, თუ რა ურთიერთობაა ქართულ ტექსტსა და სხვა ვერსიებს შორის, I ტომის გამოცემის დასრულებამდის უნდა გადავდოთ; ეხლა კი ვიტყვით მხოლოდ, რომ იმ ნაწილში, რომელიც უკვე დაბეჭდილია, ჩვენი ტექსტი უმთავრესად ალექსანდრიულ ხელნაწერს მისდევს, რომელიც ამჟამად ბრიტანიის მუზეუმშია დაცული. ამაში გვარწმუნებს ქართული ტექსტის შედარება სამოცდაათისეული ბერძნული ტექსტის Swete-ის გამოცემის ვარიანტებთან.

ამ ნაკვეთში შენიშვნებმა იმატა, რაც იმით აიხსნება, რომ აქ შემოსული ტექსტების დედანში ბევრია ცთომილებანი და შერყვნილი ადგილები, განსაკუთრებით იობისა და ესაიას წიგნებში. უმეტესობა მათგანი გადამწერთა დაუდევრობის ბრალია: აურევიათ მსგავსი სიტყვები და ერთის ნაცვლად სხვა დაუწერიათ, მაგალითად:

VI

იკითხება
ცხობილი
კრებულსა
ცეცხლი
ლომისაჲ —
განაკვრენა
მეფისანი
შურიტა
და უფრო

ამის ნაცვლად
ცხებული (ლევ. 2,4)
კრეტსაბმელსა (ლევ. 4,17)
ცმელი (ლევ. 6,12)
ლოდისაჲ (იობ. 6,12)
განკურნა (იობ. 12,21)
მემფისანი (ეს. 19,13)
შორით (ეს. 22,11)
დაფუარო (ეს. 29,14) და მისთ.

ზოგჯერ გადამწერი თითქო ცდილა გაეაზრიანებინა მისთვის გაუგებარი ტექსტი; მაგ., უნდა დაეწერა: „ვითარცა ხეკერი განუცოხნელი და შთაუთქამი“ (იობ. 20,18), ხოლო გამოუყვანია: „ვითარცა ხმ კერი განუცოხნელი დაშთაუთქამი“. შერყვნილი ადგილები, რამდენადაც შეიძლება, გასწორდა, ხელნაწერის წანაკითხები კი ყველა შენიშვნებშია გულმოდგინედ ჩამოტანილი.

ნათელი წარმოდგენა მცდარი და შერყვნილი ადგილების რაოდენობისა და ხასიათის შესახებ შეიძლება ვიქონიოთ მაშინ, როცა შეძღვომი ნაკვეთებიც დაიბეჭდება.

ა. შანიძე

ПРЕДИСЛОВИЕ

ко второму выпуску

Во второй выпуск грузинских Ветхозаветных книг, издаваемых по рукописи 978 г., вошли следующие книги: Левит, Судей, Руфь, Иова и Исаии. Из них только Руфь представлена полностью, тогда как все остальные дефектны: в кн. Левит имеется только начало (11—11,45), от Судей сохранился конец (19,16—21,25), у кн. Иова наличны первые 29 глав и 30,1—26), кн. пророка Исаии дефектна в начале (1,1—7,1) и в середине (не хватает 10,27—18,7; 22,26—27,7). Впрочем, не вся дошедшая часть Исаии дана в настоящем выпуске: последние главы войдут в III выпуск.

В Ошкской рукописи 978 г. совсем нет четвертой, пятой и шестой книг (Чисел, Второзакония и Иисуса Навина), которые, судя по нумерации тетрадей, в свое время имелись: вслед за 22-ой тетрадью, заключающую в себе текст кн. Левит (7,25—11,45), идет 50-ая, где помещен наличный текст Судей; значит, не досчитываемся 27 тетрадей, которые, восполняя недостающие места третьей и седьмой книг (Левит и Судей), еще содержали названные целиком отсутствующие книги.

Влияние греч. текста прослеживается и в этом выпуске; напр., читается *და რომელნი სულნელებასა ὁμιლῶν* „и которые видят благовония“ (Ис. 30, 10). Видимо *δρῶματα* греческого текста („видения“) прочитано как *ἀρωματῶν* („благовония“), что могло случиться и в греч. списке, откуда переводили или по которому исправляли наш текст.

Откладывая до завершения издания I тома общие замечания об отношении груз. текста к другим версиям, скажу здесь только, что груз. текст ошкской рукописи в той ее части, которая уже напечатана, судя по сравнению с разночтениями, данными Swete'ом в его издании греч. текста 70 толковников, ближе подходит к тексту александрийской рукописи, ныне хранящейся в Британском Музее.

Как видно из подстрочных примечаний, тексты, вошедшие в настоящий выпуск, изобилуют описками и искажениями. Особенно много их в книгах Иова и Исаии. Большинство погрешностей обязано беспечности переписчика, смешивавшего созвучные слова, вроде:

ცხოპილი	вм. ცხებული	(Лев. 2,4)
კრებულსა	კრეტსაბმელსა	(Лев. 4,17)
ცეცხლი	ცმელი	(Лев. 6,12)
ლომისაჲ	ლოდისაჲ	(Иов. 6,12)

VIII

განაკვრენა	ვმ.	გახკურნნა	(Иов. 12, 21)
მეფისანი		მემფისანი	(Ис. 19, 13)
შურიტა		შორიტ	(Ис. 22, 11)
და უფრო		დავფარო	(Ис. 29, 14) и т. п.

Иногда переписчик осмыслял непонятные ему слова и выражения, как напр., вм. ожидаемого ვითარცა ხეკერი განუცოხნელი და შთაუთქამი (Иов. 20, 18) он вывел: ვითარცა ხმ კერი განუცოხნელი დაშთა უთქუამი. Неисправные места текста по мере возможности исправлены, а рукописные чтения тщательно указаны в примечаниях.

Ясное представление о количестве и характере описок и искажений, из которых некоторые совсем не поддаются исправлению, можно будет составить тогда, когда будут напечатаны дальнейшие выпуски.

14.XII 1948

А. Шанидзе.

1

1. და უწოდა ღმერთი მოსეს და ეტყოდა მას უფალი კარვით გამო საწამებელისათ:

2. ეტყოდე შენ ძეთა ისრაელისათა და არქუ მათ: კაცი თქუენგანი უკუეთუ შემოსწირვიდეს შესაწირავსა მსხუერპლად ღმრთისა, საცხოვართაგან და ზროხათა და ცხოვართა შეწირეთ მსხუერპლი თქუენი.

3. უკუეთუ მრგულიად დასაწუველი იყოს მსხუერპლი იგი მისი, ჯარი ჯბოე უბიწოა ზროხათაგან მოიბას, კართა თანა კარვისა მის საწამებელისათა... და შეწიროს იგი სათნოდ წინაშე უფლისა.

4. და დასდვას¹ კელი² მისი თავსა ზედა მის შესაწირავისასა სათნოდ მისა და სალხინებელად მისთჳს.

5. და დაკლან ჯბოე იგი წინაშე უფლისა და შეწირონ ძეთა აჰრონისთა მღდელთა სისხლი იგი მისი და მოაჰკურონ სისხლი იგი მისი გარემო საკურთხეველსა მას, რომელ - იგი არს კართა მათ თანა კარვისა საწამებელისათა.

6. და განჰკადონ მრგულიად შესაწირავი იგი და განაგონ ასოდ-ასოდ.

7. და დადვენ ძეთა აჰრონისთა მღდელთა ცეცხლი საკურთხეველსა ზედა და დაასხან შეშად ცეცხლსა მას ზედა.

8. და დააგონ ძეთა აჰრონისთა მღდელთა დრონეული იგი და თავი და

ცემლი შეშასა მას ზედა და ცეცხლსა, [119] რომელი იყოს საკურთხეველსა მას ზედა.

9. ხოლო ნაწლევნი და ფერჯნი განჰრცხნენ წყლითა და დააგოს მღდელმან მან ყოველი ესე საკურთხეველსა ზედა; ნაყოფი არს ესე, შესაწირავი, სული სულნელებისა უფლისა.

10. უკუეთუ ცხოვართაგანი იყოს შესაწირავი იგი მისი ღმრთისა, კრავთაგან და თიქანთაგან, მრგულიად მწუარად ვერძი უბიწოა მოიბას იგი და დასდვენ კელი მისი თავსა ზედა მისსა.

11. და დაკლან იგი გუერდით კერძო საკურთხეველსა მას ბლუარით კერძო წინაშე უფლისა და მოაჰკურონ ძეთა აჰრონისთა მღდელთა სისხლი იგი მისი გარემო საკურთხეველსა მას.

12. და განყონ იგი ასოდ-ასოდ, თავი და ცემლი, დააგონ მღდელთა მათ შეშასა მას ზედა...

13. ხოლო ნაწლევნი და ფერჯნი მისნი განრცხნენ წყლითა. შეწიროს მღდელმან მან ყოველი ესე და დადვას საკურთხეველსა მას ზედა. ნაყოფი არს შესაწირავი, სული სულნელებისა³ უფლისა.

14. უკუეთუ მფრინველთაგან ნაყოფი მსხუერპლად შეწიროს ღმრთისა, და შეწიროს გურიტთაგან ანუ მართუეთაგან ტრედთაჲსა შესაწირავი მისი,

15. და მოილოს მღდელმან მან საკურთხეველსა თანა და წარჰკუეთოს მღდელ-

1 დასდვენ A. 2. კელი კე A. 2 ასეა A. (შდრ. სული სულნელებისა 1,9; ან: სულად სულნელებისა 1,17; 2,9).

ფელი ალექსის წიგნები, ტ. I.

მან თავი და დადევს საკურთხეველსა ზედა [v] და დაწრიდოს სისხლი მისი ხარისხსა მას საკურთხეველისასა.

16. და წარჰკუთენეს¹ შეწებულად ფრთითურთ და გამოიხუნეს¹ იგი საკურთხეველისაგან აღმოსავლად ადგილსა მსხუერპლისასა²

17. და მოსტეხნეს¹ იგი ფრთეთა მათგან და არა განყოს, და დადევს იგი მღვდელმან მან საკურთხეველსა მას ზედა შეშასა მას ზედა და ცეცხლსა. ნაყოფი არს, შესაწირავი, სულად სულნელებისა ღმრთისა.

2

1. უკუეთუ სული³ შესწირვიდეს ძღუენად შესაწირავად ღმრთისა, სიმინდოჲ⁴ იყოს შესაწირავი მისი და დაასხას მას ზედა ზეთი და დასდევს მას ზედა გუნდრუკი. შესაწირავი არს ესე.

2. და მოართუას ძეთა აპრონისთა მღვდელთა და აღილოს მისგანი სავსე მკელი სამინდოჲსა მისგან ზეთითურთ და ყოველივე იგი გუნდრუკი მისი, და დასდევს მღვდელმან მან საკურთხეველსა მას, სულად სულნელებად ღმრთისა.

3. და სხუად იგი მსხუერპლისაჲ მის აპრონისა და ძეთა მისთა იყოს, წმიდათა მათგან მსხუერპლთა ღმრთისათაჲ.

4. და უკუეთუ შესწირვიდეს ძღუენსა შესაწირავად, გამოცხობილი თორნითა, საძინდოჲსაგან პურნი უცომონი, ზეთითა შესუარულნი, და ლელანგოჲ უცომოჲ ცხებულ⁵ [120] ზეთითა.

5. უკუეთუ შესაწირავი⁶ ტაპაკისაგან იყოს ძღუენი იგი შენი, სამინდოჲ შესუარული ზეთითა, უცომოჲ იყოს.

6. და დაალტო იგი დამუსკრილი და დაასხა მას ზეთი: შესაწირავი არს ღმრთისა.

7. უკუეთუ შესაწირავი ლანძქსაგან იყოს ძღუენი იგი შენი, სამინდოჲ ზეთითა შეიქმნეს.

8. და შეწიროს მსხუერპლი იგი, რომელი ექმნეს ერთი ამათგანი ღმრთისა, და მოართუას იგი მღვდელსა. და მიეახლოს მღვდელი იგი საკურთხეველსა მას

9. და აღილოს მსხუერპლისა მისგან მოსაცხენებელი მისი და დადევს მღვდელმან მან საკურთხეველსა ზედა, ნაყოფად, სულად სულნელებისა ღმრთისა.

10. ხოლო ნეშტი იგი შესაწირავისაჲ მის აპრონისა და ძეთა მისთა იყოს, წმიდაჲ წმიდათაჲ ნაყოფთა მათგან ღმრთისათა.

11. ყოველსა მას შესაწირავსა რომელსა შესწირვიდეთ ღმრთისა, არა ჰყოთ ცომოვანი, რამეთუ ყოველივე ცომი და ყოველივე თაფლი არა შესწიროთ მათგანი ნაყოფად ღმრთისა

12. და ძღუენად პირველად შესაწირავად იგი ღმრთისა, და საკურთხეველსა ზედა არა აღვიდეს იგი სულად სულნელებად ღმრთისა.

13. და ყოველივე შესაწირავი მსხუერპლისა თქუენისაჲ მარილითა დაიმარილენ. არა დააცადოთ მარილი [v] შჯულისა ღმრთისაჲ შესაწირავთაგან თქუენთა, და ყოველსა ზედა შესაწირავსა თქუენსა მარილი დაასხით.

1 ასეა A. 2 მე-16 მუხლის ტექსტი ძალზე შერყენილი ჩანს. 3 სული] სულსა A. 4 აქ ასეა A. (შდრ. ესაია 66,3). 5 ცხებული] ცხობილი A. 6 შესაწირავი] შესწირვიდეთ A.

14. უკუეთუ შესწირვიდე შესაწირავსა პირველთა ნაყოფთაგან ღმრთისა, ახალი შეხუევილი ნედლი ღერლილი ღმრთისა, შესწირო მსხუერპლად პირველად ნაყოფთაჲ,

15. და დაასხა მას ზედა ზეთი და

დასდვა მას ზედა გუნდრუკი: შესაწირავი არს ესე.

16. და შეწიროს მღდელმან მან საკსენებელად მისა ეტერთა მათგან ზეთითურთ და ყოველივე გუნდრუკი მისი: შესაწირავი არს ესე ღმრთისა.

3

1. უკუეთუ შესაწირავი ცხორებისაჲ იყოს მსხუერპლი იგი მისი ღმრთისა, ანუ თუ ზროხთაგან შესწირვიდეს იგი, გინა თუ ვერძსა გინა თუ ნეზუსა, უბიწოდ მოიბან იგი წინაშე ღმრთისა.

2. და დაასხნენ ჯელნი თავსა ზედა მის შესაწირავისასა და დაკლან იგი კართა თანა კარვისა მის საწამებელისათა¹, და დასთხიონ ძეთა აპრონისთა მღდელთა სისხლი იგი მისი საკურთხეველსა მას მრგულაჲდ დასაწუველთა გარემოჲს.

3. და მოიღონ შესაწირავისა მისგან ცხორებისაჲსა ნაყოფად ღმრთისა ცმელი იგი გარდაბურვილი ქუსეტსა და ყოველი ცმელი მუცლისაჲ,

4. და ორნი [121] თირკუმელნი და ცმელი იგი, რომელ მათ² ზედა არს, ... თირკუმელთა თანა მოჰკუეთოს.

5. და შეწირონ ძეთა აპრონისთა მღდელთა საკურთხეველსა მას ზედა შესაწირავთასა შეშასა მას და ცეცხლსა, ნაყოფად, სულად სულნელად ღმრთისა.

6. უკუეთუ ცხოვართაგან იყოს მსხუერპლი იგი მისი ღმრთისა საცხორებელად მისა, ვერძი გინა თუ ნეზუ, უბიწოდ მოიბას იგი.

7. უკუეთუ კრავი მოებას შესაწირავად მისა, მოართუას იგი წინაშე ღმრთისა.

8. და დაასხნეს³ ჯელნი მისნი თავსა მას მის შესაწირავისა მისისასა და და-

კლას იგი კართა თანა კარვისა საწამებელისათა, და დასთხიონ ძეთა აპრონისთა მღდელთა სისხლი იგი მისი გარემო საკურთხეველსა მას.

9. და შეწიროს შესაწირავი იგი ცხორებისაჲ მსხუერპლად ღმრთისა, ცმელი და წელნი უბიწოდ⁴. თეძოთურთ მოჰკუეთონ იგი⁵ და ცმელი იგი გარდაბურვილი ქუსეტსა და ყოველი ცმელი მუცლისაჲ.

10. და ორნი თირკუმელნი⁶ და ცმელი იგი მათ ზედა, რომელ არს ბარკალთაჲ და ღვძლის ყურნი იგი თირკუმლითურთ მოჰკადოს.

11. და შეწიროს მღდელმან მან საკურთხეველსა ზედა, სულად სულნელებისად, მსხუერპლად ღმრთისა.

12. ანუ თუ თხათაგანი [17] იყოს შესაწირავი იგი მისი, და მოჰგუაროს იგი წინაშე ღმრთისა.

13. და დაასხნეს ჯელნი მისნი მას ზედა და დაკლან იგი წინაშე ღმრთისა კართა თანა კარვისა მის საწამებელისათა და დასთხიონ ძეთა აპრონისთა მღდელთა სისხლი იგი მისი გარემო საკურთხეველსა მას.

14. და შეწიროს მას ზედა მსხუერპლად ღმრთისა ცმელი იგი გარდაბურვილი ქუსეტსა და ყოველი ცმელი მუცლისაჲ.

1 საწამებლისათა A. 2 მათ მას A. 3 დასხნეს A. 4 ასეა A. 5 ასეა A.

15. და ორნი თირკუმელნი და ცმელი იგი, მათ ზედა, რომელ არს ბარკალთამ, და ღძღის ყურნი იგი ღძღლისა¹ თირკუმელთა თანა მოჰყუეთოს².

16. და შეწიროს იგი მღდელმან მან

საკურთხეველსა ზედა, ნაყოფად, სულად სულნელად ღმრთისა, ყოველივე ცმელი ღმრთისა

17. სჯულად საუკუნოდ ნათესავსა შოვრის თქუნესა... ყოველი ცმელი და ყოველი სისხლი არა შკამოთ.

4

1. და ეტყოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა:

2. ეტყოდე შენ ძეთა ისრაჲლისათა და არქუ: კაცმან თუ ცოდოს წინაშე ღმრთისა არა ნეფსით ყოველთა მათგან ბრძანებათა ღმრთისათა, რომელ არა ჯერ-არს ყოფად, და ყოს ერთი რამე მათგანი,

3. უკუეთუ მღდელთ მოძღუარმან მან ცხებულმან ცოდოს ესე³ ერისა ცოდვად და მოიბაძ ცოდვისა მისთჳს, რომელ ცოდა, ვბოჲ ზროხნათაგან უბიწოდ ღმრთისა წინაშე ცოდვისა მისთჳს,

4. და წარმო[122]იბას კართა თანა კარვისა მის საწამებელისათა წინაშე ღმრთისა და დასდვას ჯელი მისი თავსა ზედა მის ვბოჲსა წინაშე ღმრთისა და დაკლას ვბოჲ იგი წინაშე ღმრთისა.

5. და მოიღოს მღდელმან მან ცხებულმან განსრულებულმან ჯელითა მისითა სისხლი იგი ვბოჲსა მის და შეიღოს იგი კარავსა მას საწამებელისასა,

6. და დააწოს თითი მღდელმან მან სისხლსა მას და აჰკუროს სისხლისა მისგანი შვდ გზის თითითა თჳსითა⁴ წინაშე ღმრთისა კრეტსაბმელსა მას თანა წმიდასა.

7. და სცხოს სისხლისა მისგანი ვბოჲსა რქათა⁵ მათ საკურთხეველისათა საკუმეველისა მის აღზავებულისათა წინა-

შე ღმრთისა, რომელ არის⁶ კარავსა მას შინა საწამებელისასა და ყოველივე იგი სისხლი ვბოჲსა მის მოაჰკუროს წინაშე ხარისხსა მას საკურთხეველისა მის ნაყოფათაჲსა, რომელ არს წინაშე კართა მათ კარვისა საწამებელისათა.

8. და ყოველივე ცმელი ვბოჲსა მის ცოდვათაჲსაჲ მოჰჳადოს მისგან, ცმელი იგი... ნაწლევთაჲ.

9. და ორნი თირკუმელნი და ცმელი იგი მათ⁷ ზედა, რომელ არს ბარკალთა თანა, და ძირი იგი ღძღლისაჲ თირკუმელთა თანა მოჰჳადოს,

10. ვითარცა-იგი მოჰჳადიან ვბოჲსა მას შესაწირავისა ცხორებისასა, და შე-
[123]წიროს მღდელმან მან საკურთხეველსა მას ზედა ნაყოფათაჲსა⁸.

11. და ტყავი ვბოჲსა მის და ყოველი ჯორცი მისი თავ-ფერჯითურთ და ნაწლევით და ფუშნიერით,

12. და ყოვლადვე ვბოჲ იგი განიღოს გარე ბანაკსა მას აღგილსა წმიდასა, სადა-იგი დასთხიონ ნაცარი და დაწუან იგი შეშასა ზედა ცეცხლითა დასათხეველსა თანა ნაცრისასა, და⁹ დაიწუეს იგი.

13. უკუეთუ ყოველმან კრებულმან ძეთა ისრაჲლისათამან უმეცრებაჲ ქმნეს არა ნეფსით და დაეფაროს სიტყუაჲ იგი თუალთაგან კრებულისათა და ყონ ერ-

1 ასეა A. 2 ასეა A. 3 ესე | ესე A. 4 თჳსისითა A. 5 რქა A. 6 ასეა A. 7 მას A. 8 ნა-
ყოფათაჲსა A. 9. და | და A.

თი რაღმე მცნებათაგანი¹ ღმრთისათაჲ, რომელ არა ყოფად ჯერ-იყო,

14. და განცხადნეს მათი იგი ცოდვაჲ, რომელ ცოდეს მას შინა, მოიბას კრებულმან მან ვბოჲ ზოხბათაგან უბიწოდ ცოდვისა მისთჳს და მოჰუარონ იგი კართა თანა კარვისა მის საწამებელი-სათა.

15. და დაასხნენ კელნი მოხუცებულ-თა მათ ერისათა თავსა ზედა მის ვბოჲ-სასა წინაშე ღმრთისა...

16. და შეიღოს მღდელმან მან ცხებულ-მან სისხლისა მისგან ვბოჲსა კარვად საწამებელისა.

17. და დააწოს მღდელმან მან თითი სისხლსა მას ვბოჲსასა და აპკუროს შუდ გზის წინაშე ღმრთისა პირისპირ კრეტსაბმელსა² მას [123] სიწმიდისასა.

18. და მისვე სისხლისაგანი სცხოს რქათა მათ საკურთხეველისა საკუმველ-თაჲსა წინა - დაგებულისათა წინაშე ღმრთისა,... რომელ არს კარავსა მას შინა საწამებელისასა, და ყოველი იგი სისხ-ლი დასთხიოს ხარისხსა თანა საკურ-თხეველისა მის ნაყოფთაჲსა, რომელ კარ-თა მათ ზედა არს კარვისა საწამებე-ლისათა.

19. და ყოველი ცმელი მოიღოს მისგან და შეწიროს იგი საკურთხეველსა ზედა

20. და ყოს ვბოჲ ესე, ვითარცა სა-ხედ ყო ვბოჲ იგი ცოდვისაჲ, ეგრევე ყოს ესე. და ლხინება-ყოს მათოჳს მღდელ-მან მან და მიეტვენენ მათ ცოდვანი მათნი.

21. და განიღონ ვბოჲ იგი გარეშე³ ბანაკსა მას და დაწუან იგი, ვითარცა სახედ დაწუეს ვბოჲ იგი პირველი: ცოდ-ვისა მისთჳს კრებულისა არს ესე.

22. უკუეთუ მთავარმან ცოდოს და ქმნეს ყოველთა მათგან მცნებათა უფ-

ლისა ღმრთისა მისისათაჲ არა ნეფსით, რომელ არა ჯერ-იყო ყოფად, და ცო-დოს,

23. და განცხადნეს ცოდვაჲ იგი მისი, რომელსა შინა ცოდა, მოიბას შესაწი-რავად მისა თიკანი თხათაგან, ვაცი უბიწოდ,

24. და დასდვას კელი მისი თავსა ზედა მის ვაცისასა და დაკლან იგი ადგილსა მას [x] წინაშე ღმრთისა, სა-დაცა დაკლნიან ყოვლად დასაწუველნი იგი...

25. და მოიღოს მღდელმან მან და სცხოს მღდელმან სისხლისა მისგან ცოდვისაჲსა თითითა მისითა რქათა მათ საკურთხეველისათა ყოვლად დასა-წუველთაჲსა და ყოველი სისხლი მისი დასთხიოს კედელსა მას თანა საკურთ-ხეველისაჲსა ყოვლად დასაწუველთაჲსა.

26. და ყოველი ცმელი მისი შეწიროს საკურთხეველსა ზედა, ვითარცა ცმელი იგი საკლველისა მის ცხორებისაჲ, და ლხინება-ყოს მისთჳს მღდელმან მან ცოდ-ვისაგან მისისა, და მიეტვოს მას.

27. უკუეთუ კაცმან ერთმან ერთისა მის ქუეყანისამან ცოდოს ცოდვაჲ არა ნეფსით და ყოს ერთი რაღმე მცნება-თაგან ღმრთისათა, რომელ არა ჯერ-იყო ყოფად, და ქმნეს,

28. და განცხადნეს ცოდვაჲ იგი მისი, რომელ ცოდა, მოიბან თიკანი თხათა-გან, ნეზ უბიწოდ, ცოდვისა მისთჳს, რომელ ცოდა,

29. და დასდვას კელი მისი თავსა ზედა, რომელი-იგი არს ცოდვისათჳს, და დაკლან თიკანი იგი ცოდვისაჲ ად-გილსა მას, სადაცა დაკლნიან ყოვლად დასაწუველნი იგი.

30. და მოიღოს მღდელმან მან სი-სხლისა მისგანი თითითა და სცხოს

1 მიმცნებათაგანი A (შდრ.: ლევ. 5,17). 2 კრეტსაბმელსა] კრებულსა A. 3 გარეშე A.

რქათა მათ საკურთხეველისა ყოვლად დასაწუველთაჲსა [124] და ყოველი სისხლი მისი დასთხიოს ხარისხთა თანა საკურთხეველისათა.

31. და ყოველი ცმელი მისი მოჰჳადოს, ვითარცა სახედ მოჰჳადიან ცმელი შე-
საწირავსა, და შეწიროს იგი მღდელმან მან საკურთხეველსა ზედა სულად სულ-
ნელად ღმრთისა, და ღხინება-ყოს მის-
თჳს მღდელმან მან, და მიეტეოს მას.

32. უკუეთუ ცხოვარი შეწიროს მსხუერპლად თჳსა ცოდვისათჳს, ნეზ უბიწოდ შეწირონ იგი.

33. და დასდვას ჯელი მისი თავსა მას ზედა ცოდვისაჲსა¹. და დაკლან იგი

ადგილსა მას, სადაცა დაკლნან ყოვლად დასაწუველნი იგი.

34. და მოიღოს მღდელმან მან სი-
სხლისა მისგან ცოდვისაჲსა³ თითითა და სცხოს რქათა მათ საკურთხეველისა ყოვლად დასაწუველთაჲსა და ყოველივე სისხლი მისი დასთხიოს ხარისხსა თანა საკურთხეველისასა.

35. და ყოველი ცმელი მისი მოჰჳადოს, ვითარცა მოჰჳადიან ცმელი ცხო-
ვარსა მას შესაწირავისა ცხოვრებისასა, და სცხოს მღდელმან მან საკურთხეველსა მას მსხუერპლთასა წინაშე ღმრთისა. და უღხინოს მღდელმან მან ცოდვაჲ იგი მისი, და მიეტეოს მას.

5

1. უკუეთუ ცოდოს კაცმან და ესმეს ჳმად ფიცისაჲ და ესე წამებდეს, გინა თუ იხილა, გინა თუ თანად რცის, და უკუეთუ არა უთხრა, მოიღო მან [v] ცოდ-
ვაჲ მისი.

2. კაცი, რომელი შეეხოს ყოველსა საქმესა არაწმიდებისასა, გინა მძორსა, გინა ნამჯეცავსა არაწმიდასა, გინა მკუ-
დარსა რომელსავე სძაგელსა არაწმიდა-
თასა...

3. გინა თუ შეეხოს არაწმიდებასა რასმე კაცისასა, ყოველსავე არაწმიდე-
ბასა მისსა, რომელსა შეეხოს და შეგი-
ნებულ იქმნა და დაავიწყდა და ამისა შემდგომად ცნა და ცოდა;

4. და კაცმან, რომელმან ფუცოს და გან-
რაჲმე -აჲინოს პირითა თჳსითა ბო-
როტისა ყოფად, გინა კეთილისა ყოფად, ყოველისა მისებრ, რომელი აღუთქუა კაცმან² ფიცით და დაავიწყდა იგი, და ესრცთ ცნა და ცოდა ერთი რაჲმე მათ-
განი,

5. და მიუთხრას მისთჳს ცოდვაჲ იგი, რომელ ცოდა,

6. და შეწიროს ღმრთისა, რომელთა-
თჳს... ცოდა, ნეზ ცხოვართაგან ტარიგი, გინა ვაცი თხათაგან ცოდვისათჳს. და ღხინება-ყოს მღდელმან მან ცოდვისა მისთჳს, და მიეტეოს მას ცოდვაჲ იგი.

7. უკუეთუ ვერ ეძღოს ჯელსა მისსა ყოფად⁴ ცხოვარი, შეწიროს⁵ ღმრთისა ცოდვისა მისთჳს, რომელ ცოდა, ორნი გუტიტნი ანუ ორნი მართუენი ტრედი-
სანი: ერთი ცოდვისათჳს, და ერთი ყოვლად დასაწუველად.

8. და მოართუნენ იგინი მღდელსა და შეწიროს იგი მღდელმან მან ცოდვისა მისისათჳს [125] პირველად, წარჰკუეთოს თავი მისი მღდელმან მან საქციელითგან და არა განახევროს⁶,

9. და აპკუროს სისხლისა მისგან, რომელ არს ცოდვისაჲ, კედელსა საკურ-
თხეველისასა, ხოლო ნეშტი იგი სი-

სხლი დაწრიდოს ზარისხსა თანა საკურ-
თხეველისასა, რამეთუ ცოდვისაჲ არს.

10. ხოლო მეორე იგი ყოს ყოვლად
დასაწუველ, ვითარცა-იგი ჯერ-არს, და
ლხინება-ყოს მისთჳს მღღელმან მან
ცოდვისა მისთჳს, რომელ ცოდა, და
მიეტეოს მას.

11. უკუეთუ არა პოყოს ჳელმან მის-
მან წყვილნი გურიტნი ანუ ორნი მარ-
თუენი ტრუდისანი, შეწიროს მსხუერ-
პლად მისა ცოდვისა მისთჳს მეთაჲ სა-
მინდოჲსა სათუელი ცოდვისა მისთჳს,
და არა დაასხას მას ზედა ზეთი და არა
დასდვას მას ზედა გუნდრუკი, რამეთუ
ცოდვისაჲ არს.

12. და მოართუას იგი მღღელსა მას,
და აღილოს მისგანი მღღელმან საგსე
მკელი მოსაცხენებელად მისა და დადვას
იგი საკურთხეველსა ზედა მსხუერპლთა-
სა წინაშე ღმრთისა: ცოდვისაჲ არს.

13. და ლხინება-ყოს მისთჳს მღღელ-
მან მან ცოდვისა მისისათჳს, რომელ
ცოდა ერთი რაჲმე ამათგანი, რომელ-
რაჲ პოვა და შეწირა, მიეტეოს მას;
ხოლო ნეშტი იგი იყოს მღღელისა მის,
ვითარცა მსხუერპლი ქებისაჲ¹.

14. [v] ეტყოდა უფალი მოსეს და
ჰრქუა:

15. კაცსა უკუეთუ რაჲმე დაავიწყდა
დავიწყებაჲ და ცოდა არა ნეფსით სი-
წმიდეთა შინა ღმრთისათა, და შეწიროს
ცოდვისა მისისათჳს ღმრთისა ვერძი
უბიწოდ ცხოვართაგან სასყიდელითა
ვეცხლისაჲთა სასწორთაგან, სასწორი-
თა წმიდითა, რომლისათჳს-იგი ბრალი
ქმნა,

16. და ცოდა სიწმიდეთა შინა მისთა,
ზლოს ესე და მეხუთჲ შესძინოს მას
ზედა და მისცეს იგი მღღელსა მას. და
მღღელმან მან ლხინება-ყოს მისთჳს ვერ-
ძითა მით ბრალისაჲთა, და მიეტეოს
მას.

17. და კაცმან უკუეთუ ცოდოს და
ყოს ერთი რაჲმე მცნებათაგანი ღმრთი-
სათაჲ, რომელი არა ჯერ-იყოს ყოფად,
და ვერ ცნა და ბრალი ქმნა და მოი-
ლო ცოდვაჲ იგი,

18. მოჰგუაროს მღღელსა ვერძი უბი-
წოდ ცხოვართაგან სასყიდელითა ვეცხლი-
საჲთა ბრალისა მისთჳს, და ლხინება-
ყოს მღღელმან მან უმეცრებისა მისისა-
თჳს, რომელ ვერ ცნა და მან არა
იკოდა, [და მიეტეოს მას,

19. რამეთუ ცოდა]² ცოდვაჲ წინაშე
ღმრთისა.

6

1 (20). ეტყოდა უფალი მოსეს და
ჰრქუა:

2 (21). კაცმან უკუეთუ ცოდოს და უგუ-
ლებით უგულუბელს - ყენის მცნებანი
უფლისანი და სტუეფოს მოყუასსა ვედრი-
სათჳს, გინა ზიარებისათჳს, გინა ტაცე-
ბისათჳს, გინა ოუ ავნოს რაჲმე მოყუასსა,

3 (22). ანუ თუ [126] პოვა წარწყმედუ-

ლი და ტყუეა მისთჳს და ფუცა ნაცილად
ერთისა ამათგანისათჳს, რომელი ყვის
კაცმან და ცოდის ამათ შინა,

4 (23). და იყოს³, რაჲმეს ცოდა და ბრა-
ლი ქმნა და მისცა მონატაცები იგი, რო-
მელ მოსტაცა, გინა ენებისა მისთჳს, რო-
მელ ავნო, გინა ვედრისა მისთჳს, რომელ
ვედრად აქუნდა მას, გინა წარწყმედუ-
ლისა მისთჳს, რომელ პოვა,

5 (24). ყოვლისათჳს საქმისა, რომლისაგან ფუცა ნაცილად, და მისცეს მას თავადი იგი და მეხუთჲ იგი შესძინოს მას ზედა. ვისაცა იყოს, მასვე მისცეს, რომელსაცა ღლესა ემზილოს.

6 (25). და ბრალისა მისთჳს შეწიროს ღმრთისა ვერძი ... უბიწოჲ სასყიდლითა, რომლისათჳს ბრალი ქმნა.

7 (26). და ლხინება-ყოს მისთჳს მღდელმან მან წინაშე ღმრთისა და მიეტეოს მას ერთისა მათგანისათჳს, რომელ ქმნა საცოდავსა მას შინა.

(6)

8 (1). და ეტყოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა:

9 (2). ამცენ აჰრონს და ძეთა მისთა და არქუ: ესე არს შჯულისა ყოვლად დასაწყველთაჲ: ესე ყოლად¹ დაწუვად დაწყუვასა მას ზედა საკურთხეველსა ზედა² სამე ყოველ განთიადმდე³, და ცეცხლი იგი საკურთხეველისაჲ ეგზებოდის მას ზედა და არა დაშრტეს.

10 (3). და შეიმოსოს მღდელმან მან სამოსელი სელისაჲ [v] და ნიფხავი შეიმოსოს სხეულთა მისთა და აღილოს შესაწირავი იგი, რომელ განლია ცეცხლმან ყოვლად დამწუარი იგი, საკურთხეველისა მისგან, და დაღვას იგი მახლობელად საკურთხეველსა მას.

11 (4). და განიძარცოს სამოსელი მისი და შეიმოსოს სხუად და განილოს ნაყოფად შეწირული იგი გარეშე⁵ ბანაკსა მას ადგილსა წმიდასა.

12 (5). და ცეცხლი ეგზებოდის საკურთხეველსა მას ზედა და არა დაშრტეს⁶

და აგზებდეს მღდელი იგი შეშას განთიად-განთიად და დაზნოს მას ზედა ყოვლად დასაწყველი იგი და დასდვას ზედა ცემლი⁷ ცხორებისაჲ.

13 (6). და ცეცხლი მარადის ეგზებოდის საკურთხეველსა ზედა და არა დაშრტეს⁸.

14 (7). ესე არს შჯული შესაწირავთაჲ, რომელ მოართოდინ ძეთა აჰრონისთა წინაშე ღმრთისა პირისპირ საკურთხეველსა.

15 (8). და აღილოს საკურთხეველისა მისგან სამინდოჲ მქელითა ზეთითურთ მისით გუნდრუქსა თანა მისსა, რომელი იგი იყოს შესაწირავსა მას ზედა, და შეწიროს საკურთხეველსა მას ზედა ნაყოფად, სულად სულენლად, საკსენებელი მისი უფლისა ღმრთისა.

16 (9). ხოლო ნეშტი იგი მისგანი შეკამოს აჰრონ და ძეთა მისთა, უცმოჲ შეიკამოს იგი [127] ადგილსა წმიდასა ეზოსა კარვისა საწამებელისასა, სადა შეკამონ იგი.

17 (10). არა შეიცხოს ცომოვანი, ნაწილად მივსცე იგი მათ ნაყოფთაგან ღმრთისათაჲ: წმიდაჲ წმიდათაჲ არს, ვითარცა ცოდვისაჲ იგი და ვითარცა ბრალისაჲ იგი.

18 (11). ყოველზე წული მღდელთაჲ კამდეს მას შჯულად საუკუნოდ ნათესავსა შოვრის თქუენსა ნაყოფად⁸ შესაწირავთა მათგან ღმრთისათა. ყოველი, რომელი შეეხოს მას, განწმინდეს.

19 (12). და ეტყოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა:

20 (13). ესე არს შესაწირავი აჰრონისი და ძეთა მისთაჲ, რომელი შეწირონ

1 დაწუველთაჲ A. 2 ასეა (ყოლად) A. 3 ზედა[+ეგზებოდის A. 4 განთიადმდე] + და არა დაშრტეს A. 5 გარეშე A. 6 დაშრტეს A. 7 ცემლი ცეცხლი A. 8 ნაყოფად + შეწირულთა მათგან ღმრთისათა, რამეთუ წმიდა არს, ვითარცა-იგი ცოდვისაჲ და ვითარცა-იგი ბრალისაჲ. და ყოველი წული მღდელთაჲ კამდეს მას შჯულად საუკუნოდ ნათესავსა შოვრის თქუენსა A. (ეს სიტყვები გამეორებაჲ მე-17 მუხლის ბოლოსი და მე-18-ის დასაწყისისა).

ღმრთისა დღესა მას, რომელსა სცხო¹ მათ მეთაჲ სათუელისაჲ სამინდოდ მსხუერპლად სამარადისოდ, ზოგი მისი განითად და ზოგი მისი მწუხრი.

21 (14). ტაპკსა ზედა ზეთითა შესუარული შექმნეს იგი, შეწიროს იგი, გულარძნილი იგი, მსხუერპლი განატეხთაჲ, შესაწირავი, სულად სულნელად ღმრთისა,

22 (15). მღდელმან ცხებულმან მის წილ ძეთა მისთაგანმან ყოს იგი, შჯულად საუკუნოდ ყოლადე² საკურთხეველსა ზედა³.

23 (16). [v] და ყოველი მსხუერპლი მღდელისაჲ ყოვლად დამწუარი იყოს და არა იჰამოს.

24 (17). და ეტყოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა:

25 (18). ეტყოდე შენ აჰრონს და ძეთა მისთა და არქუ: ესე არს შჯული ცოდვისაჲ: ადგილსა მას, სადა-იგი დაჰკლვიდენ ყოვლად დასაწუველთა, დაკლან ცოდვისაჲ იგი წინაშე ღმრთისა: წმიდაჲ წმიდათაჲ არს.

26 (19). მღდელმან მან, რომელმან შეწიროს იგი, მანვე შეჰამოს იგი, ადგილსა წმიდასა შეჰამოს იგი, ეზოსა მას კარვისა საწამებელისაჲ.

27 (20). ყოველი, რომელი შეეხოს ჯორცსა მას, განწმიდნეს და რომელსა ჰსხურეს სისხლისა მისისაგანი სამოსელსა და დაიბთალოს⁴, გამოირცხენ იგი ადგილსა წმიდასა.

28 (21). და ჰურჰერი კეცისაჲ, რომლითა შეიგბოს⁵ იგი, შეიმიუსრენ. უკუეთუ ჰურჰრითა რეალისაჲთა შეიგბას⁶, მოხუეტენ იგი და გამოირცხენ წყლითა⁷.

29 (22). ყოველი წული მღდელთაჲ ჰამდეს მას: წმიდაჲ წმიდათაჲ არს ღმრთისაჲ.

30 (23). და ყოველივე, რომელი ცოდვისათჳს არს, რომელი შეიწიროს სისხლისა მათისაგანი კარავსა მას საწამებელისაჲ სალხინებელად სიწმიდესა შინა, არა იჰამოს, ცეცხლითა დაიწუეს იგი.

(7)

31 (1). და ესე არს შჯული ვერძისაჲ მის, რომელი იყოს ცოდვისათჳს, რამეთუ წმიდაჲ წმიდათაჲ არს.

32 (2). ადგილსა მას, სადაცა დაკლნიან⁷ ყოვლად დასაწუჲ[128]ელუბი⁸ იგი, და დაკლან ვერძი იგი ცოდვისაჲ წინაშე ღმრთისა და სისხლი მისი მოაკურონ ხარისხსა თანა საკურთხეველისაჲ.

33 (3). და ცმელი მისი მოიღოს მისგან, მუცლისაჲ და ყოველივე ცმელი, გარდაბურვილი შინაგან, და ყოველივე ცმელი, რომელი არს ნაწლევთაჲ.

34 (4). და ორნი იგი თირკუმელნი და ცმელი მას ზედა, რომელ არს ბარკლთაჲ და ღუძლის ყური იგი თირკუმელითურთ მოჰჳადოს.

35 (5). და შეწიროს მღდელმან მან საკურთხეველსა ზედა, ნაყოფად⁹, სულად სულნელად ღმრთისა, რამეთუ ცოდვისაჲ არს.

36 (6). ყოველივე წული მღდელთაგანი ჰამდეს; ადგილსა წმიდასა ჰამდენ მას, რამეთუ წმიდაჲ წმიდათაჲ არს.

37 (7). ვითარცა-იგი ცოდვი¹⁰ აჲ, ვერცა ბრალისაჲ შჯული ერთი არს მათთჳს: მღდელისა, რომელმან ყოს ლხინებაჲ, მისა იყავნ იგი.

38 (8). მღდელი იგი, რომელი შესწირვიდეს მსხუერპლსა მას კაცისაჲ, ტყავი იგი ყოვლად დასაწუველისაჲ მის, რომელი მან შეწიროს, მისაცა იყოს.

1 სცხო] ესცხო A. 2 ასეა A (ყოლადე) A. 3 საკურთხეველსა ზედა] ასეა A (მოსალოდნელი იყო: აღსრულებოდის). 4 დაბდალოს A. 5 2 ასეა (პირველად „შეიგბოს“, მეორედ „შეიგბას“). 6 გამოირცხენ წყლითა] დაიწუეს A. 7 ასეა A. 8 ნაყოფთასა A. 9 ერთი არს მათთჳს] ერთისა მათგანისა A.

39 (9). და ყოველივე შესაწირავი, რომელი იქმნეს თორნესა, და ყოველი, რომელი იქმნეს ლანძუსა გინა ტაპაკსა, მღდელისა მის შემწირველისა იყოს იგი.

40 (10). რამეთუ ყოველივე შესაწირავი, ქმნული ზეთითა გინა უქმნელი ზეთითა, ყოველთაჲვე ძეთა აპრონისთაჲ იყოს, [რ] კაცად-კაცადისაჲ სწორად.

7

1 (11). ესე არს შჯული შესაწირავისა ცხორებისაჲ, რომელი შეიწიროს ღმრთისა.

2 (12). უკუეთუ ქებისათჳს შესწირვიდეს მას, და შეწიროს¹ მსხუერპლსა მას ზედა ქებისასა პურნი სამინდოჲსაგან, შესუარულნი... ზეთითა, და სამინდოჲ აღდგინებული ზეთითა,

3 (13). პურთა თანა ცომოვანთა შეწიროს შესაწირავი იგი მისი მსხუერპლსა მას ზედა ქებისასა.

4 (14). და მოართუას მისგანი თითოჲ ყოვლისა ამისგან შესაწირავისა მისისა ნაყოფად პირველად უფალსა ღმერთსა. მღდელმან მან რომელმან აპკუროს სისხლი იგი ცხორებისაჲ, მისა იყოს იგი და მსხუერპლი იგი.

5 (15). და კორცი ქებისა ცხორებისაჲ მისაჲ იყოს და რომელსა დღესა² შეწიროს იგი, შეკამოს, არა დაუტეოს იგი განთიადმდე.

6 (16). და უკუეთუ აღთქმით გინა თუ ნეფსით შეწიროს მსხუერპლი მისი, რომელსაცა დღესა² შეწიროს მსხუერპლი მისი, შეკამონ, ხვალისაგანცა.

7 (17). შესაწირავისაჲ, რომელი დაშთეს მესამედ ღლედმდე, ცეცხლითა დაიწუეს.

8 (18). უკუეთუ კამით კამოს დღესა² მას მესამესა კორცისა მისგან, არა შეიწირა იგი, ... რამეთუ შეგინება არს. ხოლო კაცმან, რომელმან კამოს მისგანი, [129] ცოდვად მოიღოს თავისა თჳსისა.

9 (19). და კორცსა რომელმან შეახოს ყოვლისა არაწმიდისასა, არა იკამოს, ცეცხლითა დაიწუნ; ყოველი წმიდაჲ³ კამდეს კორცსა.

10 (20). ხოლო კაცმან რომელმან კამოს კორცისაგან შესაწირავისა ცხორებისაჲ, რომელ არს ღმრთისაჲ, არაწმიდებად მისი მის ზედაცა იყოს, წარწყმდეს სული იგი ერისაგან თჳსისა,

11 (21). და კაცი, რომელი შეეხოს საქმესა არაწმიდასა, არაწმიდებითგან კაცისაჲთ, გინა თუ ოთხფერკთა არაწმიდათა, გინა საძაგელსა ყოველსა არაწმიდასა და კამოს შესაწირავისაგან მის კორცისა ცხორებისა, რომელ არს უფლისაჲ, წარწყმდეს კაცი იგი ერისაგან თჳსისა.

12 (22). და ეტყოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა:

13 (23). ეტყოდე შენ ძეთა ისრაელსათა და არქუ: ყოველივე ცმელა ზროხათა და ცხოვართაჲ და თხათაჲ არა შკამოთ.

14 (24). და ცმელი მკუდრისა[ჲ და]⁴ ნამკეცავისაჲ იმსახუროს⁵ ყოველსა საქმესა და კამით არა იკამოს.

15 (25). ყოველმან რომელმან კამოს ცმელისაგან ცხოვართაჲსა, რომელსა შესწირვიდეთ მსხუერპლად ღმრთისა, წარწყმდეს კაცი იგი, რომელმან კამოს, ერისაგან თჳსისა.

16 (26). ყოველი ესე სისხლი არა შკამოთ ყოველსაჲ საძკვრებელსა თქუნესა

1 ასუა A (შეწიროს ... პურნი). 2 დღესა A. 3 წმიდაჲ არაწმიდაჲ A. 4 მკუდრისაჲ და] მკუდრისა A. 5 არა იმსახუროს A.

მფრინველთაგან¹ ვიდრე საცხოვართაღმდეგ².

17 (27). ყოველმან კაცმან რომელმან ქაშოს სისხლი, წარწყმდეს [v] სული იგი ერისაგან თვისა.

18 (28). და ეტყოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა:

19 (29). ეტყოდე შენ ძეთა ისრაჲლისათა და არქუ: რომელი შესწირვიდეს მსხუერპლსა ცხოვრებისასა ღმრთისა, მოართუას შესაწირავი იგი მისი ღმერთსა მსხუერპლისაგან ცხოვრებისა;

20 (30). გელითა თვსითა მოართუას ნაყოფი იგი მისი ღმერთსა: ესე არს ცმელი მკრდისა და ღძღის ყური. მოართუას იგი, რაჟთა დაღვას დასადებელად წინაშე ღმრთისა.

21 (31). და შეწიროს მღდელმან ცმელი იგი საკურთხეველს³ ზედა და მკერდი იგი იყოს აპრონისა და ძეთა მისთა.

22 (32). და მკარი იგი მარჯუენშ მიეცით მღდელსა მას შესაწირავისათჳს შესაწირავთაგან ცხოვრებისა თქუენისათა.

23 (33). რომელი შესწირვიდეს სისხლსა მას ცხოვრებისასა და ცმელსა ძეთაგანი აპრონისთაჲ, მისა იყოს მკარი იგი მარჯუენ³ ნაწილად,

24 (34). რამეთუ მკერდი იგი წინადაგებისაჲ და მკარი იგი შესაწირავისაჲ მოვილე ძეთაგან ისრაჲლისათა მსხუერპლთაგან ცხოვრებისა თქუენისათა და მივეც იგი აპრონს და ძეთა მისთა, შჯულად საუკუნოდ ძეთაგან ისრაჲლისათა.

25 (35). ესე არს ცხებაჲ აპრონისი და ცხებაჲ ძეთა მისთაჲ შესაწირავთაგან ღმრთისათა ღღესა⁴ მას, რომელსა მო-[130]იყვანნა იგინი მღდელობად ღმრთისა.

26 (36). ვითარცა-იგი ამცნო ღმერთმან მიცემად მათა ღღესა მას, რომელსა ეცხო მათ ძეთაგან ისრაჲლისათა, შჯულად საუკუნოდ ნათესავსა შოვრის მათსა.

27 (37). ესე არს შჯული ყოლად⁵ დასაწუველთაჲ მათ და შესაწირავთაჲ და რომელ ცოდვათათჳს არს და პრაღისათჳს, დასრულებისათჳს და მსხუერპლთათჳს ცხოვრებისათა,

28 (38). ვითარცა ამცნო ღმერთმან მოსეს მათსა სინასა ღღესა მას, რომელსა უბრძანა ძეთა ისრაჲლისათა შეწირვად მათა მსხუერპლები მათი წინაშე ღმრთისა უდაბნოსა მას სინაჲსასა.

8

1. და ეტყოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა:

2. მოიყვანე აპრონ და ძენი მისნი და კამოსელი მათი და ზეთი იგი ცხებისაჲ და ზუარაკი იგი ცოდვისაჲ და ორნი იგი ვერძნი და ლანკლაჲ იგი უცომოთაჲ.

3. და ყოველი იგი ერი შეკრიბე კართა თანა კარვისა საწამებელისათა.

4. და ყო მოსე, ვითარცა-იგი უბრძანა ღმერთმან, და მოუწოდა ყოველსა მას კრებულსა ერისასა კარად კარვისა საწამებელისა⁶.

5. და ჰრქუა მოსე კრებულსა: ესე სიტყუაჲ არს, რომელი მამცნო ღმერთმან ყოფად.

6. და მოიყვანნა მოსე აჰრონ და ძენი მისნი და განბანნა ივინი წყლითა.

7. და შეჰმოსა მათ სამოსელი და შეარტყა სარტყელები და შეასხა მათ ჯამლები და [v] გარდასდვა მათ ზედა სამკრწ, და შეარტყა მსგავსად კმნულებისა მისისა და შეამტკიცა იგი მით.

8. და დასდვა სამკართა მათ ზედა საკითხავი იგი და დაადგა საკითხავსა მას ზედა გამოცხადებაჲ იგი ჰეშმარიტებისაჲ.

9. და დაჰბურა ვარშამაგი თავსა მისსა და დასდვა ვარშამაცა მას ზედა წინაშე პირისპირ პეპელი იგი ოქროსაჲ განწმედილი იგი წმიდაჲ, ვითარცა უბრძანა ღმერთმან მოსეს.

10. და მოიღო მოსე ზეთისაგან საცხებელისა

11. და აჰკურა მათ და საკურთხეველსა მას შუდ გზის (10 ზ) და სცხო საკურთხეველსა მას და განწმიდა იგი და ყოველივე ჰურჰერი მისი და ემბაზი იგი და ხარისხნი მისნი და განწმიდა იგი. და სცხო კარავსა მას და ყოველსა მას, რაჲცა იყო მას შინა, და განწმიდა იგი.

12. და დაასხა¹ მოსე ზეთისა მისგან ცხებისა თავსა აჰრონისსა, სცხო მას და განწმიდა იგი.

13. მოიყვანნა მოსე ძენი აჰრონისნი და შეჰმოსა მათ სამოსელი და შეარტყა მათ სარტყელები და დაჰბურა მათ ვარშამაგები, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს.

14. და მოიბა ზუარაკი იგი, რომელ არნ ცოდვისათჳს, და დაასხნეს აჰრონ და ძეთა მისთა ჯელნი თავსა ზედა მის ზუარაკისა ცოდვისასა².

15. და დაკლა იგი და მოიღო მოსე სისხლი[137]საგან მისისა და სცხო რქათა მათ საკურთხეველისათა თითი-

თა თჳსითა გარემოჲს და განწმიდა საკურთხეველი იგი და სისხლი იგი დასთხია ხარისხსა თანა საკურთხეველისასა და განწმიდა იგი ლხინების-ყოფად მას ზედა.

16. და მოიღო ყოველივე ცმელი ნაწლევათა და ძირი იგი ღჳძლისაჲ და ორნი თირკუმელნი და ცმელი იგი მათ ზედა და შეწირა მოსე საკურთხეველსა მას ზედა.

17. ზუარაკი იგი და ტყავი მისი და ყოველი ჯორცი მისი და ფუშნიერი მისი დაწუეს ცეცხლითა გარეშე³ ბანაკსა მას, ვითარცა უბრძანა ღმერთმან მოსეს.

18. და მოიბა მოსე ვერძი იგი ყოვლად დასაწუველი, და დაასხნეს აჰრონ და ძეთა მისთა ჯელნი მათნი თავსა ზედა მის ვერძისასა.

19. და დაკლა მოსე ვერძი იგი და მოაჰკურა სისხლი იგი მისი გარემო საკურთხეველსა მას.

20. და ვერძი იგი გაყო ასოდ-ასოდ და შეწირა მოსე თავი მისი და ასოები მისი და ცმელი

21. და ნაწლევი მისნი და ფერჯნი მისნი განრცხნა წყლითა. და შეწირა მოსე ყოვლად ვერძი იგი საკურთხეველსა ზედა. მრგულიად დასაწუველი არს, სული სულნელებისაჲ, ნაყოფად შეწირული არს ღმრთისა, ვითარცა ამცნო ღმერთმან მოსეს.

22. და მოჰკურა მოსე ვერძი იგი მეორე, ვერძი [v] სრულებისაჲ, და დაასხნეს აჰრონ და ძეთა მისთა ჯელნი მათნი თავსა ზედა მის ვერძისასა.

23. და დაკლა იგი და მოიღო მოსე სისხლისაგან მისისა და სცხო ყურის ძირსა მარჯუენესა აჰრონისსა და მწუერვალთა თითთა ჯელისა მარჯუენისათა⁴

და მწუერვალთა თითთა ფერკისა მარჯუენისათა.

24. და მოიყვანნა მოსე ძენი აჰრონისნი და სცხო მის სისხლისაგანი ყურის ძირთა მარჯუენისა მათისათა და თითთა ჯელისა მარჯუენისა მათისათა და თითთა ფერკისა მარჯუენისა მათისათა, და მოაპკურა მოსე სისხლი იგი საკურთხეველსა მას გარემო¹.

25. და მოიღო ცმელი მუცლისაჲ და ცმელი ქუსტისაჲ² და ძირი იგი ღუძლისაჲ და ორნი თირკუმელნი და ცმელი იგი მათ ზედა და მჭარი იგი მარჯუენს³.

26. და ლანკლისა მისგან სრულებისა, რომელ-იგი იყო წინაშე ღმრთისა, პური ერთი უცმოჲ და პური ზეთითა კმნული ერთი და ლელანგოჲ ერთი და დასდვა ცმელსა⁴ მას ზედა და მჭარსა მას ზედა მარჯუენსა⁵.

27. და დაასხა ესე ყოველი ჯელსა ზედა აჰრონისსა და ჯელთა ზედა ძეთა მისთასა და აღიღო შესაწირავად წინაშე ღმრთისა.

28. და მოიღო იგი მოსე ჯელთაგან მათთა და შეწირა იგი საკურთხე-[132] ველსა ზედა ყოვლად დასაწუველთასა სრულებისასა, სოლად სულნელად: მსხუერპლი არს ესე ღმრთისაჲ.

29. და მოიღო მოსე მკერდი იგი და მოჰჳდა⁶ იგი შესაწირავად წინაშე ღმრთისა ვერძისა მისგან სრულებისა და იყო მოსე მონაწილედ, ვითარცა უბრძანა ღმერთმან მოსეს.

30. და მოიღო მოსე ზეთისა მისგან ცხებისა და სისხლისა მისგან საკურთხეველისა, და აპკურა აჰრონს და სამოსელსა მისსა და ძეთა მისთა და სამოსელსა მათსა, და განწმიდა აჰრონ და სამოსელი მისი და ძენი მისნი და სამოსელი მათი მათ თანა.

31. და ჰრქუა მოსე აჰრონს და ძეთა მისთა: შეავბეთ ჯორცი ეგე ეზოსა მას კარვისა საწამებელისასა, აღგილსა წმიდასა, და მუნ შეჰამეთ იგი და პურნი იგი, რომელ არიან ლანკლასა მას ზედა სრულებისასა, ვითარცა მიბრძანა მე უფალმან და მრქუა: აჰრონ და ძენი მისნი ჰამდენ მას.

32. და ნეშტი იგი ჯორცისაჲ მის და პურისაჲ⁶ ცეცხლითა დაწვო.

33. და კარისა მისგან კარვისა⁷ საწამებელისა⁸ არა გამოხვდეთ შვდ ღლე⁹, ვიდრე ღლედმდე აღსასრულისა სრულებისა თქუენისაჲსა¹⁰, რამეთუ შვდთა ღლეთა სრულ იქმნენ ჯელნი თქუენნი,

34. ვითარცა-იგი ყო აშას ღლესა შინა, რომელსა მიბრძანა მე ღმერთმან ყოფად მისა, რადთა ლხინება-ყოს [v] თქუენთჳს.

35. და კართა ზედა კარვისა საწამებელისათა სხდეთ შვდ ღლე⁹ და ლამე¹¹, სციდეთ საცოსა მას ღმრთისასა, რადთა არა მოსწყდეთ, რამეთუ ესრე მაძინო მე ღმერთმან.

36. და იყენეს აჰრონ და ძენი მისნი ყოველთა მათ სიტყუათა მყოფელ, რომელნი უბრძანნა ღმერთმან მოსეს.

1 გრემო A. 2 ასეა A. 3 ცმელსა] ცეცხლსა A. 4 მარჯუენსა A. 5 მოჰჳდა A. 6 პირისა A. 7 კარვისასა A. 8 ასეა A. 9 დღე A. 10 თქუენისათა A. 11 ლამე A.

1. და იყო დღესა მას მერვესა მოუწოდა მოსე აპრონს და ძეთა მისთა და მოხუცებულთა ისრაელისათა,

2. და ჰრქუა მოსე აპრონს და ძეთა მისთა: მოიბ თავისა შენისა ჳბოჲ ზროხათაგან ცოდვისათჳს და ვერძი იგი ყოვლად დასაწუველი უბიწოჲ და შეწირე იგი წინაშე ღმრთისა,

3. და მოხუცებულთა ისრაელისათა ეტყოდე და არქუ: მოიბთ ვაცი ერთი თხათაგან ცოდვისათჳს და ვერძი და ჳბოჲ და ტარიგი წელიწდუელი მსხუერპლად ყოველივე უბიწოჲ.

4. და ზუარაკი და ვერძი შესაწირავად ცხორებისა წინაშე ღმრთისა და სამინდოჲ შესაწარული ჳეთითა, რამეთუ უფალი გამოჩნდეს თქუენ ჳოვრის.

5. და მოიღეს, ვითარცა-იგი ამცნო მოსე წინაშე კართა კარვისა საწამებელისათა, და ყოველივე იგი მოვიდა კრებული და დადგეს წინაშე ღმრთისა.

6. და ჰრქუა მათ მოსე: ესე იგი სიტყუად არს, რომელ თქუა ღმერთმან, რადთა ჳყოთ, და გამოჩნდეს თქუენ ჳოვრის დიდებად ღმრთისად.

7. და ჰრქუა მოსე აპრონს: წარმოდგე წინაშე საკურთხეველსა ღმრთისასა [133] და შეწირე ცოდვისა შენისად და მსხუერპლი შენი და ლხინება-ყავ თავისა შენისა და სახლისა შენისა და შეწირე მსხუერპლი ერისად და ლხინება-ყავ მათოჳს, ვითარცა მიბრძანა მე უფალმან.

8. და წარდგა აპრონ წინაშე საკურთხეველსა მას და დაკლა ჳბოჲ იგი ცოდვისად.

9. და მოართუეს ძეთა აპრონისთა სისხლი იგი მას. და დააწო თითი მისი

სისხლსა მას და სცხო რქათა მათ საკურთხეველისათა. და სისხლი იგი სხუად დასთხია ხარისხსა თანა მის საკურთხეველისასა.

10. და ცმელი და თირკუმელნი და ძირი იგი ღუძლისად, რომელ არს ცოდვათათჳს, შეწირა საკურთხეველსა ჳედა, ვითარცა უბრძანა ღმერთმან მოსეს.

11. და კორცი და ტყავი და ფუშნიერი მისი დაწუეს გარეშე¹ ბანაკსა მას.

12. და დაკლა მრგულიად დასაწუველი იგი და მოართუეს ძეთა აპრონისთა მღდელთა სისხლი იგი მამასა მათსა და მოაჳკურა გარეშო საკურთხეველსა მას.

13. და მრგულიად დასაწუველი იგი მოართუეს მას ასოდ-ასოდ და თავი იგი მისი, და დააგო² იგი საკურთხეველსა ჳედა.

14. და განრცხნეს ნაწლევნი და ფერწნი მისნი წყლითა და დააგო იგიცა საკურთხეველსა ჳედა ყოვლად დასაწუველთასა.

15. და მოიღეს შესაწირავი³ იგი ერისად და მოჳჟუარეს ვაცი იგი [x] ცოდვისათჳს ერისა და დაკლა იგი ვითარცა პირველი.

16. და მოართუეს ყოვლად დასაწუველი იგი და ყო იგი ეგრევე, ვითარცა ჯერ-არნ.

17. და მოართუეს შესაწირავი და აღივსნეს ჳელნი მისგან და დააგო საკურთხეველსა ჳედა თჳნიერ მსხუერპლისა მის განთიადისა⁴.

18. და დაკლა ჳბოჲ იგი და ვერძი შესაწირავისად ცხორებისათჳს ერისა. და მოართუეს ძეთა აპრონისთა სისხლი იგი მათი მამასა მათსა...

19. და ცმელი იგი ვბოვსა მისგან და ვერძისა მისგან, მუცელი და ცმელი იგი გარდაბურვილი ქუსეტსა და ყოველი ცმელი ნაწლევთაჲ, და ორნი თირკუმელნი და ცმელი იგი მათ ზედა და ძირი იგი ღუძლისაჲ.

20. და დასდვა ცმელი მკერდსა მას ზედა, და შეწირა ცმელები ესე საკურთხეველსა ზედა.

21. და მკერდი იგი და მკარი მარჯუენს მოჰადა აჰრონ აღსაღებელად წინაჲ ღმრთისა, ვითარცა-იგი უბრძანა უფალმან მოსეს.

22. და აღიპყრნა აჰრონ კელნი თჳსნი ერსა მას ზედა და აკურთხნა იგინი, და გარდამოცდა შემდგომად შეწირ-

ვისა მის მსხუერპლისა, და რომელ-იგი ცოდვათათჳს არნ, და რომელ-იგი ცხოვრებისათჳს არნ.

23. და შევიდეს მოსე და აჰრონ კარავსა მას საწამებელისასა. და ვითარცა მიერ გამოვიდეს, აკურთხეს ერი იგი. და გამოუწნდა ღიდებაჲ ღმრთისაჲ ყოველსა მას ერსა.

24. [134] და გამოცდა ცეცხლი ღმრთისა მიერ და შეჰამა ყოველივე, რაჲცა იყო საკურთხეველსა მას ზედა, ყოვლად დასაწუველი იგი და ცმელები. და იხილა ყოველმან ერმან და განუკრდა და დაეცნეს პირთა თჳსთა ზედა და თაყუანის-სცეს.

10

1. და მიიღეს ორთა მათ ძეთა აჰრონისთა ნაბად და აბიუდ კაცად-კაცადმან საცეცხური თჳსი და დადევს მას ზედა ცეცხლი და დაასხეს საკუმეველი და მოიღეს ცეცხლი უცხოჲ წინაჲ ღმრთისა, რომელი არა უბრძანა მათ ღმერთმან.

2. და გამოცდა ცეცხლი ღმრთისა მიერ და შეწუნა იგინი და მოწყდეს წინაჲ ღმრთისა.

3. და ჰრქუა მოსე აჰრონს: ესე იგი არს, რომელსა იტყოდა ღმერთი და თქუა: რომელნი მომეახლებოდინ, მათ ზედა განწმინდნე და ყოველსა კრებულსა შოვრის ვიდიდო. და დაწუხნა აჰრონ ფრიად.

4. და მოუწოდა მოსე მისადეს და ელისაფანს, ძეთა ოზიელისთა, ძეთა მამის ძმისა აჰრონისთა, და ჰრქუა მათ: მოვედით და აღიხუენით ძმანი თქუენი

პირისაგან სიწმიდეთაჲსა და განიხუენით გარეშე¹ ბანაკსა.

5. და გამოვიდეს და აღიხუენეს იგინი სამოსლითა მათითა და განიხუენეს გარეშე¹ ბანაკსა მას, ვითარცა უბრძანა მათ მოსე.

6. და ჰრქუა მოსე აჰრონს და ელიაზარს და იათამარს, ძეთა აჰრონისთა, რომელნი დაშთომილ იყვნეს: [v] თავსა თქუენსა არა აღიჯადოთ ვარშამაგი და საშოსელი თქუენი არა დაიპოთ, რაჲთა არა მოსწყდეთ. და ყოველსავე კრებულსა ზედა იყოს რისხვაჲ. ხოლო ძმანი თქუენნი, ყოველი სახლი ისრაელისაჲ ტიროდიან დაწუფასა მას, რომელ დაიწუნეს ღმრთისა მიერ.

7. და კარისაგან კარვისა საწამებელისა არა გამოხუდეთ, ... რამეთუ ზეთი იგი ცხებისაჲ ღმრთისა მიერი არს თქუენ ზედა. და მათ ეგრე ყვეს, ვითარცა უბრძანა მოსე.

8. და ეტყოდა უფალი აპრონს და ჰრქუა:

9. ღვწო და თაფლუჭი არა ჰსუათ შენ და ძეთა შენთა, რაჟამს შეხვდოდით კარავსა საწამებელისასა, ანუ თუ წარსდგებოდით წინაშე საკურთხეველსა, და არა მოსწყდეთ: შჯულად საუკუნოდ ნათესავსა შოვრის თქუნესა,

10. გამორჩევედ შოვრის წმიდათა და შეგინებულთა და შოვრის არაწმიდათა და ღირსთა,

11. რადთა ასწავებდენ ძეოა ისრაელი-სათა ყოველსა მას რჩულსა, რომელსა ეტყოდა ღმერთი მათ გელითა მოსესითა.

12. და [ჰრქუა]¹ მოსე აპრონს და ელიაზარს და იათამარს, ძეთა მათ ნეშტთა მისთა: მოიღეთ შესაწირავი იგი, რომელი დაშთომილ არს ნაყოფად შეწირულთაგან ღმრთისათა, და შეჰამეთ უცოგოდ იგი წინაშე საკურთხეველსა, რამეთუ წმიდაა წმიდათად არს.

13. და ჰამდით მას აღგილსა წმიდასა, რამეთუ შჯულად იგი არს შენდა და შჯულად ძეთა შენთა [135] ესე წმიდათაგან ნაყოფთა ღმრთისათა, რამეთუ ესრეთ ბრძანებულ არს ჩემდა.

14. და მკერდსა მას განჩემებულსა² და მვარსა მას შესაწირავსა³ ჰამდით აღგილსა წმიდასა შენ და ძენი შენნი და სახლეულნი შენნი შენ თანა, რამეთუ შჯულად შენდა და შჯულად ძეთა შენ-

თა მოგეცა შესაწირავთაგან ცხოვრებისათა ძეთა⁴ ისრაელისათა.

15. მვარი იგი შესაწირავისა და მკერდი იგი განჩემებისა ნაყოფთა თანა ცმელთასა შეწიროდიან, განჩემებად განჩემებული იგი წინაშე ღმრთისა, და იყოს შენდა და ძეთა შენთა და ასულთა [შენთა]⁵ შენ თანა შჯულად საუკუნოდ, ვითარცა უბრძანა ღმერთმან მოსეს.

16. და ვაცსა მას ცოდვისასა ძიებით ეძიებდა მოსე და იგი დამწუარ იყო. და განურისხნა მოსე ელიაზარს და იათამარს, ძეთა აპრონისთა, რომელ დაშთომილ იყვნეს, და ჰრქუა მათ:

17. რადსათჳს არა შეშამეთ ცოდვისა ესე აღგილსა წმიდასა? რამეთუ წმიდაა წმიდათად არს ესე, და მოგცა თქუენ ჰამად, რადთა მოუსპნეთ ცოდვანი ერისანი და ლხინებაჰყოფდეთ მათთჳს წინაშე ღმრთისა.

18. რამეთუ არა შევიდა სისხლისა მისისაგანი სიწმიდესა შინა, წინაშე პირისპირ ჰამდით მას აღგილსა წმიდასა, ვითარცა-იგი მიბრძანა მე უფალმან.

19. და ეტყოდა აპრონ მოსეს და ჰრქუა: უ[რ]კუეთუ დღეს-ღა მოუღებეც ცოდვისა მათისა და მსხუერპლეგი იგი წინაშე ღმრთისა და შემხუდა მე ესე-ვითარი და ვჰამო ცოდვისა და ესე დღეს, ნუჟუეთ არა სათნო-იყოს ღმრთისა?

20. და ესმა ესე მოსეს და სთნდა.

11

1. და ეტყოდა უფალი მოსეს და აპრონს და ჰრქუა:

2. ეტყოდეთ ძეთა ისრაელისათა და არქუთ მათ: ესე არიან საცხოვარნი,

რომელსა შჰამდეთ ყოველთაგან საცხოვართა ქუეყანისათა:

3. ყოველსა საცხოვარსა, რომლისა⁷ განყოფილ იყოს კლავი და ფრჩხილითა

1 ჰრქუა]—A. 2 ასეა A (შდრ. 10,15). 3 ასეა A (შდრ. 10,15). 4 ძეთა] ძეთაგან A. 5 შენთა]—A. 6 დღეს A. 7 რ'ლსა A (შდრ. 11,4).

ფრჩხენდეს და აღმოიცოხნიდეს საცოხნელსა საცხოვართა შოვრის, ესე ჰამეთ.

4. ხოლო მათგანი არა შჰამოთ, რომელნი აღმოიცოხნიან¹ და რომელთაჲ არა განყოფილ არს ჭლაკი და რომელნი ფრცხენენ ფრცხილითა: აქლემი, რამეთუ აღმოიცოხნის და ჭლაკი მისი არა განპებულ არს, არაწმიდა არს ესე თქუენდა;

5. და ყურდგელი, რამეთუ აღმოიცოხნის და ჭლაკი მისი არა განპებულ არს, არაწმიდა არს ესე თქუენდა;

6. და მაჩჴ, რამეთუ აღმოიცოხნის და ჭლაკი მისი არა განპებულ არს, არაწმიდა არს ესე თქუენდა;

7. და ღორი, რამეთუ განპებულ არს ჭლაკი მისი და ფრჩხენს ფრჩხილითა ჭლაკისაჲთა და ესე არა აღმოიცოხნის, არაწმიდა არს თქუენდა.

8. ჯორცი მათი არა შჰამოთ და მძორსა მათსა [136] არა შეეხნეთ, რამეთუ არაწმიდა არიან ესენი თქუენ შოვრის.

9. და ამათ ჰამდით ყოველთაგან, რომელნი არიან წყალთა შინა: ყოველსა რომელსა არს მათ თანა ფრთჳ და ქეცი წყალთა შინა და ზღუასა შინა და მდინარეთა, მას ჰამდით;

10. და ყოველსა რომელსა არა ესხას ფრთჳ და არცა ქეცი წყალთა შინა, გინა თუ ზღუასა შინა, გინა მდინარეთა², რომელთა გამოსცემენ წყალნი, ყოვლისაგან სულისა ცხოველისა, რომელნი არიან წყალთა შინა, საძაგელ არს,

11. და საძაგელ იყავნ თქუენდა: ჯორცი მათი არა შჰამოთ და მძორი მათი ძმაგდინ.

12. და ყოველსა რომელსა არა არს

ფრთვებ და ქეცი წყალთა შინა, საძაგელ არს ესე თქუენდა.

13. და ესე ძმაგდინ მფრინველთაგან და არა შჰამოთ, რამეთუ საძაგელ არს: ორბი და ყანჩი და ძერი,

14. და ზარნასოვი, ძერქორი და მსგავსი მისი;

15. ყორანი და მსგავსი მისი;

16. და სერი და ჰაჰრი და მსგავსი მისი; და ქორი და მსგავსი მისი; ბუვი

17. და ღამის მვმოზარი და მიმინოჲ და ძენძერუკი,

18. და დედამთრვალი და ვარხჴ და მღრინავი,

19. და ტიგუჴავი და ბუკიოტი და მსგავსი მისი; და ოფოფი³, და მლამი⁴,

20. და ყოველი ქუეწარმავალი მფრინველთაჲ, რომელი ვალს ოთხითა...

21. ... რომელსა ასხენ წჴვენი უზეშთა⁵ს ფერჯთა მისთა ზღდომად მით ჰუეყანასა ზედა.

22. [v] და ესე არს მათგანი, რომელი არა შჰამოთ: ბუზი და მსგავსი მისი, ბზიკი და მსგავსი მისი, მკალი და მსგავსი მისი, გუელის მბრძოლი და მსგავსი მისი.

23. და ყოველი ესე ქუეწარმავალი მფრინველთაგან, რომელთა ასხენ ოთხ ფერჯ, საძაგელ არს თქუენდა და მით არა შეიგინეთ.

24. ყოველი, რომელი შეეხოს მკუდარსა მათგანსა, არაწმიდა იყოს იგი მწუხრადმდე,

25. და ყოველი, რომელი შეეხოს მძორსა მას მათსა, განირცხენ სამოსელი თჳსი და არაწმიდა იყოს იგი ვიდრე მწუხრადმდე⁶.

26. ყოველთა შოვრის პირუტყუთა, რომელთა ჭლაკი განყოფილ არს და

1 არა აღმოიცოხნიან A. 2 მდინარეთა A. 3 ოფოფი A. 4 ასეა A. 5 მწუხრადმდე A. ძველი აღთქმის წიგნები, ტ. I.

ფრჩხილითა ფრჩხენს და [არა] აღმოი-
ცხნის, არაწმიდა იყავნ¹ თქუენდა: ყო-
ველი, რომელი შეეხოს მძორსა მათგანსა,
არაწმიდა იყოს იგი ვიდრე მწუხრადმდე.

27. და ყოველი, რომელი ვალს კელი-
თა ყოველთა შოვრის მგეცთა, რომელი
ვალს ოთხითა, არაწმიდა არის² იგი
თქუენდა: ყოველი, რომელი შეეხოს
მძორსა მისსა, არაწმიდა იყოს ვიდრე
მწუხრადმდე.

28. და რომელმან აღიღოს კელითა
მკუდარი მათგანი, განირცხეს სამოსე-
ლი თჳსი და იბანენ წყლითა და არა-
წმიდა იყოს ვიდრე მწუხრადმდე, რამეთუ
არაწმიდა არს ესე ყოველი თქუენდა.

29. და ესეცა თქუენდა არაწმიდა
არს: ქუეწარმავალთაგანი³, რომელნი
ძურებიან ქუეყანასა ზედა: ქურცინი და
თაგჳ და ხჳთქი, რომელ არს გმელსა
ზედა,

30. [137] და თაგუ-ქურცინი⁴ და
მსუენ-ლომი, და მსულივი და მსუენი და
მთხუნველი.

31. ესე ყოველი არაწმიდა არს
თქუენდა ყოველთაგან ქუეწარმავალთა,
რომელნი ძურებიან ქუეყანასა ზედა:
ყოველი, რომელი შეეხოს მათგანსა მძო-
რსა, არაწმიდა იყოს ვიდრე მწუხრად-
მდე.

32. ყოველსა რომელსა შთავარდეს
მკუდარი ამათგანი, არაწმიდა იყოს:
ყოველსავე ქურჭერსა ძელისასა, გინა
სამოსელსა, გინა ტყავსა, გინა ძაძასა.
ყოველივე ქურჭერი, რომლითა იქმნე-
ბის საქმე, წყლითა განირცხეს და არა-
წმიდა იყოს ვიდრე მწუხრადმდე, და
წმიდა იყოს⁵.

33. და ყოველი ქურჭერი კეცისაჲ,
რომელსა შთავარდეს მათგანი შიდა,
რაოდენი-რაჲ იყოს მას შიდა, არა-
წმიდა არს იგი, და იგი შეიმუხრენ.

34. და ყოველი საკმელი, რომელი
იკამების, რომელსა შევიდეს წყალი,
არაწმიდა იყოს, და ყოველი სასუმელი,
რომელი ისუმების ყოველითა ქურჭრითა,
არაწმიდა არს იგი.

35. და ყოველსავე ზედა რომელსა
დავარდეს მკუდარი მათგანი, არაწმიდა
იყოს: თორნენი და ყუერბნი დაირლუენ⁶,
რამეთუ არაწმიდა არს და არაწმიდა
იყოს თქუენდა,

36. თჳნიერ წყაროთა წყალთასა და
ჯურღმულისა⁷ და დასაკრებელსა⁸ წყალ-
თასა; ესე ყოველი წმიდა არს; ხოლო
რომელი შეეხოს მკუდარსა მათსა, არა-
წმიდა იყოს.

37. უკუეთუ დავარდეს მძორი იგი
მათგანი ყოველსავე [ν] თესლსა სათე-
სავსა, რომელი ითესვის, წმიდა⁹ იყოს.

38. უკუეთუ დაესხას წყალი ყოველსა
მას ზედა თესლსა და დავარდეს მათ-
განი მძორი მას ზედა, არაწმიდა იყოს
იგი თქუენდა.

39. უკუეთუ მოკუდეს ჰირუტყუთაგა-
ნი, რომელი⁹ არს მისა საკმელ, რომე-
ლი შეეხოს მძორსა მას მათსა, არაწმიდა
იყოს იგი ვიდრე მწუხრადმდე.

40. და რომელმან ჰამოს მკუდარი
მათგანი, განირცხეს სამოსელი თჳსი და
არაწმიდა იყოს იგი ვიდრე მწუხრად-
მდე. და რომელმან აღიღოს მძორი
ამათგანისაჲ, განირცხეს სამოსელი მი-
სი და არაწმიდა იყოს იგი ვიდრე მწუხ-
რადმდე.

1 და არა აღმოიციხნის, არაწმიდა იყავნ] და აღმოიციხნის არა არაწმიდა იყავნ A. არა მგონია, რომ უარყოფითი ნაწილაკი მოსდევდეს ზმნას („და აღმოიციხნის არა, არაწმიდა იყავნ“). უნდა ვიფიქროთ, რომ გადამწერს ზმნის წინ „არა“ დაჰვიწყებია, ხოლო ზმნის შემდეგ შევდივართ სამჯერ დაუწერია მომდევნო სიტყვის დასაწყისი. 2 ასეა A. 3 ქუეწარმავალთაგანი A. 4 თაგუ-ქურცინი] თაგჳ ქურცინი A. 5 წმიდა იყო] არაწმიდა იყო A. 6 ასეა A. 7 ასეა A. 8 წმიდა] არაწმიდა A. 9 რომელი] რომლისა A.

41. და ყოველივე ქუეწარმავალი, რომელი ძურების პირსა ზედა ქუეყანისასა, საძაგელ არს ესე თქუენდა, არა იჰამოს.

42. ყოველი, რომელი ვალს მუცლითა, და ყოველი, რომელი ვალს ოთხითა მარადის, რომელი მრავალ-ფერგ არს ყოველთა შოვრის ქუეწარმავალთა, რომელნი არიან ქუეყანასა ზედა, არა შჰამოთ იგი, რამეთუ საძაგელ არს.

43. და არა საძაგელ იყვნეთ სულნი თქუენნი ყოველთა ამათგან ქუეწარ-

მავალთა, რომელნი ძურებიან ქუეყანასა ზედა, არა შეიგინნეთ ამით და არცა არაწმიდა იყვნეთ ამით.

44. რამეთუ მე¹ ვარ უფალი ღმერთი თქუენი, და განიწმიდენით და იყვნით, რამეთუ წმიდა ვარი მე უფალი თქუენი, და არა შეიგინნენ სულნი თქუენნი ყოველთაგან ქუეწარმავალთა, რომელნი იძრვიან ქუეყანასა ზედა.

45. რამეთუ მე ვარ ღმერთი თქუენი, რომელმან გამოგიყ...

[დ ა ნ ა რ ჩ ე ნ ი ა ქ ლ ი ა]

ქულენი გოდოქსი ჟიჯეოვითა

[აკლიასრულებით]

ქულენი გოდოქსი გოდოქსი გოდოქსი

[აკლიასრულებით]

ქულენი გოდოქსი გოდოქსი

[აკლიასრულებით]

19

[138] ... ხოლო კაცნი იგი მის ადგილისანი იყვნეს ძენი ბენიამენისნი.

17. და ალიხილნა თუალნი მოხუცებულმან მან და იხილნა კაცნი იგი მოგზაურნი უბანთა ზედა ქალაქისათა და ჰრქუა მოხუცებულმან მან: ვინაჲ მოხუალთ ანუ ვიდრე ხუალთ?

18. ხოლო მან ჰრქუა მას: მოვალთ ჩუენ ბეთლემით, რომელ არს იუდაისი, და მივალთ ვიდრე ადგილდმდე მთისა ეფრემისა, რამეთუ მე მიერ ვარ და წარსრულ ვიყავ ვიდრე ბეთლემდმდე იუდაისა და აწ წარვალ სახლად ჩემდა. და არავინ არს, რომელმანმცა სახლად შეგყვანნა და დამადგინნა.

19. და ბჴ და საზრდელი მაქუს ჩუენ კარაულთა ჩუენთათჳს და ჰური და ღუნოჲ ჩუენთჳს და მჭევლისა შენისა და ქაბუკისა ამისთჳს და მონათა შენთაჲ; არარაჲ არს ნაკლულეგანებაჲ ყოვლისაგან საჭმრისა.

20. და ჰრქუა მათ კაცმან მან მოხუცებულმან: მშჯღობაჲ იყავნ! და ლათუ რაჲმე გაკლდეს შენ, ჩემდამო იყავნ, გარნა უბანთა ზედა ნუ იყოფი.

21. და შეიყვანნა იგინი სახიდ თჳსა და დაუდგა კარაულთა მათთა და დაჰბანნა ფერჳნი მათნი. და ჰამდეს და სუმიდეს.

22. და ვითარცა გა-ოდენ -მხიარულდეს გულითა მათითა, და აჰა-ესერა კაც-

ნი იგი მის ქალაქისანი, ძენი უშჯულოებისანი, გარე მოადგეს სახლსა მას მისსა და ჰრეკდეს კარსა მას მისსა და ეტყოდეს კაცსა მან მოხუცებულსა, უფალსა მის სახლისასა, და ჰრქუეს: გამოიყვანე კაცი ეგე, რომელ შემოვიდა სახლსა შენსა, რაჲთა ვიცნათ იგი.

23. და გამოვიდა [19] კაცი იგი, უფალი მის სახლისაჲ, და ჰრქუა მათ: ნუსა-და ნურას ბოროტსა იქმთ ნურად-ერთვე; შემოვიდა კაცი ესე სახლსა ჩემსა; ნუ იქმთ უგუნურებასა მავას!

24. აჰა-ესერა ასული ჩემი ქალწული და ხარკი მისი, გამოგუარნე იგინი თქუენ და დაამდაბლენით იგინი თქუენ და ყავთ, რაჲ-იგი სათნო-არს წინაშე თუალთა თქუენთა, ხოლო კაცსა მას ნურას უყოფთ საქმესა უგუნურებისასა.

25. ხოლო მათ არა ინებეს სმენად მისი. და კაცმან მან უჰყრა ჳელი ცოლსა თჳსსა და გამოჰგუარა იგი მათ გარე. და იცნეს და დაამდაბლეს იგი ღამე ყოველ¹ ვიდრე განთიადმდე, მოკიცხეს იგი და განუტევეს იგი აღმოსლჳსა ოდენ ცისკრისასა.

26. და მოვიდა დედაკაცი იგი განთიად და დეცა კართა ზედა მის სახლისათა, სადა იყო ქმარი იგი მისი, და სულნი წარჰჳდეს.

27. და აღდგა ქმარი იგი მისი განთიად და განახუნა კარნი სახლისანი მის

და გამოვიდა გარე¹, რადგანაც წარვიდა გზასა თვსსა. და ესერა დედაკაცი იგი, ცოლი მისი, დაცემულ იყო გზასა ზედა და გელნი მისნი დაესხნეს წინაშე კართა.

28. და ჰრქუა მას: აღდგე და წარვიდე. და არარაჲ მოუგო მას სიტყუაჲ, რამეთუ მომკუდარ იყო. და აღიღო იგი და აღჰვიდა კარაულსა და წარვიდა ცი იგი სახიდ თვსა.

29. და მოიღო მახვლი და უპყრა ცოლ-

სა თვსსა და განყო იგი ასოდ-ასოდ ათორმეტად ნაწილად და მიუძღუნა იგი ყოველსა ტომსა ისრაჲლისასა.

30. [139] და იყო, ყოველთა რომელთა იხილეს იგი, თქუეს: არცასადა ყოფილ იყო ესეთი და არცა ეხილვა ვის ესრეთ, ვინამთგან გამოვიდეს ძენი ისრაჲლისანი ქუეყანით ეგვპტით და ვიდრე აქამომდე. და აწ ყავთ ზრახვაჲ ამის-თვს და თქუთ, რაჲ ვყოთ.

20

1. და გამოვიდეს ყოველნი ძენი ისრაჲლისანი და გამოკრბა კრებული, ვითარცა კაცი ერთი, დანითგან ბერსა-ბედმდე და ქუეყანაჲ იგი გალადადისაჲ და მოვიდეს უფლისა მსცხფათს.

2. და დადგეს ადგილსა ერთსა ყოველივე ერი და ყოველნივე ტომნი ისრაჲლისანი, კრებული ღმრთისაჲ, ოთხასი ათასი კაცი მკვრცხლი მახვლოსანი.

3. და ესმა ძეთა ბენიამენისთა, რამეთუ აღმოვიდეს ძენი ისრაჲლისანი მასცხფათად. და თქუეს ძეთა ისრაჲლისათა: გვთხარ, სადა იქმნა ბოროტი ესე დიდი?

4. მიუგო კაცმან მან ლევიტელმან, ქმარმან მის დედაკაცისა მოკლულსამან. და ჰრქუა: მოვედ მე და ხარკი ჩემი გაბად ბენიამენისა დადგომად.

5. და აღდგეს ჩემ ზედა კაცნი იგი გაბაჲსანი და გარე მომადგეს მე სახლსა მას გარემო ღამე². ჩემი უნდა მოკლვაჲ, და ცოლი ჩემი დაამდაბლეს, მოკიცხეს და მოკუდა.

6. და შებმა-უყავ და განვჲაჲ იგი ასოდ-ასოდ და მიუძღუნე იგი ყოველთა საზღვართა ისრაჲლისათა, რამეთუ ქმნეს ბოროტი ესე დიდი შოვრის ისრაჲლსა.

7. და აჰა აწ აქა ხარო ყოველნი ძენი ისრაჲლისანი, ყავთ მათთვს სიტყუა და ზრახვა.

8. და აღდგა ყოველი იგი ერი ვითარცა კაცი ერთი და თქუეს: არა წარვიდეთ კაცი საყოფლად თვსა და არცა მივაქციოთ კაცმან [v] სახიდ თვსა.

9. და აწ ესე სიტყუაჲ³ ყავთ გაბასა ზედა: მიუტდე მას წილის-გდებით

10. და მოვიყვანოთ ათი კაცი ასმან და ასი—ათასმან და ათასი—ბევრმან, რადგან მოართუან საზრდელი ერსა აღსრულებად, რომელნი-იგი შევიდენ გაბად ბენიამენისა ყოველისაჲ მისთვს უგუნურებისა, რომელ ქმნეს ისრაჲლსა შოვრის.

11. და შეკრბა ყოველი ერი ისრაჲლისაჲ ქალაქად, ვითარცა კაცი ერთი, რომელნი-იგი მოვიდეს ქალაქებისაგან.

12. და მიუვლინეს ტომთა [ისრაჲლისათა]⁴ ძეთა მიმართ ბენიამენისთა⁵ და ჰრქუეს: რაჲ არს უკეთურებაჲ ესე, რომელი იქმნა თქუენ შოვრის?

13. და აწ მოგუცენით ჩუენ კაცნი იგი უღმრთონი გაბაჲსანი და მოვწყვდნით იგინი და აღვიღოთ უკეთურებაჲ იგი ისრაჲლსა შოვრის. და არა ინებეს

ძეთა ბენიამენისთა სმენად ჳმად ძმათა თჳსთაჲ ძეთა ისრაჲლისათაჲ.

14. და შეკრბეს¹ ძენი ბენიამენისნი ქალაქთა მათთაგან გაბად განსლუად და ბრძოლად ძეთა ისრაჲლისათა.

15. და აღიხილნეს თავნი¹ თჳსნი ძეთა ბენიამენისთა მას ღლესა შინა, რომელნი მოსრულ იყვნეს ქალაქებისაგან, და იყვნეს² კაცნი მახლოსანნი ვითაროც და ხუთ ათას მბრძოლნი, გარეშე³ მკვდრთა გაბაჲსათა, რომელნი აღირაცხნეს, და იყვნეს შჳდს,

16. კაცნი რჩეულნი (16) ყოვლისაგან ერისა, ორითავე ჳელითა მარჯუენი. ყოველნივე ესე მეშურდულენი, რომელნი ესროდეს ქვითა თმასა და არა შესცთებოდეს.

17. და აღიხილეს ყოველი კაცი ისრაჲლისაჲ, თჳნიერ ძეთა [140] ბენიამენისთა, და იყვნეს ოთხას ათას კაცნი მახლოსანნი, ყოველნივე ესე მბრძოლნი.

18. და აღდგეს და ავიდეს ბეთელდ⁴ და იკითხეს ღმრთისა მიერ და თქუეს ძეთა ისრაჲლისათა: ვინ აღვიდეს წინამძღურად ჩუენდა და ბრძოლად ძეთა ბენიამენისთა? და ჰრქუა უფალმან: იუდა აღვიდეს წინამძღურად.

19. და აღდგეს ძენი ისრაჲლისანი განთიად⁵ და დაიბანაკეს გაბასა თანა.

20. და განვიდა კაცი ისრაჲლისაჲ ბრძოლად⁶ ბენიამენისა⁷ და ეწყო კაცი ისრაჲლისაჲ ბრძოლად გაბასა.

21. და გამოვიდეს ძენი ბენიამენისნი ქალაქით და მოსრეს ისრაჲლისაგანი მას ღლესა შინა ოც და ორი ათასი კაცი აღგილობანს.

22. და განძლიერდეს ძენი ისრაჲლისანი და შესძინეს წყობად ბრძოლისა

ადგილსავე მას, სადაცა-იგი ეწყვნეს ღლესა მას პირველსა.

23. და მოვიდეს⁸ ძენი ისრაჲლისანი და ტიროდეს წინაშე უფლისა ვიდრე მწუხრადმდე. და მერმე იკითხეს ღმრთისა მიერ და თქუეს: უკუეთუ შევსძინოთ-ლა მიახლებად და ბრძოლად ბენიამენისა, ძმისა ჩუენისა? და ჰრქუა უფალმან: ავედით მისა.

24. და მოუდეს ძენი ისრაჲლისანი ძეთა ბენიამენისთა ღლესა⁹ მეორესა.

25. და გამოჳდა ბენიამენი გაბაჲთ წყობად მათა ღლესა მეორესა და დასცეს ერისაგანი ისრაჲლისაჲ ათრვამეტი ათასი კაცი აღგილობანს ყოველნივე, რომელთა ეწადა მახვლი.

26. და აღმოვიდეს ძენი ისრაჲლისანი და ყოველი იგი ერი და მოვიდეს ბეთელდ⁴ და ტიროდეს წინაშე უფლისა და იმარხეს მას ღლესა შინა. და შე-^[8]წირეს მსხუერპლი ცხორებისაჲ.

27. და მუნ იყო კიდობანი იგი შჯულისა უფლისა ღმრთისაჲ მათ ღლეთა შინა.

28. და ფინეჲ, ძე ელიაზარისი, ძისა აჰრონისი, ღვა იგი წინაშე მისსა მათ ღლეთა შინა. და იკითხეს ძეთა ისრაჲლისათა უფლისა მიერ და თქუეს: უკუეთუ შე-ლა-ვსძინოთ მერმე ბრძოლად ბენიამენისა, ძმისა ჩუენისა, გინა თუ დავაცადოთ? და ჰრქუა უფალმან: ხვალე¹⁰ მოგცნე იგინი ჳელთა თქუენთა.

29. და ყვეს ძეთა ისრაჲლისათა მზირი გარემოჲს გაბასა.

30. და აღმოვიდეს ძენი ისრაჲლისანი ბენიამენისა ღლესა მას მესამესა და განეწყვნეს წინაშე გაბასა, ვითარცა-იგი პირველად და მეორედ.

1 თავნი] თუაღნი A. 2 იყვნე A. 3 გარეშე A. 4 ბეთელდ] ბეთლემ A. 5 გა|თიად A. 6 ბრძოლად A. 7 ბენიამენისა A. 8 = და აღმოვიდეს? (ე. ი. და აღმოვიდეს? უნდრ. 20, 26 და 20,30). 9 ღლესა A. 10 ხვალე A.

31. და გამოუტდეს ძენი ბენიამენისნი ბრძოლად ერსა მას, და გამოაშორნეს ქალაქისა მისგან და იწყეს მოსრვად ერისა მისგანთა წყლულებითა ვითარცა პირველ და მერმე გზასა ზედა, რომელი-იგი აღვალს ერთი ბეთელ¹ და ერთი გაბად ველსა ზედა. და დაეცნეს ვითარ ოც და ათ ოდენ კაც ისრაელი-საგანნი.

32. და თქუეს ძეთა ბენიამენისთა: დაეცნეს წინაშე ჩუენსა, ვითარცა-იგი პირველ. და ძეთა ისრაელისათა თქუეს: ვივლტოდით და გამოვაშორნეთ იგინი ქალაქისაგან გზათა ზედა. და ყვეს ეგრე².

33. და ყოველი კაცი ისრაელისად აღდგეს ადგილით მათით და ეწყვნეს ბალ-თაბარს³. და მზირი იგი ისრაელისად ჰბრძოდა ადგილობანს დასავალით კერძო გაბასა.

34. და მოიქცეს იგინი წინაშე გაბასა ათი ათასი კაცი რჩეული ყოვლისაგან ისრაელისა და ბრძოლად იგი დამძიმდა მათ ზედა. და მათ [141] არა უწყოდეს, რამეთუ მოწევენულ არს ბოროტი მათ ზედა,

35. და დასცა უფალმან ბენიამენ წინაშე პირსა ისრაელისასა და მოსრეს ძეთა ისრაელისათა ბენიამენი მას დღესა შინა ოც და ხუთი ათასი და ასი კაცი, ყოველნივე ესე, რომელთა ეჭადა მახელი.

36. და იხილა ბენიამენ, რამეთუ იძლია და კაცმან ისრაელისამან ადგილ-სცა ბენიამენს, რამეთუ ესვიდეს იგინი მზირთა მათ, რომელნი დაედგინეს გარემო გაბასა.

37. და მზირთა მათ შეიმართეს და განეფინნეს გაბას შინა და შევიდეს და მოსრეს ყოველი იგი ქალაქი პირითა მახელისადათა.

38. და შეთქუმულ იყვნეს კაცნი ისრაელისანი მზირთა მათ თანა მახელითა აღდებად ცეცხლისა და კუამლისა ქალაქსა მას შინა.

39. და აქცია კაცმან ისრაელისამან ბრძოლად ბენიამენისა და ეწყო ოდენ ბენიამენს მოსრვად კაცთა ზედა ისრაელისათა წყლულებითა, ვითარ ოც და ათ ოდენ კაც, რამეთუ თქუეს: სივლტოლით ივლტიან წინაშე ჩუენსა ვითარცა-იგი პირველ.

40. და სასწაული იგი აღვიდოდა უფროდს ქალაქისა მისგან—სუეტი იგი კუამლისად. და ბენიამენ მოიხილა ზურგით კერძო და აჰა-ესერა აღვიდოდა არმუ-რი ქალაქისა მისგან ზეცად.

41. და ძეთა ისრაელისათა მოაქციეს. და იწრაფეს⁴ და ივლტოდეს ძენი ბენიამენისნი წინაშე ძეთა ისრაელისათა, ვითარცა იხილეს, რამეთუ მოწევენულ არს მათ ზედა ბოროტი იგი,

42. და მოაქციეს გზასა მას უდაბნოვასა. და მბრძოლნი იგი ეწინეს მათ და რომელნი-იგი იყვნეს ქალაქსა მას შინა, მოჰსრვიდეს მათ შოვრის მათსა,

43. და დასცნეს⁵ ძენი ბენიამენისნი. [v] და დევნა-უყვეს ნოაფთან შემდგომად კუალსა მათსა ვიდრე წინაშე გაბასა პირისპირ მზის აღმოსავალით.

44. და დაეცნეს ბენიამენისგანნი ათრვამეტ ათასნი კაცნი, ყოველნივე იგი ძლიერნი.

45. და მოიხილეს გარე ნეშტთა მათ და ივლტოდეს უდაბნოდ გარე კლდესა მას რემონისასა და მო-ლავე-სრეს მერმე გზათა ზედა ხუთ ათასი კაცი. და დევნა-უყვეს კუალსა მათსა ვიდრე გაბადმდე⁶ და მერმე მოსრეს მათგანი ორ ათასი კაცი.

1 ბეთელად] ბეთლემად A. 2 ეგრე A. 3 ბალ თაბარს] გალ-თაბარს A. 4 იწრაფეს A. 5 დასცნეს] დაეცნეს A. 6 ასეა A.

46. და ივენეს ყოველნი, რომელნი დაეცნეს ბენიამენისნი მას დღესა შინა, ორმოც და თხუთმეტ¹ ათას², კაცი მახლოსანნი, ყოველნივე მბრძოლნი ძლიერნი.

47. და მიაქციეს ნეშტთა მათ და ივლტოდეს უდაბნოდ კლდესა მას რემონი-სასა... ოთხ თუე.

48. და ძენი ისრაშლისანი მიიქცეს ძეთა³ ბენიამენისთა და მოსრნეს იგინი პირითა მახზლისადთა ქალაქისაგან შემდგომად ვიდრე საცხოვრადმდე, და ყოველი, რომელი იპოვა ქალაქებსა, და ყოველივე ქალაქები, რომელ დაშთომილ იყო, დაწუეს ცეცხლითა.

21

1. და კაცმან ისრაშლისამან ფუცა მასეფთას მას დღესა შინა და თქუა: კაცმან ჩუენგანმან არა მისცეს ბენიამენს ასული თჳსი ცოლად.

2. და წარმოვიდა ერი იგი და მოვიდეს ბეთელდ⁴, და დასხდა მუნ წინაშე უფლისა ვიდრე მწუხრადმდე. და აღიღეს ჳმად მათი და ტიროდეს ტირილითა დიდითა

3. და თქუეს: რადსა, უფალო ღმერთო ისრაშლისაო, იქმნა ესე ისრაშლსა შოვრის აგოცად დღეს⁵ ისრაშლსა შოვრის ნათესავი ერთი?

4. და იყო ხვალისაგან და აღიმსთო [142] ერმან მან და აღაშწნეს საკურთხეველი და შეწირეს მსხუერპლი იგი ცხოვრებისად.

5. და თქუეს ძეთა ისრაშლისათა: ვინ არა მოვიდა კრებასა ამას ყოველთაგან ტომთა ისრაშლისათა უფლისა? რამეთუ ფიცი იყო დიდი, რომელი არა მოვიდეს უფლისა მასეფათად, და თქუეს: სიკუდილით მოკუედინ იგი!

6. და ნუგეშინის-იცეს ძეთა ისრაშლისათა ბენიამენისთჳს, ძმისა მათისა, და თქუეს: აღებულ არს დღეს⁵ ტომი ერთი ისრაშლისაგან.

7. რად-მე უყოთ მათ, რომელნი დაშთომილ არიან უცოლოდ, რამეთუ [ჩუენ

ვფუცეთ უფალსა:|⁶ არა მივსცეთ მათ ცოლად ასულთაგან ჩუენთა?

8. და თქუეს: ვინ-მე არს ერთი ტომი ნათესავისაგან ისრაშლისა, რომელი არა მოსრულ არს უფლისა მასეფთად? და არა მოსრულ იყო კაცი ბანაკად იაბის გალაადისად კრებულსა მას.

9. და აღიხილეს ერი იგი და არა იყო კაცი მკვდრთაგანი იაბის გალაადისათად⁷.

10. და მიავლინა მუნ ერმან მან ათორმეტი ათასი კაცი ძეთაგანი ძლიერებისათად და ამცნეს მათ და ჰრქუეს: წარვედით და მოსრენით ყოველნი და მკვდრებულნი იაბის გალაადისანი პირითა მახზლისადთა, დედანი და ერი მათი.

11. და ესე სიტყუად არს, რომელი ჰყოთ: ყოველივე მამაკაცი და ყოველივე დედაკაცი, რომელმან იცის საწოლი მამაკაცისა, შეჩუენებულ ყავთ, ზოლო ქალწულნი განარინენით. და მათ ყვეს ეგრეთ.

12. და პოვეს მკვდრთაგან იაბის გალაადისათა ოთხასი ქალწული ქალი, [v] რომელთა არა იცოდეს საწოლი მამაკაცისა, და მიიყვანნეს იგინი ბანაკად სელომდ, რომელ არს ქალაქსა ქანანისასა.

13. და მიავლინეს ყოველმან კრებულმან და ეტყოდეს ძეთა ბენიამენისთა,

1 თხუთმეტ A. 2 ასეა A (მოსლოდნელი იყო: ოც და ხუთ ათას). 3 ძეთა| ძეთაგან A. 4 ბეთელდ| ბეთელმდ A. 5 დღეს A. 6 ჩუენ ვფუცეთ უფალსა|—A. 7 გალაადისათად A.

რომელნი-იგი იყვნეს კლდესა მას რემონისასა, და მოუწოდეს მათ მშჯღობად.

14. და მოიქცა ბენიამენ ძეთა ისრაელისათა მას ჟამსა შინა და მისცეს მათ ცოლები, რომელნი იყვნეს დედათაგან იაბის გალადისათანი, და სათნო-უჩნდა მათ ესრეთ.

15. და ერმან მან ნუგეშინის-ი(ა) ბენიამენს ზედა, რამეთუ არა ყო უფალმან განკუთვთა ტომთა შოვრის ისრაელისათა.

16. და თქუეს მოხუცებულთა მის კრებულისათა: რაჲ-მე უყოთ ნეშტთა ამით, რომელნი დაშთეს უცოლოდ, რამეთუ აღიგოცა ბენიამენისგან დედაკაცი?

17. და თქუეს: სამკვდრებელ-განრიგებულ ბენიამენ და არა აღიგოცოს ტომი ისრაელსა შოვრის.

18. და ჯუენ ვერ პელ-გუეწიფების მიცემად მათა ცოლი ასულთაგან ჯუენტა, რამეთუ ვფუცეთ ძეთა ისრაელისათა და ვთქუთ: წყეულ იყავნ, რომელმან მისცეს ცოლი ბენიამენს!

19. და თქუეს: ესერა დღესასწაული¹ არს უფლისაჲ სელომს დღეთა² წელიწდისათა, რომელ არს ბლუარით კერძო მზის აღმოსავალით მეტოძირთა მათ, რომელი აღვალს ბეთელით³ სიკიმად და სამხრით კერძო ლებონასა.

20. და ამცნეს ძეთა მათ ბენიამენისთა და ჰრქუეს: წარვედით და მზირ-უყავთ ვენაჯოვანსა [143] შინა.

21. და იხილეთ, რაჲმს გამოვიდენ ასულნი იგი მკვდრთა სელომისათანი მძნობრები მძნობრად, და გამოეტევენით და იტაცენ კაცად-კაცადმან თქუენმან თავისა თვისსა ცოლი ასულთაგან სელომისათაჲ და წარიყვანეთ და წარვედით ქუეყანად ბენიამენისა.

22. და იყოს, რაჲმს მოვიდენ მამანი მათნი გინა თუ ძმანი მათნი საშუელად თქუენდა, ჰრქუათ⁴ მათ: შეიწყალენით იგინი, რამეთუ არა გამოიყვანა კაცმან ცოლი თვისი ბრძოლასა მას შინა, არა თუ თქუენ მისცენით მათ და არცალა ბრალი რაჲ ჰქმენით თქუენ.

23. და მათ ყვეს ეგრე. და მოიყვანეს ცოლები ძეთა ბენიამენისთა მსგავსად რიცხსა მის მათისა მძნობართა მათგან, რომელნი იტაცნეს, და წარვიდეს და მიიქცეს სამკვდრებელსა მათსა და აღაშენეს ქალაქები და დაემკვდრნეს მათ შინა.

24. და წარმოვიდეს ძენი ისრაელისანი მას ჟამსა შინა და მივიდა კაცად-კაციადი ნათესავსა თვისსა და მიეგო კაცად-კაციადი სამკვდრებელსა თვისსა.

25. მათ დღეთა⁵ შინა არა იყო მეფე ისრაელსა შოვრის და კაცად-კაციადი ნებასა თავისა თვისსასა თუალთა წინა-შე თვისთა ჰყოფდა.

1 დღესასწაული A. 2 დღეთა A. 3 ბეთელით ბეთლემით A. 4 ჰრქუთ A (ან იქნებ: ჰარ-ქუთ?). 5 დღეთა A.

1. [1] და იყო დღეთა მათ მსა-
ჯულთა ზედასა, იყო სიყმილი ქუეყანასა
ზედა; და წარვიდა კაცი ბეთლემით ჰუ-
რიასტანისაჲთ მწირობად² სოფელსა მას
მოაბისასა, იგი და ცოლი მისი და ორ-
ნი ძენი მისნი.

2. და სახელი მისი ელემელექ და სა-
ხელი ცოლისა მისისაჲ ნოომინ, და სა-
ხელი ორთა მათ ძეთა მისთაჲ მალონ
და ქელონ, ეფრათელი ბეთლემით ჰუ-
რიასტანისაჲთ. და წარვიდეს ქუეყანასა
მას მოაბისასა და იყოფოდეს მუნ.

3. და მოკულდა ელემელექ, ქმარი ნოომი-
ნისი, და დაშთა იგი და ორნი ძენი მისნი.

4. და მოიყვანნეს ძეთა მათ მისთა
თავისა თჳსისა ცოლნი მოაბელნი. სა-
ხელი ერთისაჲ ურიფა და სახელი მეო-
რისაჲ მის რუთ; და იყოფოდეს მუნ ათ
წელ.

5. და მოწყდეს ორნივე იგი ძენი მის-
ნი, მალონ და ქელონ, და დაშთა მარ-
ტოჲ დედაკაცი იგი ქმრისაგან და ორ-
თაგან ძეთა მისთა.

6. და აღდგა დედაკაცი იგი და ორ-
ნივე ძის ცოლნი მისნი და მოიქცეს იგი-
ნი ქუეყანით მოაბისაჲთ³ სოფლად ჰუ-
რიასტანისა, რამეთუ ესმა მათ ქუეყანა-
სა მას მოაბისასა, ვითარმედ მოჰხედა
უფალმან ერსა თჳსსა მოცემად ნაყო-
ფისა.

7. და გამოვიდა იგი მიერ ქუეყანით
და ორნი იგი ძის ცოლნი მისნი მის თა-
ნა და მოვიდეს იგინი გზასა მოქცევად
ქუეყანასა მას ჰურიასტანისასა.

8. და ჰრქუა ნოომინ ორთა მათ ძის
ცოლთა მისთა: წარვედით და მიიქე-
ცით [144] სახიდ მამისა თჳსისა და ყავნ
უფალმან თქუენ თანა წყალობაჲ, ვი-
თარცა-იგი თქუენ ჰყავთ მკუდართა მათ
თანა დი ჩემ თანა.

9. და მოგაგენ უფალმან კეთილისა
მაგის წილ, და ჰპოვოთ თქუენ განსტე-
ნებაჲ სახლსა შინა ქმრისა თჳსისასა. და
ამბოროს-წყო მათ და უჯმნიდა. და აღი-
მალდეს ჳმაჲ მათი და ტიროდეს.

10. და ჰრქუეს მას: არა ეგრე, არა-
მედ შენ თანა მოვიდეთ ერისა შენისა.

11. და ჰრქუა მათ ნოომინ: მიიქეცით,
ასულნო ჩემო, და წარვედით. რაჲსა-
თჳს მოხუალთ თქუენ ჩემ თანა? ნუუკუე
ამიერითგან შეილნი არიან მუცელსა
ჩემსა და იგინი იყვნენ ქმარ თქუენდა?

12. არამედ აწ წარვედით, ასულნო
ჩემო, ამისთჳს რამეთუ დავებრდი და
არღარა შემძლებელ ვარ მე ქმრისა სუ-
მად. უკუეთუმცა გარქუ თქუენ, ვითარ-
მედ შემძლებელ ვარ-ლა და შევეყო ქმარ-
სა და ვშენი მე ძენი,

1 ეს სათაური მრგლოვანი ასოებით არის დაწერილი და მოთავსებულია 143 r-ზე.
„მსაჯულთა“ წიგნის უკანასკნელი თავის ბოლოს. ამის შემდეგ ცალკე სტრიქონად მიწერილია
ნუსხურად: „ქმ შუ თნა“, რაც ასე უნდა იქნეს წაკითხული: „ქრისტე, შეიწყალე თორნიკ“
2 მწირობდა A.

13. და მათ ელოდით თქვენ, ეიდრე-მდე განორძნდენ და დაგიყენნე თქვენ, რაათა არა ისხნეთ კმარ? ნუ ეგრე, ასულნო ჩემნო, რამეთუ განმწარდა ჩემ-თჳს უფროსს თქუენსა, რამეთუ ჳელი უფ-ლისაჲ გამოვიდა ჩემ ჳედა.

14. და აღიმალღეს ჳმაჲ მათი და მერ-მეცა ტიროდეს-ვე. და ამბოროს-ჟყო ური-თა ღედამთილსა თჳსსა და წარვიდა ერისა თჳსისა, ხოლო რუთ შეუდგა და მოსდევდა მას.

15. და ჰრქუა ნოომინ რუთს: აჰა-ეგერა მიიქცა მოყუასი ჳენი ერისა თჳ-სისა და ღმერთთა თჳსთა. მიიქეც ჳენ-ცა მოყუსისა ჳენისა თანა.

16. მიუგო და ჰრქუა რუთ: ნუ¹ [v] ჳემემთხუევინ მე ეგე ყოფად, ვითარმცა დაგიტევე ჳენ და მივიქეც და წარვედ სახიდ ჩემდა, არამედ ვიდრეცა მიხზდე, მივიდე და, სადაცა იყოფოდი, ვიყო-ფოდი მეცა ჳენ თანა. ერი ჳენი ერი ჩემი და ღმერთი ჳენი ღმერთი ჩემი არს;

17. და სადაცა მოჰკუდე, მოგკუდე მეცა და მუნ დავეფლა. ესე მიყავნ მე

უფალმან და ესე ჳემძინენ, რამეთუ სი-კუდილმან განწვალოს ჳენ ჳოვრის და ჩემ ჳოვრის.

18. ხოლო მან ვითარცა იხილა, რა-მეთუ დაამტყიცა ესრჳთ მისლვად მის თანა, დასცხრა მიერთგან სიტყუად მისა.

19. და წარმოვიდეს მიერ ორნივე და მოვიდეს ბეთლემდ. და იყო, ვითარცა მოიწინეს იგინი ბეთლემდ, ოხრიდა ყო-ველი იგი ქალაქი მათ ჳედა და თქუეს: უკუეთუ ნანდჳლ ნოომინ არს ესე?

20. და ჰრქუა მათ: ნუ მრქუთ მე ნოო-მინ, არამედ მარქუთ მე სიმწარჳ, რა-მეოუ განამწარა ძლიერმან ჩემ ჳედა;

21. რამეთუ მე სავეს წარვედ და ცა-ლიერი მომაქცია მე უფალმან. რაჲსა-თჳს მრქუათ მე ნოომინ, და უფალმან დამამდაბლა მე და ძლიერმან ბოროტი მიყო მე!

22. და მოიქცა ნოომინ და მოვიდა და რუთ მოაბელი, ძის ცოლი მისი მის თანა, მოვიდეს ქუეყანით მოაბისადთ. და ესენი მოვიდეს ბეთლემდ დასაბამსა ოდენ მკისა ქრთილისაჲსა².

2

1. და ნოომინის ქმრისაჲ იყო კაცი მეცნიერი, და კაცი ესე იყო ძლიერ ძა-ლითა ნათესავისაგან ელემელექისა, და სახელი მისი ბოოზ.

2. და ჰრქუა რუთ მოაბელმან ნოო-მინს: განვიდე ველად და ვკრიბო თავი ჳოვილისაჲ ჳემდგომად, [145] სადაცა ეპოვო [მადლი]³ წინაჳე თუალთა მის-თა. და ჰრქუა მას ნოომინ: განვედ, ასულო.

3. და განვიდა და მივიდა და ჳეკრი-ბა თავი ჳოვილისაჲ ყანასა ჳინა ჳემდგო-

მად მომკალთასა. და მიემთხვა იგი მი-მთხუევით ნაწილსა მას ყანასა ბოოსის-სა, რომელი-იგი იყო ნათესავისაგან ელე-მელექისა.

4. და აჰა-ესერა ბოოს მივიდა ბეთ-ლემით და ჰრქუა მომკალთა მათ: უფა-ლი თქუენ თანა! და მათ ჰრქუეს: გა-კურთხენ ჳენ უფალმან!

5. და ჰრქუა ბოოს მონასა მას მისსა, ჳედა-მდგომელსა მას მომკალთასა: ვინ არს ჳაბუყი ესე?

1 მეორე გვერდზე განმეორებულია „ნუ“ (ნუ [v] ნუ ჳემემთხუევინ A). 2 მკისა ქრთილი-საჲსა] მკასა ქრთილისაჲსა A. 3 მადლი]—A.

6. მიუგო მონამან მან, რომელი-იგი ზედა-აღმა მომალთა მათ, და ჰრქუა ბოოსს: დედაკაცი ესე არს მოაბელი, რომელი მოვიდა ქუეყანით მოაბისადთ

7. და თქუა: ვკრიბო თავი და შევიკრიბო მქელეულსა შოვრის¹ მომალთა შემდგომად. და მოვიდა და დაადგრა განთიადითგან ვიღრე აქამომდე და არა განისუენა მცირედცა ყანასა ამას შინა.

8. და ჰრქუა ბოოს რუთს: შენ გეტყვ, ასულო: ნუ წარხუალ კრებად სხვსა ყანასა და ნუცა განეშორები, არამედ აქა შეეყავ მვევალთა ჩემთა თანა.

9. და თუალნი შენნი ეგნენ ყანასა ამას; სადა მკიდენ, შეუდეგ მათ. აჰა-ესერა მიბრძანებდეს მონათა ჩემთა, რად-თა არას გეტყოდიან შენ. და ოდეს გწყუროდის, მიხვდე ქურქრად და ჰსუა, ვინაჲცა სუან მონათა ჩემთა.

10. და დავარდა რუთ [ჲ] პირსა ზედა თვსსა და თაყუანის-სცა მას ქუეყანასა ზედა. და ჰრქუა მან ბოოსს: რამეთუ ვპოვე მადლი წინაშე თუალთა შენთა და მიცან მე, და მე ვარ უცხოჲ.

11. მიუგო მას ბოოს და ჰრქუა: თხრობით მითხრეს მე, რადენი უყავ დედამთილსა მას შენსა შემდგომად სიკუდილისა მის ქმრისა შენისა და დაუტევე მამია შენი და დედაჲ შენი და ქუეყანაჲ საშოჲ შენი და მოხუედ ერი-სა, რომელ არა იცოდე შენ გუშინ და ძულუან.

12. მოგაგვენ შენ უფალმან საქმისა წილ შენისა და იყავნ სასყიდელი შენი საესებით უფლისა მიერ ღმრთისა ისრაელისა, რომლისა მოხუედ სასოებად ქუე-შე² ფრთეთა მისთა.

13. ხოლო მან ჰრქუა: მიპოვნიესმცა მადლი წინაშე შენსა, უფალო, რამეთუ

ნუგეშინის-მეც მე, და ეტყოდე გულსა მვევლისა შენისასა და მე ვიყო ამიერი-გან ვითარცა ერთი მვევალთა შენთაგანი.

14. და ჰრქუა მას ბოოს: ეამსა პურის ქამისასა მოვედ აქა და ქამე პური და დააწო პური შენი ძმარსა. და დაჯდა რუთ ერთ კერძო მომალთა მათ და შეუსუარა მას ბოოს ჯალი და მისცა, და ქამა და განძდა,

15. და აღდგა კრებად თავისა. და ამცნო ბოოს მონათა თვსთა და ჰრქუა, რადთა მქელეულსაცა შოვრის იკრიბოს თავი და ნუ ჰკდემთ მას,

16. არამედ თავს-დებით თავს-იდევით ეგე და მისცით მას საქმლისაგან თქუენისა და უტევეთ იგი, ქამდეს და კრებდეს თავსა და ნუ ჰრისხავთ მგას.

17. და კრიბა ყანასა მას შინა ვიდრე მწუხრამდმე [146] და გამოწმიდა. რომელი-იგი შეეკრიბა, და იყო სათუელ ერთ ქრთილი იგი.

18. და აღიღო და შევიდა ქალაქად. და იხილა იგი დედამთილმან მისმან. რომელი-იგი შეეკრიბა, და გამოიღო რუთ და მისცა მას, რომელი-იგი დაუშოა ნეშტი, რომლისაგან განძდა.

19. და ჰრქუა დედამთილმან მისმან: სადა ჰკრიბე შენ, ასულო, დღეს და სადა ჰყავ ესოდენი ესე? კურთხეულმცა არს, რომელმან-იგი გიცნა შენ! და უთხრა რუთ დედამთილსა თვსსა, სადა-იგი კრიბა, და უთხრა სახელი კაცისაჲ მის: რომლისა თანა ვკრიბე დღეს ჰრქვან ბოოს.

20. ჰრქუა ნოომინ ძის ცოლსა თვსსა: კურთხეულ იყავნ კაცი იგი უფლისა მიერ, რამეთუ არა დაუტევა წყალობაჲ მისი ცოცხალთა თანა და მკუდართა თანა. და ჰრქუა ნოომინ: მახ-

1 მქელეულსა შოვრის] უს მქელეულსა უს A (გ. ი. „შოვრის“ თავშიც აქვს სახელს და ბოლ ოშიც; შდრ. 2,15). 2 ქუეშე A. 3 დღეს A.

ლობელ არს კაცი იგი ჩუენდა და ნათესავეცა არს ჩუენდა.

21. ჰრქუა რუთ დედამთილსა თჳსსა: და მრქუაცა მე, ვითარმედ: შეეყავ მგევალთა ჩემთა, ვიდრემდე დაასრულონ ყოველი სამკალი, რავდენიცა არს ჩემი.

22. და ჰრქუა ნოომინ რუთს, ძის ცოლსა თჳსსა: კეთილ, ასულო, რამეთუ

განხუედ მგევალთა მისთა თანა და არა მიხუედ შენ სხჳსა ყანასა.

23. და შეეყო რუთ მგევალთა ბოოსითა კრებად თავისა, ვიდრემდე დაასრულეს მკაჲ ქრთილისაჲ, და შევიდა რუთ და იყოფოდა დედამთილისა თჳსისა თანა.

3

1. ჰრქუა ნოომინ რუთს: [v] ასულო, აწ არა-მე გიძიო შენ განსუენებაჲ, რად-თა კეთილი გეყოს შენ?

2. და ეგერა ბოოს მეცნიერი ჩუენი არს, სადა-იგი მგევალთა მისთა თანა იყავ შენ, და იგი შეჰკრებს¹ ქრთილსა კალოსა თჳსსა ამას ღამესა².

3. და შენ იბანე და იცხე და შეიძო-სე სამოსელი თჳსი და აღვედ შენ კალოდ მისა და ნუ გამოეცხადები შენ კაცსა მას ვიდრე აღსრულებადმდე ჰამისა და სუმისა.

4. და იყოს, რაჟამს დაწვეს იგი, და-ისწავე ადგილი იგი, სადა დაწვეს იგი მუნ, და მივედ მახლობელად მისა და დაწვე ფერტთა თანა მისთა და მან გითხრას შენ, რად-იგი ჯერ-არს ყოფად შენდა.

5. ჰრქუა რუთ დედამთილსა თჳსსა: ყოველივე რადცა მრქუა, ვყო.

6. და აღვიდა იგი კალოდ მისა და ყო ეგრე, ვითარცა ამცნო დედამთილ-მან მისმან.

7. და ჰამა ბოოს და სუა და განმხიარულდა გული მისი და მივიდა და დაწვა იგა ზჳნსა მას წერულისა მისისასა. ხოლო რუთ მივიდა მისა ფარულად და დაწვა იგი მახლობელად ფერტთა თანა მისთა.

8. და იყო შუგა ღამეს ოდენ განიღჳდა და განჰკრთა კაცი იგი და შეძრწუნდა, რამეთუ დედაკაცი წვა ფერტთა თანა მისთა.

9. ჰრქუა მას ბოოს: ვინ ხარ შენ? ხოლო მან ჰრქუა მას: მე ვარ რუთ, მგევალი შენი, და გარდამომდევე სამოსელი შენი მგევალსა შენსა, რამეთუ შენ ნათესავ ჩემდა ხარ.

10. ჰრქუა მას ბოოს: კურთხეულ³ [147] იყავ შენ უფლისა მიერ, ასულო, რამეთუ კეთილი ჰქმენ წყალობაჲ ესე უკუანადსკნელი უფროჲს პირველისა, რამეთუ არა მიხუედ შენ შემდგომად ჰაბუკთა, გინა თუ გლახაკისა ვისამე, ანუ თუ მდიდრისა.

11. და აწ ნუ გეშინინ, ყოველივე⁴ რადცა მრქუა, ვყო შენთჳს, რამეთუ იცის ყოველმან ნათესავმან ერისა ჩემისამან, რამეთუ დედაკაცი ძლიერებისაჲ ხარ შენ.

12. და აწ ჰეშმარიტად ნათესავ ვარ მე; არამედ არს სხუაჲ ნათესავი უმახლობელჳსი ჩემსა.

13. იყავ ამას ღამე⁵, და იყოს ხვალი-საგან, უკუეთუ გითჳსოს შენ, თჳს გეყავნ შენ; უკუეთუ არა უნდეს თჳსობაჲ შენი, თჳს გიყო მე. ცხოველ არს უფალი!

1 ასეა A. 2 ღამშსა A. 3 კუთხეულ A. 4 ყ'ისავე A (ასეთი წაკითხვით ის წინა სიტყვას უნდა დაჟგავშირდეს: ნუ გეშინინ ყოველისაგე). 5 ამას ღამე A.

14. და დაწვა იგი ვიდრე განთიად-მდე და დაიძინა ფერკთა თანა მის. თა ვიდრე ხვალსადმდე. და აღდგა¹ იგი უადრეს, ვიდრემდე იცნას კაცმან მოყუასი თვისი, და თქუა ბოოს: ნუმცა ვინ უწყის, რამეთუ მოვიდა დედაკაცი კალსა ამას.

15. და ჰრქუა ბოოს: მომიპყარ მე სამოსელი შენი აქა, რომელ გამოსიეს შენ, და განჰმარტე ეგე. ხოლო მან მიუპყრა მას. და გარდაუწყო მას ექუსი საწყაული ქრთილი და დასდგა იგი მას ზედა და შევიდა იგი ქალაქად.

16. და შევიდა რუთ დედამთილისა თვისისა. და ჰრქუა მას: რაჲ არს, ასულო? ხოლო მან უთხრა ყოველივე, რაჲ უყო კაცმან მან.

17. და ჰრქუა მას: ექუსი ესე საწყაული ქრთილისაჲ მომცა მე და მრქუა მე: ნუ შეხუალ ცალიერი დედამთილისა შენისა.

18. ხოლო მან ჰრქუა მას: დაჯედ, ასულო, ვიდრემდე გულისხმა-ჰყო შენ, [შ] ვითარ-იგი დავარდეს სიტყუაჲ, რამეთუ არა დაიდუმოს კაცმან მან, ვიდრემდე² აღასრულოს სიტყუაჲ იგი დღესვე

4

1. და აღვიდა ბოოს ბჭეთა ზედა და დაჯდა მუნ. და აჰა-ესერა ნათესავი იგი წარმოვიდოდა, რომლისათჳს თქუა ბოოს, და ჰრქუა ბოოს: მოაქციე და დაჯედ აქა საიდუმლოდ⁴. და მოაქცია და დაჯდა მუნ.

2. და მოიყვანა ბოოს ათი კაცი მოხუცებულთაგანი ქალაქისათაჲ და ჰრქუა მათ: დასხედით. და დასხდეს.

3. და ჰრქუა ბოოს ნათესავსა მას: ნაწილი იგი ძმისა ჩემისა ელემელექის ქუეყანისაჲ მიეცინ ნოომინს, რომელ-იგი მოვიდა ქუეყანით მოაბისაჲთ.

4. და მე ვთქუ, ვითარმედ: ვაუწყო ყურთა შენთა. და ჰრქუა მას: მოიგე⁵ ამათ წინაშე, რომელნი სხენან, და მოხუცებულთა წინაშე ერისა ჩემისათა: უკუეთუ ეშვილები, ეშვილე; უკუეთუ არა ეშვილები, მითხარ მე, რაჲთა ვცნა, რამეთუ არავინ არს შენსა გარეშე⁶ ნათესავ, და შენსა შემდგომად მე ვარ. ხოლო მან ჰრქუა: მე ვარ, ვეშვილები⁷.

5. და თქუა ბოოს: დღესა მას, რომელსა მოიგო⁸ ქუეყანაჲ იგი ჯელისაგან ნოომინისა და რუთისგან მოაბელისა, ძის ცოლისა მისისა, რომლისაჲ მოკუდა ქმარი, სამკვდრებელი იგი მოიგე თავისა შენისა და იგიცა მოიყვანე თავისა შენისა, რომლისაგან აღუდგინო მკვდრი მკუდარსა მას სამკვდრებელსა მას მისსა ზედა.

6. ჰრქუა ნათესავმან მან: ვერ ჯელ-მეწიფეების მე თავისა ჩემისა შვილებად მისა: ნუუკუე განვრყუნე სამკვდრებელი ჩემი. და [148] ეშვილე შენ სამკვდრებელსა მას ჩემსა ზედა, რამეთუ მე ვერ ძალ-მიც შვილებად.

7. და ესე სამართალი იყო პირველად ისრაელსა შოვრის საშვილებელსა ზედა და ცვალებასა ზედა, რაჲთა დაემტკიცოს ყოველი სიტყუაჲ: განიძარცვს კაც-მან ჯამლი თვისი და მისცის მოყუასსა თვისსა, რომელი ეშვილები⁹ საშვილებელსა თვისსა ზედა. და ესე იყო საწამებელ ისრაელსა შოვრის.

1 აღგა A. 2 ემდმ A. 3 დღესვე A. 4 საიდუმლოჲ A. 5 მოუგე A. 6 გარეშე A. 7 მე ვარ, ვეშვილები მე ვერ ვეშვილები A. 8 ასეა A (უფრო მოსალოდნელი იყო: მოიგე).

8. და ჰრქუა ნათესაებმან მან ბოოსს: მიიღე თავისა შენისა საშვილებელი იგი ჩემი. და განიძარცუა კამლი თვისი და მისცა მას.

9. ჰრქუა ბოოს მოხუცებულთა მათ და ყოველსა ერსა: მოწამე ხაროთ თქუენ დღეს, რამეთუ მომიგებიეს ყოველივე ელემელიქისი... და მალაონისი კელისაგან ნოომინისა.

10. და რუთ მოაბელი¹, ცოლი² მალაონისი, მოვიგე თავისა ჩემისა ცოლად, აღდგინებად სახელი მკუდრისაჲ მის სა-მკუდრებელსა მისსა ზედა, და არა აღიკოცოს სახელი მკუდრისაჲ მის ძმათაგან მისთა და ტომთაგან აღდილისა მისისა-თა. მოწამემა ხაროთ თქუენ დღეს³.

11. და მიუგო ყოველმან ერმან, რომელნი სხდეს ბჭეთა ზედა, და თქუეს: მოწამე ვართ, და მოხუცებულთა მათ ჰრქუეს: მოეცინ უფალმან ცოლსა მას შენსა, რომელი შევალს სახლსა მას შენსა, ვითარცა რაქელს და ვითარცა ლიას, რომელ აღაშშნეს ორთავე მათ სახლი ისრაჴლისაჲ და ყვეს ძალი ფერათას და წოდებად სახელი ბეთლემს.

12. და იყავნ სახლი⁴ შენი ვითარცა სახლი⁴ ფარეზისი, რომელი უშვა თამარ იუდას ნათესავისაგან შენისა, და მოგეცინ შენ უფალმან მკველისაგან მაგის შენისა შეილი.

13. [v] და მოიყვანა ბოოს რუთ და იყო მისა ცოლად. და შევიდა მისა და მოსცა მას უფალმან მიდგომილებად და შვა ძმ.

14. და ეტყოდეს დედანი იგი ნოომინს და ჰრქუეს: კურთხეულ⁵ არს უფალი, რომელმან დაგამტკიცა⁶ შენ დღეს³ შეილებად წოდებად სახელი შენი ისრაჴლისა შოვრის.

15. და იყოს იგი შენდა მოსაქცეველ სულისა და გამომზრდელ სიბერესა შენსა, რამეთუ სძალმან შენმან შვა ძმ, რომელ უმჯობეს არს იგი შენდა შვდთა ძეთა.

16. და მოიქუა ნოომინ ყრმაჲ იგი და დაისუა წიაღთა თვსთა და ექმნა მას მპოხელ.

17. და უწოდეს მას მოძმეთა სახელი და თქუეს: ესუა ძმ ნოომინს და უწოდეს სახელი მისი იობედ. ესე არს მამაჲ იესესი⁷, მამისა დავითისი.

18. და ესე არიან შობანი ფარეზისნი: ფარეზ შვა ესრომ.

19. ესრომ შვა არამ. არამ შვა ამინადაბ.

20. ამინადაბ შვა ნაასონ. ნაასონ შვა სალმუნ.

21. სალმუნ შვა ბოოს. ბოოს შვა იობედ.

22. და იობედ შვა იესე⁸ და იესე⁹ შვა დავით მეფე, დიდი, გამორჩეული.

დიგება შენდა, ქრისტე¹⁰, ნათელჲ სამარადიხოჲ, სულთა ჩუენთა განმანათლებელჲ!

გახრუღდა წიგნი მეტეჲ რუთისი.

ქრისტე¹⁰, შეიწყალე მამაჲ იოვანე¹¹, თჳსნიც-ყოფილი!

1 და რუთ მოაბელი] და რუთისა მოაბელისა A (ასეთი წაკითხვით ის წინა მუხლს უნდა მიეკუთვნოს). 2 და ცოლი A. 3 დღეს A. 4 სახელი A. 5 კურთხეულ A. 6 ასე (მოსალოდნელი იყო: „დაგამტკიცა“; ან არა და „დაგამტკიცა“ ზმნა სამ-პირიან ფორმად უნდა გავიგოთ). 7 იესესი A. მიეს A. 9 იესე A. 10 ქმ A. 11 იოვანე A.

1. [149] კაცი ვინმე იყო სოფელსა მას შინა ავსიტისასა, რომელსა სახელი ერქუა იობ, და იყო კაცი იგი ქეშმარიტ, უბიწო, მართალ, ღმრთის მსახურ, განყენებულ და განშორებულ ყოვლისა საქმისაგან ბოროტისა.

2. და იყენეს ძენი მისნი შვდ და ასულნი მისნი სამ.

3. და იყო საცხოვარი მისი ფრიად: ცხოვარი შვდ ათას, აქლემები სამ ათას, უღლეული ქარი ხუთას, ვირი ჯდალი მძოვარი ხუთას და მსახურთა სიმრავლწ ფრიად, და საქმენი¹ მისნი დიდ იყენეს ქუეყანასა ზედა. და იყო კაცი ესე აზნაური მზის აღმოსავლისათაგანი.

4. და შეკრიბან ძენი მისნი ერთად ურთიერთას და ყვიან ტაძრობად დღითი-ღელდ. და მოიყვანნინ სამნიცა იგი დანი მათნი ჰამად და სუმად მათ თანა.

5. და ვითარცა აღესრულნინ დღენი² იგი სუმისა მათისანი, მიაველინის იობ და განწმინდის იგინი და აღდგის განთიად და შეწირის მათთჳს მსხუერპლი რიცხვსაჲბრ მათისა და ზუარაკი ერთი ცოდვათათჳს სულთა მათთაჲსა, რამეთუ თქვს იობ: ზუსადა ძეთა ჩემთა გონებასა მათსა ბოროტი მოუტდეს უფლისათჳს. ესრჳთ ყვის იობ ყოველთა დღეთა.

6. და ვითარცა იყო დღჳს ესევეთარი, და მოვიდეს ანგელოზნი ღმრთისანი წარდგომად წინაჲ უფლისა და ეშმაკიცა მოვიდა და დადგა მათ თანა.

7. და ჰრქუა უფალმან ეშმაკსა მას: [15] ვინაჲ მოხუალ შენ? მიუგო ეშმაკმან მან და ჰრქუა: მომივიღეს ყოველი ქუეყანაჲ და განმივიღეს ცასა ქუეშე³ და აწ აქა ვარ.

8. ჰრქუა მას უფალმან: მიჰხედეა გონებითა შენითა მონასა ჩემსა იობს, რამეთუ არავინ არს მისებრ ქუეყანასა ზედა კაცი უბრალო, ქეშმარიტ, ღმრთის მსახურ, განშორებულ ყოვლისაგან საქმისა ბოროტისა.

9. მიუგო ეშმაკმან და ჰრქუა წინაჲ უფლისა: ნუუკუე მეტად ჰმსახურებსა იობ უფალსა?

10. ანუ არა შენ მოჰბლუდეა გარემო მისა და შინაგანი სახლისა მისისაჲ და გარეშჳს ყოველივე, რაჲცა არს მისი, შენ მოიცივე? საქმენი ჯელთა მისთანი აკურთხენ და საცხოვარი მისი მრავალ ჰყავ?

11. არამედ მიაველინე ჯელი შენი და შეახე ყოველსა, რაოდენი-რაჲ აქუს, პირითა-ლა თუ გაკურთხევედეს⁴.

12. მაშინ ჰრქუა უფალმან ეშმაკსა მას: აჰა-ეგერა ყოველი, რაჲცა არს მისი, მიგეც ჯელთა შენთა, არამედ მას ნუ შეეხები.

13. და იყო დღჳს ესევეთარი და ძენი იობისნი და ასულნი მისნი სუმიდეს სახლსა შინა ძმისა მათისა უხუცესისასა.

14. და აჰა-ესერა ღაღადისი მოვიდა იობისა და ჰრქუა: უღლეული ქართაჲ ჯნვიდა და რემაკი იგი ვირთა მათ ჯდალთაჲ ძოვდა მახლობელად მითსა.

1 საქმენი A. 2 დღენი A. 3 ქუეშე A. 4 გაკურთხევედეს A.
ძელი ალექსის წიგნები, ტ. I,

15. და მოვიდეს მტყუენაენი და წარტყუენეს იგი და მონანი იგი მოსრნეს მახულითა და განვერი მე მარტოა და მოვედ თხრობად შენდა.

16. [150] და ვიდრე იგი ამას იტყოდა ოდენ, მოვიდა სხუად ლაღადისი და ჰრქუა იობს: ცეცხლი გარდამოვარდა ზეცით და დაწუა ცხოვარი იგი ყოველი და მწყემსნი იგი შეჭამნა ეგრევე; განვერი მე მარტოა და მოვედ თხრობად შენდა.

17. და ვიდრე იგი ამას იტყოდა ოდენ, მოვიდა სხუად ლაღადისი და ჰრქუა იობს: მკედარი განიყო სამად გუნდად და გარე-მოადგეს აქლემებსა მას და წარტყუენეს იგი და მონანი იგი მოწყვდნეს მახულითა; და განვერი მე მარტოა და მოვედ თხრობად შენდა.

18. და ვიდრე იგი¹ ამას იტყოდა, მოვიდა სხუად ლაღადისი და ჰრქუა იობს: ძენი შენნი და ასულნი შენნი ჰამ-

დეს და სუმიდეს ძმისა მათისა უხუცესისა თანა.

19. და მეყსეულად ქარი დიდი მოჭდა უდაბნოდ და ეკუთა ოთხთავე კიდეთა სახლისათა და დაეცა სახლი იგი ყრმათა შენთა ზედა და მოწყდეს; განვერი მე მარტოა და მოვედ თხრობად შენდა.

20. და ესრეთ აღდგა იობ, დაიპო სამოსელი თვისი და აღიპარსა თმად თავისა თვისისა და დავარდა ქუეყანასა ზედა და აღდგა და დამხედ თაყუანისსცა უფალსა პირსა ზედა თვისსა.

21. და თქუა: მოკე შიშუელი ველ მუცლისაგან დედისა ჩემიშადით, შიშუელიცა მივიქცე მუნვე ქუეყანად. უფალმან მომცა და უფალმანცა მიმილო. ვითარცა უნდა, ეგრეცა იქმნა². იყავნ სახელი უფლისაჲ კურთხეულ!

22. ამას ყოველსა ზედა³, რომელი [ჲ] შეემთხვა მას, არარაჲ შესცოდა იობ წინაშე უფლისა და არარაჲ თქუა უგუნურებაჲ ღმრთისა მიმართ.

2

1. და იყო დღე ესევეთარი და მოვიდეს ანგელოზნი ღმრთისანი წარდგომად წინაშე უფლისა,

2. და ეშმაკიცა შოვრის მათსა. და ჰრქუა უფალმან ეშმაკსა მას: ვინაჲ მოხუალ შენ? მაშინ თქუა ეშმაკმან წინაშე უფლისა: განმივლიეს ცასა ქუეშე⁴ და მომივლიეს⁵ ყოვლითურთ და აწ წინაშე შენსა ვარ.

3. ჰრქუა მას უფალმან: იხილე სამე აწ მსახური ჩემი იობ? რამეთუ არავინ არს მისებრ ქუეყანასა ზედა კაცი უბიწო, ჰეშმარიტ, ღმრთის მსახურ, განყენებულ და განშორებულ ყოვლისაგან საქმისა ბოროტისა და მერმე აქუსლა-ვე

უმანკოებაჲ, ხოლო შენ სთქუ მონაგები მისი ცუდად წარწყმედად.

4. მიუგო ეშმაკმან და ჰრქუა უფალსა: ტყავი ტყავისა წილ და რავდენირაჲ არს კაცისაჲ, სულისა თვისისათჳს მიუზღის.

5. ხოლო აწ მიავლინე კელი შენი და შეახე ძუალთა მისთა [და გორცთა მისთა]⁶, უკუეთუ განმარტებულად თაყუანის(ს)-გცეს, გინა თუ გაკურთხევედეს შენ.

6. და ჰრქუა უფალმან ეშმაკსა მას: აჰა-ეგერა მიგცემ შენ მას, გარნა სულსა მისსა ერიდე.

7. და გამოვიდა ეშმაკი იგი უფლისაგან და დასდვა იობს წყალულებაჲ ბო-

1 იგი] ეს სიტყვა ჩამატებულია A-ში.
5 მომივლიეს] მომიხილავს A. 6 და გორცთა

2 იქმნა] ქმნა A. 3 ზედა] + და A. 4 ქუეშე A. მისთა] — A.

როტი ფერკითგან ვიდრე თავადმდე, შეჭურა იგი ფაქლითა.

8. და მოიღო იობ კეცი, რაფთა წუთხ-სა იხუტდეს და დაჯდა იგი სკორეთა ზედა გარეშე¹ ქალაქსა.

9. და ვითარცა [151] ჟამი მრავალი წარტდა, ჰრქუა მას ცოლმან მისმან: ვიდრემდე დაგიტმენიეს და იტყუ:

9 a. აჰა-ესერა მოველი ჟამსა მცირედ-ლა და მოიწიოს სასოებად მაცხოვარე-ბისა ჩემისაჲ?

9 b. აჰა-ესერა წარწყმდა საცსენებელი შენი ქუეყანით: ძენი იგი და ასულნი, მუცლისა ჩემისა² ტკივილნი³ და სალ-მობანი, რომელთათჳს ცუდად დაეშუერ რულუნებითა;

9 c. და შენ ეგერა მყარლობასა მატლ-ოასა ჰზი და ლამეთა ათევ ჰაერთა ქუეშე⁴;

9 d. მე შეცთომილი და მსახური შენი ადგილითი-ადგილად და სახლითი-სახ-ლად მოველოდი მზესა⁵, ოდეს-მე და-ჰვდეს, რაფთა განეისუენო შრომათაგან ჩემთა და სალმობათა, რომელთა მოუცავ, და აწ თქუ ნურაჲ სიტყუაჲ უფლისა მი-მართ და მოჰკუდე.

10. ხოლო იობ ჰრქუა მას: ვითარცა ერთი უგუნურთაგანი დედათაჲ იტყუ; უკუეთუ კეთილი იგი მოვიღეთ ჯელისა-გან უფლისა, ბოროტი ესე ვერ მოვით-მინოთა? ამას ყოველსა ზედა, რაოდენი შეემთხვა⁶ მას, არარაჲ ცოდა ბაგითა თჳ-სითა იობ წინაშე უფლისა.

11. და ვითარცა ესმა სამთა მათ მე-გობართა მისთა ყოველი ესე ბოროტი, რომელი მოიწია მის ზედა, მოვიდეს კა-ცად-კაცადი სოფლისაგან თჳსისა ხილ-ვად მისა, რად-იგი შეემთხვა მას: ელი-ფას თემანელთა მეფე, ბალდად სავქელ-თა მთავარი, სოფარ მინეველთა⁷ მეფე, და მოვიდეს მისა ერთბამად ნუქი-გეში-ნის-ცემად და ხილვად მისა.

12. ვითარცა იხილეს შორით, ვერ იცნეს იგი და ლალად-ყვეს ჯმითა მალ-ლითა და ტიროდეს; და გარდაიბო კა-ცად-კაცადმან სამოსელი თჳსი და მიწაჲ გარდაიხსეს თავთა,

13. და დასხდეს მის თანა შუდ ღღე⁸ [და შუდ ღამე]⁹ და არაფინ ძათგანი იტ-ყოდა რას, რამეთუ ჰხედვიდეს წყლულე-ბასა მისსა ბოროტსა და დიდსა ფრიად.

3

1. და ამისა შემდგომად აღაღო იობ პირი თჳსი და სწყევდა ღღეთა თჳსთა

2. და თქუა:

3. წარწყმდინ დღე იგი, რომელსა მე ვიშევ, და ღამე იგი, რომელსა თქუეს, ვითარმედ: წული არს.

4. ღამე იგი იყავნ ბნელ და ნუ გა-მოიძიოს უფალმან ზეგარდამო, ნუცა მოვალნ მას ზედა ნათელი.

5. დაიპყარნ იგი ბნელმან და აჩრდილ-მან სიკუდილისამან...

6. ...ნუ იყოფინ იგი ღღედ წელიწადი-სად, ნუცა შეერაცხებინ ღღეთა¹⁰ თუე-თასა,

7. არამედ ღამე იგი იყავნ სალმობით და ნუ მოვალნ მას ზედა სიხარული და ნუცა მხიარულებად.

8. არამედ წყევნ იგი, რომელმან წყეოს დღე იგი, რომელი იგი ჯელთ-დებად ვალს ვეშაჰსა მას დიდსა.

9. დაბნელდე ვარსკულავნი მის ღა-მისანი და ნუ დაადგრებინ, ნუცა გა-

1 გარეშე A. 2 ჩემისანი A. 3 ტკივილნი+ჩემნი A. 4 ქუეშე A. 5 მზესა A. 6 შეემთხვა A. 7 მინეველთა მინეველთა A. 8 დღე A. 9 და შუდ ღამე—A. 10 დღეთა A.

ნათლგბად მოვალს და ნუ იხილავნ მთიებსა აღმომავალსა.

10. რამეთუ არა დაჰჴუნა ბჴენი სა-
შოვსა დედისა ჩემისანი, და გან-მცა-მა-
შორა სალმობად თულთაგან ჩემთა.

11. რაჲსათჳს მუცელსავე შიდა არა
მოკუედი? [152]. საშოვთ რაჲ გამოვედ,
და არა მეყსეულად წარვწყმდი?

12. ანუ რაჲსათჳს შეგემთხვნეს მუცლ-
ნი ამჴუმელთა ჩემთანი, ანუ რაჲსათჳს
ძუძუთა განმზარდეს მე?

13. აწმცა დაწოლილ ვარ და დაყუ-
დებულ, და-მცა-ვიძინე და განვისუენე

14. მეფეთა¹ თანა, მზრახვალთა ჴუე-
ყანისათა, რომელნი იზახებდეს მახლე-
ბითა მათითა,

15. ანუ მთავართა თანა, რომელთა
თანა იყო ოქროვ ფრიად, რომელთა
ალავსნეს სახლნი მათნი ვეცხლითა;

16. ანუ ვითარცა მორყუნილი რაჲ
გამოჴდის საშოვთ, ანუ ვითარცა ჩჴვლ-
ნი, რომელთა არა იხილეს ნათელი;

17. მუნ უღმრთოთა ალაგზნეს გულის
წყრომად რისხვისად, მუნ განისუენეს
მაშურალთა კორცითა²,

18. ერთბამად საუკუნეთა მათ არა
ესმინ³ ჴმად ხარკის მჴრებელთად.

19. მცირე და დიდი მუნ არს და მსა-
ხური... უფლისა თჳსისად.

20. რაჲსათჳს-მე მოეცა განმწარე-
ბულთა ნათელი და ცხორებაჲ, რო-
მელნი სალმობასა შინა არიან სულნი?

21. რომელთა სწადის სიკუდილი და
ვერ მიემთხვნიან და ეძიებედ მას ვითარ-
ცა საფასესა,

22. და მხიარულ იქმნიან, რაჲმს მი-
ემთხვნიან?

23. რამეთუ სიკუდილი კაცისა⁴ გან-
სუენებაჲ არს და შეაყენნა ღმერთმან
მათ ჴედა.

24. უწინარჳს საზრდელისა ჩემისა
სულთ-თჴუმანი⁵ მოიწევიან, ვცრემლო-
ვი შიშითა.

25. [რამეთუ შიში]⁶, რომლისათჳს
ვზრუნევდი, მოიწია ჩემ ჴედა და რო-
მელსა ვეჴუდი, შეგემთხვა⁷ მე.

26. [■] ვერცა მშჳდობით ვიყავ, ვერ-
ცა ყუდროებით და ვერცა გინვისუენე
და მოიწია ჩემ ჴედა რისხვაჲ⁸.

4

1. მიუგო ელიფას თემანელმან და
ჴრჴუა:

2. ნუჴუეჴე მრავალ გზის თჴუმელ
არიან შენდამი: ძალსა მაგას სიტჴუათა
შენთასა ვინ დაუთმოს?

3. და ლათუ შენ განსწავლენ მრავალ-
ნი და ჴელთა უძლურთასა ნუგეშინის-
გეცა,

4. და სნეულნი აღგედგინნეს და მუცლ-
თა უძლურთასა კურნება-გეცა,

5. აწმცა მოწევეულ არს შენ ჴედა
სალმობად და შეგეზო შენ, ხოლო შენ
იწრაფე⁹.

6. ანუ არა აწ შიში ეგე შენი არს
უგუნურებით და სასოებაჲ შენი და უკე-
თურებაჲ გზათა შენთად?

7. აწ მოივსენე, ეინ-მე წმიდა იყო
და წარწყმდა ანუ ოდეს სადა ჴეშმარიტ-
ნი ძირითურთ აღიფხურნეს?

8. ვითარცა სახედ ვიხილენ, რომელ-
ნი იგი უჴეროსა ჴნვიდეს, ხოლო რო-
მელნი სთესვიდეს, სალმობად მოიმკონ
მათ.

1 მეფეთა A. 2 კორცთა A. 3 ესმინ] მათ A. 4 ასეა A. 5 სულთჴუმანი A. 7 რამეთუ
შიში]-A. 7 შეგემთხვა A. 8 რისვაჲ A. 9 იწრაფე A,

9. ბრძანებითა უფლისადათა წარწყმდენ და სულითა რისხვისა¹ მისისადათა განირყუნენ.

10. ძალი ლომისაჲ და ჯმაჲ ლომისა ძუვისაჲ, ზახებამ ვეშაპთაჲ დაშრტა.

11. ჯიჩქველ-ლომი მოისპო, რამეთუ არა იყო მისა საზრდელ; ლეკუთა ლომისათა დაუტევეს ერთმან ერთი.

12. უკუეთუმცა სიტყუაჲ რადმე ჰემ-მარიტ ყოფილ იყო თქუმულთა შინა შენთა, არამცა რაჲ [153] ბოროტი შემთხუეულ იყო შენდა. აწ არა ნუ უფალი არს, რომელმან ასწავის გულისხმის-ყოფაჲ და მეცნიერებაჲ?

13. შიშითა და ოხრითა ღამისადათა დაეცეს შიში კაცთა ზედა.

14. ზარი შემემთხვა მე და შიში და დიდად ძუალნი ჩემნი შეძრწუნდეს.

15. და სული პირად ჩემდა მოიწია. შეძრწუნდეს თმანი ჩემნი და ჯორცნი.

16. და აღვდგ... და არა იყო ხატი წინაშე თულთა ჩემთა, არამედ ნიავი და ჯმაჲ ხოლო მესმოდა.

17. აწ რაჲ? ნუუკუე წმიდა სამე იყოს კაცი წინაშე უფლისა, ანუ საქმეთა თჳსთაგან უბიწო იყოს კაცი?

18. ანუ მონათა თჳსთა არა-მე არ-წმუნოსა და ანგელოზთათჳს დრკულ რადმე განიზრახა?

19. ხოლო დამკვდრებულნი იგი სახლ-სა შინა თიგისასა, რომელნი-ესე მისევე თიგისაგანნი ვართ, რადუნ დასცნა იგინი მღილის სახედ?

20. და განთიადითგან მწუხრადმდე არღარა არიან, რამეთუ ვერ ეძლო მათ თავთა მათთა შეწევნაჲ და წარწყმდეს.

21. მოჰბერა მათ ზედა და განჰმეს, [წარწყმდეს]², რამეთუ არა აქუნდა მათ სიბრძნე.

5

1. ჰხადოდე-ღა შენ, უკუეთუ ვინმე გერჩდეს, გინა თუ ანგელოზთაგანი წმიდათაჲ იხილო.

2. და რამეთუ უჯუნური იგი რისხვამან მოკლის, ხოლო შეცთომილი იგი მოაკუდინის შურმან.

3. მე ვიხილენ უჯუნურნი, რომელთა ძირნი დაებნეს, არამედ მეყსეულად შეიკამა როჭიკი მათი.

4. განეშორნეს ძენი მათნი ცხორებისაგან და იქენჯნებოდეს [8] იგინი კართა³ ზედა უნაკლულევანშსთასა და არაიენ იყო განმარინებულ მათა.

5. რამეთუ რაჲ-იგი მათ შეიკრიბეს, მართალთა შეკამონ და იგინი ბოროტისაგან ვერ განერნენ, გამოიწოვენ ძალი მათი.

6. რამეთუ არა გამოჯდის ქუეყანით ბნელი⁴, არცა მათათაგან აღმოსცენდის საღმობაჲ,

7. არამედ კაცი იშვების საღმობად; მართუენი ყანჩისანი მალალსა ფრინვენ.

8. არა ეგრე, არამედ უფალსა ღმერთსა ვევედრებოდი და უფალსა ღმერთსა ყოვლისა მპყრობელსა ვხადოდი,

9. რომელმან ქმნა დიდ-დიდნი და გამოუკულევლნი, დიდებულნი და საკრველნი, რომელთაჲ არა არს რიკჳ;

10. რომელმან მოსცის წჳმად ქუეყანასა და მოავლინის წყალი ცასა ქუეშე⁵;

11. რომელმან ქმნის მღაბალნი მალ-ლად და წარწყმედულნი აჰმართინს,

12. დაავნის ზრახვანი წარმართთანი და არა ქმნეს ჯელთა მათთა ჰემმარიტებაჲ.

1 რისხვისა| პირისა A. 2 წარწყმდეს|—A. 3 კართა| კაცთა A. 4 ასეა A (მოსალოდნელი იყო: ურვად ან სხვა რამ ამის მსგავსი). 5 ქუეშე A.

13. რამეთუ წარეწიის ბრძენთა გონებითა და ზრახვად იგი მრავალ მოხზველთაჲ განაქარვის.

14. დღისი შეემთხვოს მათ ბნელი და შუა სამზრის ეჩქუფებოდინ¹ ვითარცა შუა ღამეს².

15. წარწყმედელ ივინი ბრძოლასა შინა, უძლური იგი განერეს³ კელისაგან ძლიერისა.

16. იყავნ უძლურისაჲ მის სასოებაჲ და ცრუდსაჲ⁴ მის პირი დაიყავნ.

17. ხოლო ნეტარ არს კაცი, რომელსა ამხილა უფალმან; სწავლასა ყოვლისა მპყრობელისასა ნუ განეშორები,

18. [154] რამეთუ მან ამხილის⁵ და მერმე კუალად მოაგის; დასცა და კელთა მისთა განკურნეს.

19. ექუს გზის ბოროტისაგან გიკსნეს შენ და მეშვდესა მას არა შეგეხოს შენ ბოროტი.

20. სიყმილისაგან და სიკუდილისა კიკსნეს შენ, ბრძოლასა შინა კელისაგან მახლისა განგარინოს შენ.

21. გუემისაგან ენისა დაგიფაროს შენ და არა გეშინოდის⁶ შენ ბოროტისაგან მომავალისა.

22. ცრუთა და უშჯულოთა ეკიცხედ და მგეცთაგან ველურთა არა გეშინოდის.

23. რამეთუ მგეცნი ველურნი დაგიმშვდნენ შენ.

24. მაშინ სცნა, რამეთუ მოლუაწება არს შენდა სახლსა შენსა და წესმან სახლისა საყოფლისა შენისამან არა ცოდოს.

25. მაშინ სცნა, რამეთუ მრავალ არს ნათესავი შენი და შეილნი შენნი, ვითარცა ყოველი მწუანვილი ველისაჲ.

26. და მიხვდელ საფლავად ვითარცა იფქლი ჟამისაჲ ჟამსა თვსსა მომკილი, ანუ ვითარცა ზვნი კალოდსაჲ ჟამად-ჟამად შეკრებული.

27. აჰა-ესერა ესრტთ გამოვიკულებით და ესე არს, რომელი გუასმიეს, ხოლო შენ ცან თაჟისა შენისაჲ, რაჲ შენ გიქმნიეს.

6

1. მიუგო იობ და ჰრქუა:

2. უკუეთუმცა ვინმე წონით აღწონ-ნა რისხვანი ჩემნი და საღმობანი ჩემნი აღიხუნა სასწორითა ერთბამად,

3. ქვშისამცა ზღვს კიდისა უმძიმეს⁸ იპოვნეს. არამედ ვითარ საგონებელ არს, სიტყუანი ჩემნი ვიდრემე⁹ არიან ბოროტ.

4. [15] რამეთუ ისარნი უფლისანი გორცთა ჩემთა განწონილ არიან, რომელთა გულის წყრომად მათი გამოსწოვს სისხლთა ჩემთა. რაჟამს სიტყუად ვიწყი, დამწერტელ მე.

5. აწ უკუე რაჲმე არს? ცუდად-მე რას ვმობსა ვირი ველური? არამედ საზრდელსა ეძიებნ. ანუ თუ აღუტევის კმაჲ ჯარმან ბაგასა ზედა, წინაშე რაჲ უცნ¹⁰ საზრდელი?

6. ანუ იჰამოს პური თვნიერ მარლისა? ანუ თუ არნ გემოჲ სიტყუათა შინა ცუდთა?

7. რამეთუ ვერ გელ-ეწიფების დაცხრომად სულსა ჩემსა. მყრალად ვხედავ საზრდელსა ჩემსა ვითარცა სულ-მყრალობისა ლომისასა.

1 ეჩქუფებოდინ A. 2 შუა ღამეს A. 3 განერეს A. 4 ცრუდსა A. 5 ასე A. 6 არა და გეშინოდის A. 7 ჩემნი]-და A. 8 უმძიმეს] უმრავლეს A. 9 ვემე A. 10 უცნ] არა უცნ A.

8. უკუეთუ მომცეს მე უფალმან და მივიდეს თხოვად ჩემი, და სასოებად ჩემი მომცეს მე ღმერთმან.

9. იწყო უფალმან და მწყლო მე, ხოლო სრულიად ნუ მომკლავნ მე.

10. იყავნ ჩემდა ქალაქი საფლავად, რომლისა ზღუდეთა ზედა ვიქცეოდე; არა ვერიდო, რამეთუ არა ვეცრუვო სიტყუათა წმიდათა ღმრთისა ჩემისათა.

11. რად-მე არს ძალი ჩემი, რამეთუ დავითმინო? ანუ რაოდენ არს ჟამი ჩემი, რამეთუ თავს-იდვას სულმან ჩემმან?

12. ნუუკუე ძალი ლოდისა¹ არს ძალი ჩემი, ანუ გორკნი ჩემნი არიან რვა-ლისანი?

13. ანუ მე არა მას ვესევდ? შეწევნად ჩემი მისგან არს, განმეშორა ძალი ჩემი²,

14. განმწუართა³ მე წყალობად მისი, მოღუაწებამან უფლისამან უგულებელს-მყო მე.

15. [155] არა მომხედეს მე მახლობელთა ჩემთა, ვითარცა გვეი ღუარისად მოვაკლდი და ვითარცა ღელვად წარ-კვედი⁴.

16. რომელთა-იგი ჩემდა ეშინოდა, აწ ზედა დამესხმიან ვითარცა თოვლი, გინა მყინვარი დაყინებული

17. რად დადნის სიციხისაგან და არა საცნაურ არნ, ზადა-იგი იყო.

18. ეგრეცა მე დავშთი ყოველთა მიერ, წარვწყმდი და სახლისაგან გან-ვევარდი.

19. იხილენით გზანი თემანელთანი და

ალაგნი ესებონელთანი, რომელნი მოსა-ზღვრე არიან.

20. და სირცხლის თანა-მდებ იყენენ და რომელნი იგი ქალაქებსა და საფა-სეთა მოსავ არიან.

21. ხოლო აწ თქუენ ეგერა მეტად მექმნენით მე უწყალო მის წილ, რადთა-მცა იხილეთ წყლულებად ესე ჩემი და შეგევინა.

22. აწ უკუე რად? ანუ თქუენგან რას-მე ვითხოვ, ანუ ძალისა თქუენისა მო-ქენე რას-მე ვარ?

23. რადთამცა განმარინეთ მე კელთა-გან მტერთაჲსა ანუ კელისაგან ძლიერ-თაჲსა მიკსენით მე.

24. მასწავეთ მე და მე დავდუმენ; უკუეთუ რას ცთომილ ვარ, მითხართ მე.

25. არამედ მსგავს არიან ამაოსა კემ-მარიტისა სიტყუანი, არა თუ თქუენგან ძალსა რასმე ვითხოვ.

26. არცაღა მხილებამან სიტყუათა თქუენთამან დამაცხროს მე, არცა თქუმუ-ლი ეგე სიტყუათა თქუენთად თავს-ვიდვა.

27. გარნა ესე, რამეთუ ვითარცა ობოლსა ზედა მომივალთ და ზედა და-მესხმით მეგობარსა თქუენსა.

28. [v] აწ ესერა მივხედო პირსა თქუენსა და არა ვტყუვო.

29. დასხედით და ნუ იყოფინ სიცრუ-ვქ და მერმე კუალად სამართალსავე შეერთენით.

30. რამეთუ არა არს ენასა ჩემსა სი-ცრუქ, ანუ არა სასად ჩემი გულისხმის-ყოფასა იწურთის?

1. აწ არა-მე განსაცდელი არს ცხო-რებად კაცისად ქუეყანასა ზედა, ვითარ-ცა მორეწისა მდღევრისად ჟამი მისი?

2. ანუ ვითარცა მსახური, რომელი მოშიშ არნ უფლისა თჳსისა და ძრწინ აჩრდილისაგან მისისა, და ვითარცა მო-

1 ლოდისაჲ ლომისაჲ A. 2 შეწვენად... ძალი ჩემი ასეა A (მოსალოდნელი იყო: შეწვენად განმეშორა ჩემგან) 3 ასეა A (=განმეშუართა?). 4 ასეა A (მოსალოდნელი იყო: წარმკედა).

სასყიდელს, რომელი მოელნი სასყიდელსა თვსა?

3. ეგრეცა მე დავითმინენ თუენი ცუდნი, და ღამენი საღმობათანი მოცემულ არიან ჩემდა.

4. ოდეს დაფვი, ვთქუ: ოდეს-მე განთენეს? და აღ- რაჲ -ვდგი, კუალად ვთქუ: ოდეს-მე იყოს მწუხრი? რამეთუ აღვივისი საღმობითა მწუხრითგან განთიადმდე.

5. შესუარულ არიან კორცნი ჩემნი საძაგელებითა მატლათათა, დავადნობ ძნუნსა ქუეყანისასა წუთხისა ხუეტითა.

6. ხოლო ცხორებამ ჩემი არს უსულ-მცირეს თქუმისა¹, წარწყმდა ცუდითა სასოებითა.

7. მო- უკუე -ივსენეთ, რამეთუ სული არს ცხოვრებამ ესე ჩემი და არღარა მოქცევად არს თუალი ჩემი ხილვად კეთილისა.

8. ვერ განმცდის მე თუალი ჩემი ხილვად ჩემდა²; თუალნი შენნი ჩემ ზედა, და არღარა ვარ.

9. [156] ვითარცა ღრუბელი რაჲ გარდასწმდის ცით; უკუეთუ შთავიდეს კაცი ჯოჯოხეთა, არღარა აღმოვცდეს,

10. არცა მოიქცეს სახლსა თვსა, ზერ-მე არცაღა იცნა იგი ადგილმან თვსმან.

11. აწ უკუე არცაღა მე ვერიდო პირითა ჩემითა, არამედ ვიტყოდი, რამეთუ ურვასა შინა ვარ, აღვადო სიმწარითა სულისა ჩემისაჲთა პირი ჩემი.

12. აწ უკუე ზღუად ვარ მე, ანუ ეე-შაბი, რამეთუ დააწესე ჩემ ზედა საცოჲ?

13. ვთქუ, ვითარმედ ნუგეშენის-მცეს მე ცხედარმან ჩემმან და აღვიხუნე თავით ჩემით თვსაგან სიტყუანი სასუნებელსა ჩემსა ზედა.

14. მაშინებ მე ძილსა შინა და საჩუენებელითა მწყლავ მე;

15. განმაშორებ სულისაგან ჩემისა საშუმინველსა ჩემსა და სიკუდილისაგან — ძუალთა ჩემთა.

16. არა უკუნისამდე ცხოველ ყოფად ვარ, რაჲთამცა დავითმინე; განმეშორე ჩემგან, რამეთუ ცუდად არს ცხორებამ ჩემი.

17. რაჲ არს კაცი, რამეთუ განადიდებ იგი? ანუ ვითარ ერჩი გონებასა მისსა?

18. ანუ მოხედვად მისი ჰყოა განთიადმდე და განსუნენებად მოიყვანო³ იგი?

19. ვიდრემდე არღა მიტევებ მე და არცა დაშაცადებ მე? ვიდრემდე შთავთქნე ნერწყუანი ჩემნი საღმობით?

20. უკუეთუ მე ვცოდე, რაჲ-მე ძალმიც შენდა ყოფად, რომელმან-ევგე იცნი გონებანი კაცთანი? რაჲსათვს მყავ მე მოქენე შენდა და ვარ შენდა [x] ტვრთად?

21. ანუ რად არა ჰყვენ ურჩულოებათა ჩემთა დავიწყებანი⁴ და განწმედაჲ ცოდვათა ჩემთაჲ? აწ ესერა მიწად მივიტყვევი და განთიადმდე⁵ არღარა ვიყო.

8

1. მიუგო ბალდად სავქელმან და ჰრქუა:

2. ვიდრემდე იტყოდი მაგას სულითა მრავლის მეტყუელითა პირითა შენითა?

3. ნუუკუე უფალმან ნაცილი საჯოს, ანუ რომელმან შექმნა ყოველივე, ცვალოს სამართალი?

4. უკუეთუ ძეგა შენთა ცოდეს წინა-შე მისსა, მოუვლინა კელითა უშჯულოებისა მათისათვს.

1 თქუმისა] მსრბოლისა A (უთუოდ იობ. 9,25 მუხლის გავლენით აიხსნება). 2 თუალი ჩემი ხილვად ჩემდა] ასეა A (მოსალოდნელი იყო: თუალი მხედველისა ჩემისაჲ). 3 სიკუდილითა A. 4 ასეა A (უნდა: ჰსაჯო). 5 და განთიადმდე] განთიადმდე და A.

5. ხოლო შენ აღიმსთუე¹ უფლისა მიმართ ყოვლისა მპყრობელისა ვედრებით.

6. უკუეთუ წმიდა იყო და ჭეშმარიტა ვედრებისა შენისაა ისმინოს და შოგოგოს საყოფელი² სიმაართლისა.

7. და იყოს პირველი იგი შენი მცირედ, ხოლო უკუანადგენელი იგი შენი ურიცხუ.

8. ჰკითხეთ-ლა ნათესავსა მას პირველსა და გამოიძიე ნათესავითი-ნათესავად მამათად,

9. რამეთუ საწუთრონი ვართ და არა ვიცით, რამეთუ აჩრდილ არს ცხორებაჲ ჩუენი ქუეყანასა ზედა.

10. ანუ არა ამით გასწაონ და გითხრან შენ და გულისაგან გამოიხუნენ სიტყუანი?

11. ნუუკუე აღმოსცენდეს კილი თვნიერ წყლისა, ანუ აღმაღლდის ბანჯარი ურწყველად?

12. ძირთა ზედა-ლა იყოს და ვერ მოითიბოს პირველ, ვიდრემდე არა მოირწყოს ყოველი მწუანვილი, განკმეს იგი³.

13. [157] ესრე იყოს აწ აღსასრული ყოველთაჲ, რომელთა დაჰვიწყებდეს უფალი, რამეთუ სასოებაჲ უღმრთოთაჲ წარწყმდეს.

14. და უმკდრო იყენენ სახლნი მათნი, იდედაზარდლის ქსელ იყენენ სახლნი მათნი.

15. და-ლათუ-ამტიცენენ სახლნი მათნი, ვერვე დგენ, შე-ლათუ-იკრძალონ იგი, ვერვე დაუთმოს.

16. რამეთუ ნელდ არს იგი მზისაგან, და სიხენესისაგან მისისა მორჩი მისი გამოვდის.

17. შესაკრებელსა ქვათასა დაწვეს და შორის ღენქათა ცხონდეს⁴.

18. უკუეთუ შთანთქას, ადგილი იგი უვარის-ყოფად დგეს მისთჳს. არა გიხილავსა ესევეთარი?

19. რამეთუ დაქცევაჲ უღმრთოთაჲ ესე არს, ხოლო ქუეყანით სხუად აღმოაცენის.

20. რამეთუ უფალმან არა განიშოროს უბიწოდ იგი, ხოლო ყოველი ძლუენი უღმრთოთაჲ არა შეიწიროს.

21. და პირნი ჭეშმარიტთანი აღავსნეს სიცილითა და ბავენი მათნი აღსარებითა.

22. ხოლო მტერთა მათთა შეიმოსონ სირცხული და ნაწილი უღმრთოთაჲ არა იყოს.

9

1. მიუგო იობ და ჰრქუა:

2. ჭეშმარიტად უწყი, რამეთუ ეგე ვერვე არს. ვითარ-მე უკუე იყოს კაცი მართალ წინაშე უფლისა?

3. და ლათუ უნდეს საშჯელად მისა, არავე ისმინოს მისი, რადთა არა სიტყუა-უგოს მას ერთისა წილ სიტყუსა მისისა ათასისაგან.

4. რამეთუ ბრძენ არს გონებითა, ძლიერ და დიდ, ვინ-მე უკუე ფიცხელ იქმნა მის წინაშე და დაუთმო?

5. რომელი დააძუელებს მათათა [ჟ] და არა იციან; რომელმან დააქცინის იგინი რისხვითა;

6. რომელმან შეძრის ცასა ქუეშე⁵ საფუძვლითურთ და სუეტნი მისნი იძრვიდეს;

7. რომელმან უბრძანის მხესა⁷ და არა აღმოჰყდეს და ვარსკულავთა ზედა დაჰბეჭდოს;

8. რომელმან გარდაართხნა ცანი მხოლომან და ვალს იგი ზღუასა ზედა ვითარცა კმელსა;

1 აღიმსთუე A. 2 საყოფელი ნაყოფი A. 3 ასეა A (მოსალოდნ. იყო: არა განკმესა იგი?).

4 ყოველთაჲ ეამთაჲ A. 5 ცხონდენ A. 6 ქუეშე A. 7 მხესა A.

9. რომელმან შექმნა კომნი და მწუხრისა ვარსკულავი და ურემ-გარნი და საუნჯე სამხრისაჲ;

10. რომელმან ქმნა დიდ-დიდნი და გამოუკულეველნი, დიდებულნი და საკრველნი, რომელთაჲ არა არს რიცხუ.

11. უკუეთუ ზედა გარდამჯდეს, ვერ ვიხილო იგი; ანუ თანა-წარმჯდეს, ვერცა ვერცთ ვცნა.

12. უკუეთუ გარე-მიიქცეს, ვინ მოაქციოს? ანუ ვინ ჰრქუას მას, ვითარმედ: რაჲ ეგე ჰყავ?

13. რამეთუ მან თავადმან გარე-მიიქციოს რისხვად, და მის მიერ დამდაბლდეს ვეშაპნი¹ ცასა ქუეშე².

14. უკუეთუ ისმინოს ჩემი უფალმან, ანუ თუ განსაჯნეს სიტყუანი ჩემნი,

15. ვიყო ღათუ მართალ, არავე ისმინოს ჩემი, სამართალთა მისთა ვევედრებოდი.

16. უკუეთუ ეხადოდი და ისმინოს, არავე მრწმენეს, რამეთუ ისმინა ჩემი.

17. ნუ წყუდიადითა შემმუსროს მე, რამეთუ მრავალი შემმუსრვად ყო ჩემ ზედა ცუდად.

18. არა მიტეგებს მე სულისა აღმოტეგებად, რამეთუ აღმავსო³ მე სიმწარითა.

19. და რამეთუ ძალითა ძლიერ არს, ვინ-მე უკუე განკითხვათა მისთა წინა-აღუდგეს?

20. [158] და ღათუ ვარ მე მართალ, პირი ჩემი უშჯულოვე არს, და ღათუ უბიწო ვარ, ეგრეცა დრკუდვე გამოვჩნდე.

21. უღმრთო თუ რაჲ ვიქმენ, არა ვიცი სულითა ჩემითა, გარნა რამეთუ მიღებულ არს ცხორებაჲ ჩემი.

22. ამისთჳს ვთქუ: დიდი და ძლიერი წარწყმიდის რისხვამან,

23. რამეთუ უკეთურნი იგი სიკუდილითა განსაკრველებლითა მოისრნენ, რამეთუ მართალნი საცინელ იქმნეს.

24. მიცემულ არიან იგინი ჯელთა უღმრთოთასა, პირი მსაჯულთა მისთაჲ დაფაროს, უკუეთუ არა იგივე თავადი არს, [ვინ არს]⁴?

25. ხოლო ცხორებაჲ ჩემი უმაღლს არს მსრბოლისა: წარივლტოდეს და არა იხილეს.

26. ანუ არსა ნავისა კჳალი გზისაჲ, ანუ ორბისა მფრინვალისაჲ, რომელი ეძიებნ საჰმელსა?

27. და ღათუ ვიტყოდი, და-ვე-მაღიწყდეს სიტყუად, დავიკიდო პირი ჩემი და სულთ-ვითქუნე,

28. და ვძრვიდე⁵ ყოველთა ასოთა ჩემთა; ვიცი, რამეთუ არა უბრალოდ განმიტეო მე.

29. და რამეთუ ვარ მე უღმრთო, რაჲსა არა მოვკუედი?

30. გან- ღათუ -ვიბანო თოვლითა და განვწმიდნე ჯელითა წმიდითა,

31. ეგრეცა დიდად მწინკულითა შემღებე მე. მომიძაგა მე სამოსელმან ჩემმან.

32. რამეთუ არა ხარ კაცი ჩემებრი, რომელსამცა სიტყუა-უგე, რაჲთა მოვიდეთ ერთბამად საშჯელად.

33. იყო ხოლო თუმცა ვინ შუვამდგომელ და მამხილებელ და რომელმანცა ისმინა შოვრის ჩუენსა!

34. განმავორონ ჩემგან კუერთხი მისი [v] და შიში მისი ნუ შემადრწუნებნ მე.

35. და არა მეშინოდის, არამედ ვიტყოდი, რამეთუ არა ეგრე შემიცნობიეს თავსა ჩემსა.

10

1. რავედენ-ესე დაფშურებში სულითა ჩემითა, იწროებით აღმოუტევნე მის ზე- და სიტყუანი ჩემნი, ვიტყოდი სიმწარითა სულისა ჩემისადათა ურვით.

2. და ეპრქუა უფალსა: ნუ უღმრთობასა მასწავებ მე? და რადასათეს ესრეთ დამსაჯე მე?

3. ანუ კეთილ არს შენდა, უკუეთუ შეგცოდო, რამეთუ განიშორე ქმნული კელთა შენთად და ზრახვასა უღმრთო- თასა მოჰხედე?

4. ანუ ვითარცა კაცი ჰხედავნ, ეგრე ჰხედავ შენ? ანუ კაცისა ხილვისაებრ იხილო შენ?

5. ანუ ცხორებდა შენი კაცობრივი არს? ანუ წელნი შენნი კაცისანი?

6. რამეთუ გამოიძიენ უშჯულოებანი ჩემნი და ცოდვანი ჩემნი გამოიკულებნ.

7. ვიცი, რამეთუ არა უღმრთო ვიქმენ, არამედ ვინ-მე არს, რომელმან კელთა შენთაგან განმარინოს მე?

8. კელთა შენთა შემქმნეს მე და და- მბადეს მე, ამისა შემდგომად მიმაქციე და დამეც მე.

9. მოიგსნენ, რამეთუ თიჯად დამბადე მე და მიერ¹ კუალად მიწადვე მიმაქ- ცევ მე;

10. ანუ არა ვითარცა სძჲ მომწუელებ მე და შემყავ მე ვითარცა ხაჭო?

11. ტყავი და გორცი შემმოსე, ძუა- ლითა და ძარღვთა შემამაგრე მე;

12. ცხორებდა დასდევ² ჩემ ზედა, მო- ლუაწებდა შენი სცვიდა სულსა ჩემსა.

13. ესე მაქუს შენ მიერ და [159] ვი- ცი, რამეთუ ყოველივე ძალ-ვიც³ და უძ- ლურებად არა არს შენ თანა.

14. და ლათუ ვცოდე, და-ვე-მიცევ მე და უშჯულოებისაგან არა უბრალო მყავ მე.

15. უკუეთუ უღმრთო ვიქმენ, ვად მე; და ლათუ მართალ ვიყო, ეგრეცა ვერვე ძალ-მიც ზე ახილვად, რამეთუ საესე ვარ გინებითა.

16. და მონადირებულ ვარ ვითარცა ლომი კლვად. და მიმაქციე და კუალად ბოროტად მტანჯავ მე,

17. და განაახლებ ჩემ ზედა განკითხ- ვათა შენთა და რისხვითა დიდითა მრისხავ მე და მოაწიენ ჩემ ზედა გან- საცდელნი.

18. ანუ რადასათეს მუცლითვე დედი- სადთ გამომიყვანე მე და მუნვე არა მო- ვკუედი მე და თუალმანმცა არა მიხილა მე?

19. და ვითარცა არა ყოფილიმცა შე- ვიქმენ, ანუ რადასათეს საშოდთვე საფ- ლავად არა მივიქეც?

20. ანუ არა მცირედ არს ჟამი ცხო- რებისა ჩემისა? მაქადე მე და განვისუე- ნო მცირედ

21. ვიდრე მისლვად⁴ ჩემდამდე, ვინად [არლა]⁵ მოქცევად ვარ...

(22). ქუეყანად ბნელისა საუკუნისა, სადა არა არს ნათელი, არცა ხილვად ცხორებდა კაცთად.

11

1. მიუგო სოფარ მინეველმან⁶ და ჰრქუა:

2. რომელი მრავალსა იტყუნ, მან კუა- ლადცა ისმინისევი სიტყუად, ანუ. კეთი-

1 მიერ] + მე A. 2 დასდევ] შემმოსე დასდევ A (პირველი ზმნა ზედმეტი ჩანს. ალბათ ის თავდაპირველი ვარიანტია, რომელიც შემდეგში გადასწორდა, მაგრამ შემთხვევით დარჩა). 3 უღრთო A. 4 მისლვად] მოსლვად A. 5 არლა] ეს სიტყვა აშიაზეა მიწერილი მეორეხარისხილი ზე- ლით. 6 მინეველმან A.

ლად მეტყუელი იგი ჰგებნ-მე, ვითარ-
მედ მართალ იყოს?

3. კურთხეულ არს ნაშობი დედათად
მცირედ ცხორებული! ნუ ფრიად სიტ-
ყუასა შინა ხარ, [x] რამეთუ არავინ არს
სიტყვს-მგებელ შენდა.

4. ნუ ეგრე იტყვ, ვითარმედ: წმიდა
ვარი მე საქმითა და უბრალო წინაშე
მისსა.

5. არამედ ვითარ-ძი უფალი იტყო-
დის შენდამი და აღახუნეს ბაგენი მის-
ნი შენ თანა?

6. მაშინ გითხრას შენ ძალი სიბრძ-
ნისად, რამეთუ ორ წილ იყოს შენსა და
გულისხმა-ჰყო, ვითარმედ ღირსად შე-
გემთხვა შენ უფლისა მიერ, რად-იგი შე-
სცოდეს მას.

7. ანუ კუალი უფლისად ჰპოვე-მე,
ანუ დისასრულსა მისწუედა, რომელი-
იგი ქმნა ყოვლისა მპყრობელმან?

8. მაღალ არიან ცანი და შენ რად-მე
ჰყო? ანუ თუ უღრმესი ჯოჯოხეთს ში-
ნა რად იცი?

9. ანუ თუ უგრძესი საზომისად მის
ქუეყანისად, ანუ სიგრძელ ზღვსად?

10. უკუეთუ დააქციოს ყოველი ერთ-
ბამად, ვინ ჰრქუას მას: რად ეგე ჰყავ?

11. რამეთუ მან იცნის საქმენი უშჯუ-
ლოთანი. იხილა უჯერობა და არაჲ
უგულებელს-ყო.

12. ხოლო კაცი სხუად სახედ აქცევს
სიტყუათა. კაცი შობილი დედაკაცისად
მსგავს არს 'კანჯრისა მის უდაბნოვსა.

13. უკუეთუ შენ წმიდა-ჰყავ გული
შენი, განიპყრენ კელნი შენნი მისა მი-
მართ.

14. უკუეთუ უშჯულოებად რადმე არს
კელთა შენთა, შორად განიშორე შენგან
და სიცრუეც საყოფელსა შენსა ნუ იქ-
ცევინ.

15. და ესრეთ გამობრწყინდეს პირი
შენი ვითარცა წყალი წმიდაჲ, განიძარ-
ცო მწინეულევანებაჲ და არა გე[160]-
შინოდის.

16. და შრომანი დაივიწყნე, ვითარცა
ლელვანი წარკდენ¹, და არა შესძრწუნდე.

17. ხოლო ლოცვაჲ შენი ვითარცა
მთიები იყოს და შუგა სამხრის გამო-
გიბრწყინდეს შენ ცხორებაჲ.

18. და გულ-ჰყრობილ იყო, ვითარ-
მედ არს შენდა სასოებაჲ, გულის სი-
ტყვსაგან და ზრუნვისა გამოგიჩნდეს შენ
მშვედობაჲ.

19. დაეყულო და არავინ იყოს მბრძოლ
შენდა, მოაქციოს და მრავალნი გვედ-
რებოდინ შენ.

20. და ცხორებაჲ მათ მოაკლდეს,
რამეთუ სასოებაჲ მათი წარწყმედაჲ არს,
ხოლო თულნი უღმრთოთანი დადნენ.

12

1. მიუგო იობ და ჰრქუა:

2. აწ თქუენცა სამე კაცნივე ხართ;
ანუ თქუენ თანა აღესრულოს სიბრძნე?

3. რამეთუ ჩემიცა გული თქუენებრვე
არს, და არა უუგუნურეს ვარ თქუნესა.

4. რამეთუ მართალი კაცი და უბრა-
ლოჲ იქმნა საიციხელ.

5. რამეთუ ჟამად დაწესებულად გან-
მზადებულ იყო დაცემად სხუათაგან

(6) და სახლნი მათნი გამოტყუენვად
უშჯულოთაგან.

6. ხოლო ნუვინვე ესავენ, რომელი-
იგი უკეთურ იყოს, ვითარცა უბნო
იყო, რომელნი-იგი განარისხებენ უფალ-
სა, ვითარცა განკითხვაჲ მათი არა იყო.

7. არამედ ჰკითხე-ლა ოთხფერკთა,
უკუეთუ რად მიგიბრძან შენ, ანუ მფრინ-
ველთა ცისათა, უკუეთუ რადმე გაუწყონ
შენ;

8. მოუთხარ ქუეყანასა, უკუეთუ თქუას რამე, გინა თუ გამო- რად-გითხრან [უ] შენ თევზა ზღუსათა.

9. ვინ-მე არა უწყის ამათ ყოველთა შოვრის, რამეთუ კელმან უფლისამან შექმნა ესე ყოველი?

10. არა-მე კელსა შინა მისსა არს სული ყოველთა ცხოველთა და სული ყოვლისა კაცისა?

11. რამეთუ გონებამან სიტყუანი განიკითხნის და სასამან გემოდ ცნის ჰამალისა.

12. მრავალ ქამისათა სიბრძნე პოვიან და მრავალსა შინა ცხორებასა—მეცნიერებად.

13. მის მიერ არს სიბრძნე და ძალი, მისი არს ზრახვად და გულისხმის-ყოფად.

14. უკუეთუ მან დაამქუას, ვინ-მე აღაშენოს? ანუ დაჰქუას კაცთათჳს, ვინ-მე სხუამან განაღოს?

15. უკუეთუ დააყენოს წყალი, განა-გმოს ქუეყანად; უკუეთუ მიუტეოს, ერთბამად წარწყმიდოს იგი და დააქციოს.

16. მის მიერ არს სიმტკიცე და ძალი, მისი არს მეცნიერება და გულისხმის-ყოფად;

17. წარსცნის მზრახველნი ტყუედ და მსაჯულნი ქოყანისაჲს განაკურნა;

18. დასხნის მეფენი საყდართა ზედა და შეარტყის სარტყელი ძლიერებისა მათისა;

19. განავლინის მღელნი ტყუედ და ძლიერი ქუეყანისანი დაამკუნა.

20. დააგნის ბაგენი მორწმუნეთანი და გულისხმის-ყოფად მოხუცებულთა იცის;

21. მიჰფინის უბათიოებად მთავართა და მდაბალნი განკურნა¹;

22. გამოაცხადნის სიღრმენი ბნელისაგან და გამოიყვანის ნათლად აჩრდილთაგან სიკუდილისათა²;

23. [161] შეაცთუნის წარმართნი და განუტეგნის იგინი; გამოიყვანის ძენი ნათესავთანი და წარმოუძღვს მათ;

24. დააგნის გულნი მთავართა ქუეყანისათანი და შეაცთუნა გზასა, რომელ არა იცოდეს;

25. ჰრევდელ³ იგინი ბნელსა და ნუ ნათელსა, შესტოდ იგინი ბნელსა ვითარცა მთრვალნი.

13

1. აჰა-ესერა ესე ყოველი იხილა თულმან ჩემმან და ესმა ყურთა ჩემთა.

2. და ვიცი, რავდენიცა თქუენ გიცნობიეს და არა უგულისხმო ვარ მე თქუენსა.

3. არა ხოლო ეგრე, არამედ მე უფლისა მიმართ ვიტყოდი და ვამხილო მის წინაშე, უკუეთუ ინებოს.

4. ხ თქუენ ხართვე მკურნალნი ცრუნი და მღხინებელ ბოროტთა¹ ყოველნი.

5. იყავნ თქუენდა ღუმილი და შეგერაცხოს თქუენ სიბრძნედ.

6. ისმინენით მხილებანი პირისა ჩემისანი და საშჯელსა ბაგეთა ჩემთასა მოჰხედდებით.

7. ვითარ-მე არს ესე: ანუ არა წინაშე უფლისა იტყუო და მის წინაშე ჰზრახვო ზაკუვასა?

8. ანუ თუ მერიდებით მე? თქუენდა თუ მსაჯულ იქმნებით.

9. კეთილ-მე არსა, უკუეთუ გამოიკულის თქუენიცა? და ღათუ ყოველივე ჰყოთ და შეეძინეთ მას,

10. არა ვერად ნაკულად გამხილოს თქუენ. და თუ ფარულითა პირითა თულ-გახუნეს თქუენ,

11. არა-მეა შიშმან მისმან შეგადრწუნეს თქუენ? და შიში² მისი დაგეცეს თქუენ ზედა?

1 განკურნა [განაკურნა A (12, 17-ის გავლენით?). 2 ასეა A (მოსალოდნ. იყო: აჩრდილ-ნი სიკუდილისანი ან: აჩრდილთაგანი სიკუდილისაჲ?) 3 ჰრევდელ A. 4 ბოროტ A. 5 შიში] პირი A,

12. და [v] გეჰმნეს თქუნ იგი ზრახებაჲ სწორ ნაცრისა, ხოლო კორცნი თქუნნი თივისანი.

13. და დადუმენით, რაჲთა ვიტყოდი და განვისუნო გულის წყრომისაგან.

14. ვიპყრნე კორცნი ჩემნი კბილითა ჩემითა და სული ჩემი დავდვა კელთა ზედა ჩემთა,

15. უკუეთუ კელთ-მიდვას¹ მე ძლიერმან, ვითარცა-ესე უწყიეს ანუ ვიტყოდი და ვამხილო წინაშე მისსა.

16. და ესე მეყოს მე² საცხორებელად, რამეთუ მის წინაშე ზაკუვავ არა შევიდეს.

17. ისმინენით სიტყუანი ჩემნი, ისმინენით, რამეთუ გითხრა თქუნ, ისმენდეთ თუ.

18. აჰა-ესერა მიახლებულ ვარ სამართალსა ჩემსა, მე ვიცი, რამეთუ მართლად გამოჩინებულ ვარ.

19. ვინ არს მსაჯული ჩემი, რამეთუ აწ დავდუმენ და მოვაკლდე.

20. დაყულებად ჯერ-არს ჩემდა და მაშინ პირისა შენისაგან არა დაგემალო.

21. კელი შენი ჩემგან განმაყენე და შიში შენი ნუ განმაკროთბნ მე.

22. და მაშინ მიწოდე მე და მე ვისმინო შენი; მეტყოდი და მე მიგიგო შენ სიტყუად.

23. რავდენ არიან ცოდვანი ჩემნი...? მასწავე მე, ვინ არიან?

24. რაჲსათჳს ჩემგან მეფარვი და შე-გირაცხიე მე ვითარცა წინა-აღმდგომი შენი?

25. ანუ ფურცლისა, ქარისაგან აღძრულისა, გეშინოდის-მე? [162] ანუ თივად, რომელი მოაქუნ ნიავექარსა, წინა-აღმდეგები მე?

26. რამეთუ აღსწერენ ჩემ ზედა ყოველნი ძვრნი და გარე-მომადგინენ მე სიკბაბუკისა ჩემისა ცოდვანი;

27. და დასხენ ფერკნი ჩემნი დაბრკოლებსა შინა და დამიმარხენ ყოველნი საქმენი ჩემნი და ძირსა³ .ფერკთა ჩემთასა მისწუელი,

28. რომელი დაძულებად არს ვითარცა თხიერი, ანუ ვითარცა სამოსელი მატლთა დაქმული.

14

1. რამეთუ კაცი ნაშობი დედათა მცირედ ცხორებულის, სავსე რისხვითა,

2. გინა თუ ვითარცა ყუავილი-და ყუავინ და დასცვვის, წარჭდა ვითარცა აჩრდილი და არღარა ჩას.

3. ანუ არა მისთჳსა სიტყუადვე ჰყო და შეიყვანე წინაშე საშჯელსა შენსა?

4. ვინ-მე უკუე წმიდა იყოს მწინეულევანებისაგან? არამედ არავინ.

5. და ლათუ ერთ დღე⁴ იყოს ცხორებაჲ მისი ქუეყანასა ზედა და აღრაცხილთუნნი მისნი მის მიერ, [ჟამი]⁵ დასდევ და არა გარდაჰვდეს⁶.

6. განეშორე მისგან, რაჲთა დაყუდნეს და სათნო-იყოს ცხორებაჲ თჳსი ვითარცა მორეწმან.

7. რამეთუ არს ხისა სასოებაჲ: უკუეთუ მოეკუეთის, კუალად აღმოსცენდის და მორჩი მისი არღარა მოაკლდის.

8. და ლათუ დაბერდეს ქუეყანასა ზედა ძირი მისი და კლდესა ზედა დაეცეს ძირი მისი,

9. სულისაგან წყლისა ყუაოდისვე [v] და ყოს ფურცელი⁷ ვითარცა ახალნერგმან.

1 კეთ მიდვას A. 2 მეყოს მე] გეყოს თქუნ A. 3 ძირსა] ძვრსა A. 4 დღე A. ჟამი]—A. 6 გარდაჰვდეს A. 7 ასე A (=ჰყოფს მკასა MT).

10. ხოლო კაცი-და აღესრულა, წარ-
გდა; და დაეცა კაცი და არღარა იყოს.

11. რამეთუ ჟამით მოაკლდების ზღუა-
სა, ხოლო მდინარე-და განირყუნა, გან-
გმა.

12. კაცმან რაჲ დაიძინა, არღარა
აღდგეს¹; ვიდრემდე ცაჲ იყოს-ლა, არა
შეიმოსონ და არცა განიღჳძონ ძილისა-
გან მათისა.

13. უკუეთუ ჯოჯოხეთს შინა დამმარ-
ხე და დამფარე მე, ვიდრემდე წარვიდეს
რისხვად შენი და განმიჩინო მე ჟამი,
ოდეს მოგსენებად ჩემი ჰყო.

14. უკუეთუ მოკუდეს კაცი, ცხონდა,
რამეთუ აღასრულნა დღენი ცხოვრებისა
მისისანი. დავითმინო, ვიდრემდე კუა-
ლად ვიშვე.

15. და მერმე მიწოდე და ვისმინო
შენი და ქმნულსა კელთა შენთასა ნუ
განიშორებ.

16. რამეთუ აღჰრაცხენ გზანი ჩემნი
და არარად დაგავიწყდა შენ ცოდვათა
ჩემთაგანი.

17. დაჰბეჭდე უშჯულოებათა ჩემთა
ვაშკარანსა შინა, დაისწავენ იგინი, რო-
მელნი უნებლებით გარდავდეს.

18. ხოლო მთად დაცემით დაეცეს და
კლდს დაძუელდეს ადგილით თჳსით.

19. ლოდნი მოაწულილნეს წყალთა
და წარლუნეს წყალთა ვრცელთა მი-
წად ქუეყანისად, და მოთმინებაჲ კაცისად
წარსწყმიდე.

20. აჰენე მას სრულიად და წარწყმ-
და; მიაქციე მას პირი შენი და განავ-
ლინე;

21. გან- ლათუ -მრავლდეს ძენი მის-
ნი, არავე იცის, [163] გინა თუ შემცირ-
დეს, ეგრევე არა უწყის.

22. ეგრეცა ჯორცნი მისნი ელმოდეს,
ხოლო სული მისი ეგლოვდა.

15

1. მიუგო ელიფას თემანიტელმან და
ჰრქუა:

2. აწ უკუე ბრძენმან სიტყუად მოუგის
გულისხმის-ყოფისა² სულისად და აღავ-
სო საღმობითა მუცლისადათა.

3. ამხილებ სიტყუათა³, რომელ არა
ჯერ-იყო; სიტყუთა, რომელ არა სარ-
გებელ.

4. ...და აღასრულენ სიტყუანი ესევი-
თარნი წინაშე უფლისა.

5. თანა-მდებ ხარ სიტყუათა პირისა
შენისათა. არარად განიკითხენ სიტყუანი
ძლიერთანი.

6. გამხილენ შენ პირმანვე შენმან, ნუ
მე, და ბაგეთა შენთა შეგწამონ შენ.

7. აწ უკუე რაჲ? უწინარსს კაცთა
შენ იყავა, ანუ უწინარსს მათათა დაე-
ბადე?

8. ანუ პირველად ბრძინებად უფლი-
სად შენ გესმა, ანუ შენ ზედა ხოლო
მოიწია სიბრძნე?

9. ანუ შენ რაჲ იცი, რომელი ჩუენ
არა ვიცით? ანუ შენ რაჲ-მე გულისხმა-
გიყოფიეს, რომელ ჩუენ არა?

10. და მოხუცებულ და უძუელს
ჩუენსა და უმრავლს⁴ მამისა [შენისა]⁵
დღეთა⁶.

11. მცირედ რავდენ-იგი სცოდე, იტან-
ჯები, არამედ დიდძალად და გარდა-
რეულად იტყოდე.

12. ვითარ იკადრა გულმან შენმან?
ანუ რაჲ იხილეს თუალთა შენთა?

13. რამეთუ გულის წყრომად აღმო-
სთქუ წინაშე უფლისა და პირისაგან
წარმოიხუენ ესევითარნი სიტყუანი?

14. ვინ-მე უკუე არს კაცთაგანი, |
რომელიმცა იყო უბრალო, ანუ ყო-

1 აღდგეს| აღდგის A. 2 გულისხმის-ყოფისად A. 3 სიტყუათა A. 4 ასეა A. 5 შენისა|—A.
6 დღეთა A. (უნდა: დღითა?).

ფილ-მე ვინ არს მართალ ნაშობი დე-
დაკაცისაჲ?

15. უკუეთუ წმიდათა მიმართ არა
ჰრწამს, ცაჲ არა-წმიდა არს მის წინაშე.

16. აცადე, თუ საძაგელი და არა-
წმიდაჲ კაცი, რომელი სუამს სიცრუე-
სა¹ სწორად სასუმელისა.

17. გითხრა შენ და ისმინე² ჩემი და
რაჲ-იგი ვიხილე, გაუწყო შენ.

18. რაჲ-იგი ბრძენთა თქვან და არა
დაუმალეს³ მათ მამათა მათთა.

19. [მათ]⁴ ხოლო მოეცა ქუეყანაჲ და
არა მოვიდა უცხო თესლი მას ზედა.

20. ყოველივე ცხორებაჲ უღმრთოთაჲ
ზრუნევით, წელნი რიცხვით მოცემულ არიან
ძლიერისა მისგან.

21. ხოლო შიში მისი ყურთა მისთა:
რაჲამს ჰგონებდეს, ვითარმედ მშვდო-
ბით არს, მაშინ-ლა მოიწიოს ნის ზედა
დაქცევად.

22. ნუ ჰრწამნ მას გარე-მოქცევაჲ
ბნელისაგან, რამეთუ ბრძანებულ არს
მის მიერვე გელითა მახვლისაჲთა მიცე-
მად.

23. გაჩემებულ არს საკმელად ორბ-
თა და იცის თავისა თვისსაჲ, რამეთუ
ელის დაცემად, და დღემან ბნელისამან
შეაძრწუნოს იგი.

24. ურვამან და კირმან შეიპყრას იგი,
ვითარცა ერისთავი მთავრად მდგომარს
რაჲ დაეცის.

25. რამეთუ აღიპყრნა გელნი მისნი
წინაშე უფლისა და წინაშე ყოვლისა
მპყრობელისა ქედი აღიმართა,

26. და იქცეოდა წინაშე მისსა გინე-
ბით სიზრქოჲთა საჭურველისა [164] მი-
სისაჲთა.

27. რამეთუ დაფარა პირი მისი ცმელ-
სა თვსსა და ქმნა საყელს მისი ბარკალ-
სხვლით.

28. იქცეოდენ იგი ქალაქთა ოჯერთა
და შევედინ სახლსა უმკვდროთასა, და
რაჲ-იგი განიმზადეს, სხუათა წარიღონ.

29. არცა განმდიდრდეს, არცა და-
ადგრეს⁵ ნაყოფი მისი, არა დაადგრეს
ქუეყანასა ზედა აჩრდილი მისი,

30. არცა განერეს⁶ ბნელსა. მცენარე
მისი დააქნვენ ხორშაქმან და დასცვენ
ყუავილი მისი.

31. ნუ ჰრწამნ, ვითარმედ დათმოს,
რამეთუ ცუდი ცუდად გარდაექცეს მას.

32. მოკაფული მისი (32) უწინარს
ჟამისა განირყუნეს და მორჩი მისი არა
განედლდეს.

33. და მოისტულონ იგი ვითარცა კა-
წახი უჟამოდ, დასცვენ(ენ) ვითარცა ყუა-
ვილი ზეთისხილისაჲ.

34. რამეთუ საწამებელი უღმრთოთაჲ⁷
სიკუდილი არს, ხოლო ცეცხლმან დაწუ-
ნეს სახლნი მოქრთამეთანი.

35. და მუცლად-ილენ საღმობაჲ, შე-
ემთხვენ მას ცუდი ცუდსა ზედა და მუ-
ცელმან მისმან შთაიკრიბოს ზაკუეჲ.

16

1. მიუგო იობ და ჰრქუა:

2. მასმიეს⁸ ეგვევითარი მრავალი, ნუ-
გეშინის-მცემელნი უკეთურნი ყოველნი.

3. აჲ რაჲ? ნუუკუე დაწესებულებაჲ
რაჲ არს სიტყუათა შინა სულისათა? ანუ

რაჲ შეგაურვა თქუენ, რამეთუ სიტყუას-
მიგებთ?

4. მეცა თქუენ ზედა ვიტყოდი. უკუე-
თუმცა ამას შინა იყო [სული თქუენი]⁹
სულისა ჩემისა წილ,

1 სიცრუესსა A. 2 და ისმინე] და არა ისმინე A. 3 დაუმალეს A. 4 მათ]—A. 5 დაად-
გრეს A. 6 განერეს A. 7 უღ(მთ)ოთაჲ A. 8 მამიეს A. 9 სული თქუენი]—A.

5. და მერმე ზედა [x] მიგიგმ[ნ]ე¹ თქუენ სიტყვთა და შეეხარო თქუენ ზედა თავი ჩემი.

6(5). იყავნ ძალი პირსა ჩემსა და განძრვად ბაგეთა ჩემთა არა ვერიდო.

7(6). ვიტყოდი ღათუ, არა მელმოდის წყლულებად ჩემი, და ღათუ ვლუმნე, რად-მე უმცირჲს ვიწყლა?

8(7). ხოლო აწ შრომა-მცა მე განცვ-ბრებულსა და დამპალსა; შემიცევ მე...

9(8). და აღდგეს ჩემ ზედა სიცრუ-ვენი ჩემნი, წინაშე პირისპირ კუალად მომიგო მე.

10(9). რისხვად მოაწია და დამამეუა მე და დაიღრჳინნა ჩემ ზედა კბილნი მისნი. ისარნი განსაცდელთანნი ჩემ ზედა დაჰმშჳულნა,

11(10). ისრის პირნი მისნი თუალთა ჩემთა განმწონნა, მახვლი მცა მუჳლთა ჩემთა და ერთბამად მეწინეს მე.

12(11). მიმცა მე უფალმან ჳელთა ცრუჲსათა და უღმრთოთა შემადგო მე;

13(12). მშვდობასა შინა განმაქარვა მე; მიპყრნა თმანი ჩემნი და დამფხურნა მე და დამადგინა ვითარცა მსტუარი;

14(13). გარე-მომადგეს მე ლახურო-სანნი და განმწონნეს თირკუმელთა ჩემ-

თა; ურიდად დასთხიეს ქუეყანასა ზედა ნავლელი ჩემი;

15(14). დამცეს მე დაცემაჲ დაცემა-სა ზედა; მოარბიეს ჩემ ზედა მძლავრთა;

16(15). ძაძად შემაყერეს ტყავსა ჩემ-სა, ხოლო ძალი ჩემი ქუეყანასა ზედა დაშრტა.

17(16). მუცელი ჩემი შეიწუგების ტი-რილითა და [165] წარბთა ჩემთა ზედა აჩრდილი სიკუდილისაჲ;

18(17). სიცრუჲჲ არა იყო ჳელსა ჩემსა; ლოცვაჲ ჩემი წმიდა იყო.

19(18). ქუეყანაო, ნუ დამფარავ სი-სხლთა ზედა ჳორცთა ჩემთასა, ნუცა იყოფინ აღგილი ღალადებისა ჩემისაჲ.

20(19). და აწ ესერა ცათა შინა არს მოწამჲ ჩემი და რომელმან იცის ჩემი — მაღალთა შინა.

21(20). მიიწიენ ლოცვაჲ ჩემი უფ-ლისა და წინაშე მისსა წუთოდედ თუალ-ნი ჩემნი.

22(21). იყავნ მამხილებელ კაცისა წინაშე უფლისა და ძჲ კაცისაჲ² — მოყუ-სისა თჳსისა.

23(22). წელნი რიცხუთანი მოწვეწულ არიან და გზასა მას, რომელსა არლარა მოქცევად ვარ, მივალ მე.

17

1. მოვისპები მე სულითა მიმოტაცე-ბულითა; ვევედრები დაფლვად და ვერ მივემთხუევი.

2. ვიურვი და დავშურები და რად-მე ეყო?

3. რამეთუ მიმტაცეს მონაგები ჩემი უცხოთა. ვინ არს ესე? ჳელი მომეცინ მე.

4. რამეთუ გული მათი დამალეს გო-ნიერებისაგან, ამისთჳს არლა აღამალნენ იგინი.

5. ნაწილი მიუთხრას უკეთურებისაჲ, თუალნი მისნი ძეთა მისთა ზედა და-ადგნეს³.

6. დამდეგ მე სასიტყუელად თესლებ-სა შოვრის და საცინელ მათა ვიქმენ.

7. დაბრმობილ არიან რისხვისაგან თუალნი ჩემნი, მოცეულ ვარ მე დიდძა-ლად ყოველთა მიერ.

8. უკვრდა ჳეშმარიტთა ამათ ზედა და მართალი [x] უშჳულოსა ზედა აღდეგინ.

1 მიგიგმე A. 2 ასეა A. 3 მთელი ეს მუხლი შერყენილი ჩანს; მოსალოდნელი იყო: ნა-წილსა მიუთხრას უკეთურებაჲ, ხოლო თუალნი ჩემნი ძეთა ზედა დადგნეს).

ძველი აღთქმის წიგნები, ტ. I.

9. აქუნდინ მორწმუნესა გზად თვის და წმიდამან ჯელითა მოიღენ ნუგეშინის-ცემაჲ.

10. არა ეგრე, არამედ ყოველნი ჰდებოდეთ და მოვედით, რამეთუ არა ვჰპოვებ თქუენ თანა ჰეშმარიტებასა.

11. დღენი¹ ჩემნი წარტდეს მყარობასა შინა და განსტქდა აჰკაჲ გულისა ჩემისაჲ.

12. ღამე იგი დღედ დავდეგ, ნათელი ახლოს არს პირსა წინაშე ბნელისასა.

13. და- ლათუ -ვითმინო, ჯოჯოხეთი-ვე არს სახლ ჩემდა, და წყუდიადსა შინა დარეცილ არს საარეცელი ჩემი.

14. სიკუდილსა ეხადე მამად ჩემდა და დედად ჩემდა [და დაღ]²—საძაგელე-ბასა.

15. სადა უკუე არს სასოებაჲ ჩემი? ანუ კეთილი ჩემი ოდეს-მე ვიხილო?

16. ანუ ჩემ თანა ჯოჯოხეთა შთავიდენ, გინა თუ ერთბამად მიწად დავგდეთ?

18

1. მიუგო ბაღდად სავქელმან და ჰრქუა:

2. ვიდრემდე არა დასცხრები? დაღუ-მენ, რაჲთა ჩუენცა ვიტყოდით.

3. რაჲსა ვითარცა პირუტყუნი და-ღუმებულ ვართ შენ წინაშე?

4. და გიგმევიეს შენ რისხვაჲ. აჲ რაჲ? უკუეთუ შენ მოჰკუდე, უშსნი დაშთესა³ ცასა ქუეშე⁴, ანუ დაიქცენ მთანი საფუ-ძველითურთ?

5. და ნათელი უღმრთოთაჲ დაშრტეს, ანუ არა შეემთხვოს მათ ცეცხლი?

6. ნათელი მათი ბნელად გარდაიქ-ცეს საყოფელსა მათსა, ხოლო ნათელი მათი დაშრტეს⁵.

7. მათ ზედა წარიღედ უმრწემსთა ნაყოფი მისი, ცთომილ იყვნენ ზრახვა-ნი მათნი.

8. [166] შევრდომილ არს ფერკი მათი საბრცესა⁶ და მახესა წარიგრაგნენ.

9. მოვიდენ საბრცენი მის ზედა, გან-ძლიერდენ მის ზედა წყურიელნი⁷.

10. დარწყულ არს ქუეყანასა ზედა საბელი მისი და შესაწყდობელი მისი ალაგთა ზედა.

11. გარე-მოადგენ მას საღმობანი, მრავალი საბრცე მოიწიოს მას ზედა, მიეცეს იწროსა სიყმილსა.

12. დაცემაჲ განმზადებულ არს მას ზედა განსაკვრეველი.

13. შეიჰამნედ წყვილნი, განლიენ⁸ შუენიერებაჲ მისი სიკუდილმან.

14. განეშორენ⁹ საყოფელთა¹⁰ მისთა განკურნებაჲ, შეემთხვენ მას კირი და ბრალი სამეუფოჲ.

15. დაიმკდროს საყოფელსა მისსა ღამემან¹¹, დაეთესნედ შუენიერნი წუნ-წუბითა.

16. და ქუეშე-კერძო¹² ძირნი მისნი განკმენ და ზედა-კერძო ნაყოფი მისი დასცვეს.

17. საცსენებელი მისი წარწყმდინ ქუე-ყანით და იყოს სახელი მისი პირსა წინაშე სხუთაგან¹³.

18. ეგვნენ მას ნათლისაგან ბნელად,

19. და არა იყოს საცნაურ ერსა შოვ-რის მისსა და არცა განჩინებულ ცასა ქუეშე¹⁴ სახლი¹⁵ მისი, არამედ მისთა მათ შინა ცხონდებოდიან უცხონი.

1 დღენი A. 2 [და დაღ]—A. 3 დაშთესა A. 4 ქუეშე A. 5 დაშრტეს A. 6 საბრცესა A. 7 წყურიელნი წყურილნი A. 8 განლიენ განლიედ A. 9 განეშორენ განეშორედ A. 10 საყოფელთა A. 11 ანუ A. 12 ქუეშე-კერძო A. 13 სხუთაგან A. 14 ქუეშე A. 15 სახლი სახელი A.

20. მის ზედა სულთ-ითქუმიდენ უკუ-
ნაჲსენელ[ნი]¹, ხოლო პირველთა მათ
უკარდეს.

21. ესე არიან სახლნი ცრუთანი და
ესე არს ადგილი მათი, რომელთა არა
იციან უფალი.

19

1. მიუგო იობ და ჰრქუა:
2. ვიდრემდე დააშრობთ სულსა ჩემ-
სა და დამჲსნით² მე სიტყუთა?

3. ცანთ ხოლო, რამეთუ უფალმან
[ვ] მიუო მე ესრტ. ძვრსა მიზრახვით
მე, და არა გრცხუენის ჩემდა და დამე-
სხმით მე ზედა.

4. ჰე³, ნანდღვ მე შეტომილ ვარ
და ჩემ წინაშე იქცევის საცთური.

4ა. და ვიტყოდე სიტყუათა, რომელ
არა ჯერ-იყო, და სიტყუანი ჩემნი სცთე-
ბიან და არა ჟამსა.

5. აცადეთ, რამეთუ ჩემ ზედა გან-
სდიდნებით და ზედა-მომივალთ მე ყუედ-
რებით.

6. გულისხმა-ყავთ, რამეთუ უფალი
არს, რამეთუ ესე ესრტ ყო და ძნელო-
ვანნი მისნი ჩემ ზედა აღამალნა.

7. აჰა-ესერა ვიცინი⁴ ყუედრებასა
თქუენსა და არა ვიტყოდი, ვლალადებ
და არაეინაჲ არს საშჯელი ჩემი.

8. გარე მოზლუდვილ არს ჩემსა და
ვერ გარდავალ, წინაშე პირსა ჩემსა ბნე-
ლი დაღვა

9. და დიდებაჲ ჩემი განმძუარცა⁵ ჩემ-
გან, მიმოლო გვრგვნი თავისაგან ჩემისა.

10. დამარლვა მე გარემოჲს და წარ-
ვგედი. მოჰკუეთა ვითარცა ხმ სასოებაჲ
ჩემი,

11. და ბოროტად ჩემ ზედა რისხვაჲ⁶
მოაწია. შეურაცხიე მე ვითარცა მტე-
რი⁷.

12. ერთბამად მოიწინეს განსაცდელ-
ნი მისნი ჩემ ზედა, გზათა ჩემთა გარე-
მომიცვეს მე მზირთა ჩემთა.

13. ძმანი ჩემნი განმეშორნეს ჩემგან,
იცნეს უცხოჲ ვიდრე-ლა მე. მეგობარნი
ჩემნი უწყალო⁸ მექმნნეს მე.

14. არად შემრაცხეს მე მაზლობელთა
ჩემთა და რომელთა იცოდეს სახელი
ჩემი, დამივიწყეს მე

15. მოძმეთა სახლისა ჩემისათა, მსა-
ხურთა ჩემთა, უცხო ვიყავ მე წინაშე
მათსა.

16. მსახურსა ჩემსა უწოდე, და არა
ისმინა ჩემი. [167] პირი ჩემი ვეედრე-
ბოლა,

17. და ვექენებოდე ცოლსა ჩემსა. მო-
ვხადე ქენებით ძეთა ხარკთა ჩემთასა.

18. ხოლო მათ უკუნისადმე განმაძეს⁹
მე. რაჟამს აღვდგი, ჩემთჲს ძვრსა ზრახ-
ვიდიან.

19. მომიძაგეს, რომელთა მიცოდეს მე,
და რომელთა ვჰყუარობდ, ჩემ ზედა აღ-
დგომილ არიან.

20. ტყავსა შინა ჩემსა დაღპეს ჯორ-
ცნი ჩემნი და ძულანი ჩემნი კბილთა
შინა თქუენთა გქონან¹⁰.

21. შემიწყალეთ მე, შემიწყალეთ მე,
მეგობარნო ჩემნო, რამეთუ ჯელი უფ-
ლისაჲ შეხებულ არს ჩემდა.

22. რაჲსათჲს მდევნით მე ვითარცა-
იგი უფალი და ჯორცთა ჩემთაგან ვერ
განსძლებით?

1 უკუნისაჲსენელ A. 2 დამჲსნით დამჲსნიდეთ A. 3 ჰე ესე A. 4 ვიცინი ვიცინი A. 5 ასე A (ზდრ. იობ. 30,13). 6 რისხვაჲ სასოებაჲ A. 7 მტერი მტერი A. 8 უწყალო უცხო A. 9 განმაძეს განმაძარეს A. 10 კბილთა შინა თქუენთა გქონან ასე A (მოსალოდნელი იყო: კბილთა შინა მქონან).

23. ვინ მომცნეს მე დაწერად სიტყუანი ჩემნი და დადებად იგინი წიგნთა შინა უკუნისადმდე

24. საწერელითა რკინისაჲთა და ბრპენისაჲთა, გინა თუ კლდესა შინა გამოწერად?

25. ვიცო, რამეთუ საუკუნჲ არს, რომელსა ჰსნაჲ ჩემი ეგულების, ქუეყანი

26. აღდგინებად ტყავი ჩემი, რომელმან თავს-ისხნა ესე, რამეთუ უფლისა მიერ აღესრულნეს ესე¹ ჩემ ზედა,

27. რომელნი მე თვთ თავით ჩემით მიცნობიან, რომელი თუალმან ჩემმან იხილა და არავინ სხუამან, ყოველივე აღსრულებულ არიან წიაღთა ჩემთა.

28. უკუეთუ სთქუათ², ვითარმედ: რასა-მე ვიტყოდით წინაშე მისსა? და ძირნი სიტყუათანი ვპოვნე მას შინა.

29. გეშინოდენ თქუენცა დაფარული-სა მისთჳს, რამეთუ გულის წყრომაჲ უღმრთოთა ზედა-მოიწიოს და მაშინ ცნან, სადა არს მათი იგი სიმართლჲ³.

20

1. [1] მიუგო სოფარ მინეველმან⁴ და ჰრქუა:

2. არა ეგრე ვჰგონებდ წინა-აღდგომასა შენსა და არა გულისხმა-გიყოფიეს უფროჲს თქუენ ვითარცა-ესე მე.

3. სწავლაჲ კდემულებისა ჩემისაჲ ვის-მინო და სულმან გულისხმის-ყოფისამან მიუგოს მას⁵.

4. ნუ ეგრე გიცნობიესა ამიერითგან და მიმართ, ვინაჲთგან შეიქმნა კაცი ქუეყანასა ზედა,

5. რამეთუ სიხარული უღმრთოთაჲ დაცემა განსაკვრებელ და მხიარულებაჲ უშჯულოთაჲ⁶ წარწყმედა არს?

6. და ლათუ მიიწიოს ზეცად მსხუერპლი მისი და შესაწირავი მისი ღრუბელთა მიეხლოს,

7. და რაჲმს ჰგონებდეს, ვითარმედ დამტკიცებულ არს, მაშინ სრულიად წარწყმდეს, ხოლო რომელთა იცოდეს იგი, თქუან, ვითარმედ: აწ სადა არს იგი?

8. ვითარცა სიზმარი განფრინებული ვერ იპოვა; აფრინდა ვითარცა საუცარი ღამისაჲ.

9. თუალმან იხილა და არღარა შე-სძინა და არცა იცნას იგი აღგილმან თჳსმან.

10. შვილნი მისნი მოსრნენ უღარჴს-თა და ჳელთა მისთა ცეცხლებრ შეიკრიბონ საღმობაჲ.

11. ძუალნი მისნი აღივსნენ სიკაბუ-კითა მისითა და მის თანა მიწასა ზედა დაისხნენ.

12. უკუეთუ დატკბნეს პირსა მათსა უკეთურებაჲ, დაიფაროს იგი ქუეშე⁷ ენასა მისსა.

13. არა ჰრიდოს და არცა დაუტეოს იგი და შეიკრიბოს იგი ქუეშე⁷ სასასა მისსა,

14. და ვერ უძღონ შეწვენად თავისა თჳსისა. [168] ნაველი ასპიტისაჲ მუცელსა მისსა.

15. სიმდიდრჲ სიცრუევით შეკრებული წარუთხიოს, სახლისა მისისაგან გამოიღოს იგი ანგელოზმან.

16. გულის წყრომამან ვეშაპთამან გამოწოვენ, მოკალნ იგი ენამან გუელი-სამან.

17. ნუ იხილოს წუელაჲ მძოვართაჲ, ნუცა ნაყოფი თაფლისაჲ და ერბოჲსაჲ.

1 ასეა A. 2 სთქუათი ვთქუათ A. 3 მათი იგი სიმართლჲ ასეა A (მათნი ნივთნი MT).

4 ნინეველმან A. 5 ასეა A (მოსალოდნელი იყო: მომიგოს მე). 6 უშჯულოთაჲ A. 7 ქუეშე A.

18. ცუდად და ამაოდ დაშურა სიმდიდრესა, რომლისაგან გემოდ არა იხილოს, ვითარცა ხეკერი განუცოხნელი და შთაუთქამი¹.

19. რამეთუ მრავალთა უძლურთა სახლნი დაარღვნა, როჭიკი მისტაცა და არა მისცა².

20. არა არს განრინება მონაგებთა მისთა, გულის თქუმითა თჳსითა ვერ ცხონდეს.

21. იგი არცა არს ნეშტ საზრდელთა მისთა, ამისთჳს არა ყუაოდის კეთილი იგი მისი.

22. ოდეს-ღა ჰგონებდეს დასრულებასა, მაშინ იჭირვოდის და ყოველივე ურვად მის ზედა მოიწიოს.

23. უკუეთუ ვითარ გან- ოდენ - იძლოს მუცელი თჳსი, მოივლინენ მის ზედა გუ-

ლის წყრომაჲ რისხვისაჲ. სწჳმდინ მას ზედა საღმობაჲ.

24. და ვერ განერეს³ კელსა მახვლისასა, წყალნ იგი მშუღდმან რვალისამან.

25. განვედინ გულსა⁴ მისსა ისარი. ვარსკულავნი საყოფელთა მისთა იქცეოდედ, მოვიდედ მის ზედა შიშნი.

26. და ყოველი ბნელი მის ზედა იყავნ, შეჴამენ იგი ცეცხლმან უშრეტმან, ბოროტი უყავნ მწირმან⁵ სახლსა მისსა.

27. [v] გამოაცხადენ ცამან უშჯულოებაჲ მისი. ქუეყანაჲ აღირაცხენ⁶ მის ზედა.

28. მიიზიდენ წარსაწყმედელმან სახლი მისი სრულიად, დღჳ რისხვისაჲ მოვედინ მის ზედა.

29. ესე არს ნაწილი კაცისა უღმრთოჲსაჲ უფლისა⁷ მიერ და მონაგები ნაყოფთა მისთაჲ ყოველთა მხედველისაგან⁸.

21

1. მიუგო იობ და ჰრქუა:

2. ისმინეთ, ისმინეთ სიტყუათა ჩემთაჲ, რადთა [არა]⁹ იყოს ესე თქუენ მიერ ჩემდა ნუგეშინის-ცემა.

3. მაცადეთ მე და ვიტყოდი, უკუეთუ არა მეციხვედეთ მე.

4. აწ რაჲ? კაცისა მიერ ნუ არსა მხილებჲჲ ესე ჩემი? ანუ ვითარ არა განვრისხნე?

5. მხედვედით მე და გიკვრდინ, კელნი დაისხენით პირსა¹⁰.

6. უკუეთუ მოვიგსენო¹¹, ვიწრაფო, ეგრე ჰქონან გორცთა ჩემთა საღმობანი.

7. აწ რადსათჳს უღმრთონი ცხოველ არიან და დაძულებულ არიან სიმდიდრესა ზედა?

8. თესლი მათი¹ ნებისაებრ მათისა, შვილნი მათნი წინაშე თულთა მათთა.

9. სახლნი მათნი სავესე არიან, შიში არავეინაჲ არს მათა. ტანჯვად უფლისა მიერ არა არს მათ შოვრის.

10. ფურმან მათმან არა მოაგდო, განერა მაქჳ იგი მათი და არა შეეცოდა¹².

11. ჰგიან იგინი ვითარცა ცხოვარნი საუკუნენი და ყრმანი მათნი იმღერიან.

12. აღუღებდეს ებანი და ქნარი და იხარებენ ჳმითა სახიობისაჲთა,

13. რამეთუ აღასრულნეს¹³ კეთილსა შინა [169] დღენი მათნი და განსასუენებელსა ჯოჯოხეთისასა დაიძინეს.

14. ჰრქუეს უფალსა: გარე იქი ჩუენ-გან! გზათა შენთა ცნობადვე არა მნებაჲს.

1 ვითარცა ხეკერი განუცოხნელი და შთაუთქამი] ვა ბჳ კეზი განუცოხნელი დაშთაუთქუამი A. 2 ასეა A. 3 განერეს A. 4 ასეა A (მოსალ. იყო: გუამსა). 5 მწირმან] მწერმან A. 6 ასეა A (მოსალოდნელი იყო: აღდევინ). 7 უფლისა] სულისა A. 8 ყ'ლთა მხედველისაგან] ასეა A (მოსალოდნელი იყო: ზ'ა-მხედველისაგან). 9 არა]—A. 10 პირსა] ასეა A (მოსალ. იყო: ყურიმალსა). 11 მოვიგსენე A (ზომ არ აჯობებდა ასეთი გასწორება: მოვიგსენნე?). 12 შე]ეცოდა A (= შეცოდა ?). 13 რამეთუ აღასრულნეს] რადთა აღასრულნენ A.

15. რად სარგებელ, რამეთუ ვჰმონებდეთ¹ მას? ანუ რად შესაძინელ, რამეთუ მივეგებოდით² მას?

16. რამეთუ გელთა შინა მათთა იყო კეთილი მათი და საქმეთა უღმრთოთა-სა იგი არა ჰხედავს.

17. არა ხოლო ეგრე, არამედ უღმრთოთაცა სანთელი და-ვე-შრტეს და მოიწიოს მათ ზედა დაქცევად და საღმობამან შეიპყრნეს იგინი რისხვისაგან.

18. და იყვნენ იგინი ვითარცა ბზენი წინაშე ქარსა, ანუ ვითარცა მტუფრი, რომელი აღილის ნიავექარმან.

19. მოაკლდეს ძეთა მისთა ნაყოფი მისი, მიაგოს მათ და ცნას.

20. იხილეს თუალთა მისთა კლვად³ თვისი და ღმრთისა მიერ ნუ განერებიან⁴.

21. რამეთუ ნებაჲ მისი სახლსა შინა მისსა იყო მის თანა და რიცხუნი ღლეთა⁵ მისთანი განიყვნენ⁶.

22. ვითარ უკუე აწ არა-მე უფალი არსა, რომელმან ასწავის გულისხმის-ყოფად და მეცნიერებაჲ? და იგი თავადი კაცი(ს)-მკლველთა განიკითხავს.

23. ესე მოკლდეს სიმტკიცითა უგუნურებისა თვისისაჲთა, რამეთუ ყოვლადვე ფუფუნეულ და წარმომართებულ⁷ იყო.

24. და ნაწლევნი მისნი სავსე იყვნეს ცმელითა, ტრნი მისი განფენილ იყო.

25. ხოლო ესე აღესრულა სიმწარითა სულისაჲთა, არარად ჰამა არცა ერთი რად კეთილი.

26. [v] და ერთბამად მიწასა ზედა დაიძინეს და მყარლობამან იგინი დაფარნა.

27. ვითარ-ესე გიცნი თქუენ, კალნი-ერად ზედა მომივალთ მე.

28. ვითარმედ სთქუათ სამე, ვითარმედ: სადა არს სახლი იგი მთავრისაჲ და სადა არს საყოფელი იგი უღმრთოთაჲ?

29. ჰკითხე-ლა თანა-წარმავალთა გზისათა და სასწაული იგი მათი არა უცხო იყოს⁷.

30. რამეთუ ღლედ წარწყმედისა მიეცემის უკეთური იგი, ღლედ რისხვისა მისისა მიიყვანენ.

31. ვინ-მე [მიუთხრას]⁸ წინაშე პირსა მისსა გზად მისი და [რომელი]⁹ მან ქმნა, და ვინ-მე კუალად მოაგოს მას?

32. და იგი თავადი საფლავად მიეცა და სამარესა შინა ილჳძებდა.

33. დასტკბნეს მას ღვნქანი კევისანი და შემდგომად მისა ყოველი კაცი მივიდეს და უწინა¹⁰ მისსა ურიცხუნი.

34. ვითარ ნუგეშის-მცემთ მე ცუდსა ნუგეშინის-ცემასა? ხოლო დაცხრომაჲ თქუენგან არა არს.

22

1. მიუგო ელიფას თემანელმან და ჰრქუა:

2. აწ არა-მე უფალი არს, რომელმან ასწავის გულისხმის-ყოფად [და მეცნიერებაჲ]?¹⁰

3. რად-მე უკუე ხარკ უფლისა, შენ თუ იყავ საქმითა შენითა უბიწო? ანუ

რად სარგებელ, რამეთუ წრფელ იყავ გზათა შენთა?

4. ანუ სიტყუაჲ-მე ყოს შენდა მიმართ და გამხილოს შენ და შენ თანა შევიდეს საშჯელად?

1 ვჰმონებდეთ] ჰმონებდით A. 2 მივეგებოდით] მივეგებოდეთ A. 3 კლვად] სლვად A. 4 ნუ განერებიან] ნუ განეშორებიან A. 5 ღლეთა] ასეა A (მოსალოდნელი იყო: თუეთა). 6 განიყვნენ] განირყუნენ A. 7 ასეა A (უნდა: არა უცხო იყოთ?). 8 მიუთხრას] უკუე არს A. 9 რომელი]—A. 10 და მეცნიერებაჲ]—A (შდრ. იობ. 21,22).

5. აწ არა-მეა უკეთურებანი შენნი მრავალ არიან და ურიცხუ არიან ცოდვანი შენნი?

6. მო-სამე -ძგუთევდ ძმათა შენთა ცუდად, [170] სამოსელი შიშუელთა მოუღე;

7. არცა წყალი წყურიელთა ასუ, არა-მედ მშიერთა მოუღე პური;

8. თუალთ-ვიეთმე -აღებდ პირთა მათთა და მსხემ ჰქმნენ ქუეყანისანი;

9. ქურიენი განავლინენ ცალიერნი და ობოლთა ბოროტსა უყოფდ.

10. აწ უკუე გარე-მოგადგეს შენ საბრკენი და მოიწია შენ ზედა ბრძოლად განსაკრვებელი.

11. ნათელი შენი ბნელად გარდაგექცა და ძილსა შინა შენსა წყალმან დაგფარა შენ.

12. ანუ არა რომელი-იგი მაღალთა შინა მსტოვარ არს, იგი ჰხედავს, და რომელნი-იგი გინებით იქცევიან, დაამდაბლნა?

13. [და სთქუ] ¹: რად-მე ცნა ძლიერმან, ანუ წყუდიადითა შჯიდეს?

14. ღრუბელი არს საფარველ მისა და ვერ იხილა ვინ, გარემოვს ცათა ვიდოდის.

15. ნუ ² ალაგნი საუკუნენი დაიცვნე, რომელსა-იგი ვიდოდეს კაცნი მართალნი?

16. რომელ-იგი შეიპყრნეს უჯამოდ? მდინარე-მოდინებულ ³ საფუძველნი მათნი.

17. რომელთა თქუან: უფალმან რად მიყოს ჩუენ? ანუ რად მოაწიოს ჩუენ ზედა ყოვლისა მპყრობელმან?

18. რომელმან აღავსნა სახლნი მათნი კეთილითა, ზრახვანი უღმრთოთაანი შორს არიან მისგან.

19. იხილეს მართალთა და განიცინნეს, ხოლო უბიწომან ⁴ შეურაცხ-ყო,

20. რამეთუ ⁵ განირყუნა. ძალი მათი და ნეშტი მათი შეჰამა ცეცხლმან.

21. იქმენ-ლა ფიცხელ, უკუეთუ დავითარ -უთმო, გინა თუ [7] ნაყოფი შენი იყოს კეთილთა შინა.

22. გამოიხუენ პირისაგან მისისა სიტყუანი და დაიკრიბენ სიტყუანი მისნი გულსა შენსა.

23. უკუეთუ მოიქცე და დაიმდაბლო თავი შენი წინაშე უფლისა, მაშინ განიშორენ საყოფელთაგან შენთა სიცრუენი.

24. დაემტკიცე მიწასა ზედა კლდესა ⁶ შინა, ვითარცა გვესა სოფირისასა.

25. და იყოს შენდა შემწე ყოვლისა მპყრობელი მტერთაგან შენთა და წმიდად მოგავოს შენ ვეცხლი გამოჭურვებული.

26. და მაშინ განცხადებულებად ჰპოვო წინაშე უფლისა და აღიხილნე თუალნი შენნი ზეცად მხიარულებით.

27. ილოცვიდე შენ რად მისა მიმართ, ისმინოს შენი და მოგცნეს შენ კუალად-გებად ლოცვანი შენნი.

28. და მოგავოს შენ საყოფელი ⁷ სწმართლისა და გზათა შენთა შენ თანა იყოს ნათელი.

29. რამეთუ დაიმდაბლე თავი ⁸ და სთქუა: ამპარტავანებდა და მდაბალი იგი თუალითა აცხოვნოს.

30. იქსნას უბიწო იგი და განერგე წმიდითა გელთა შენითა.

1 და სთქუ] ჩასთუ (პირველი ასო მთავრულია და ანა¹ არის და ან ვ, უფრო ჩ. სხვა ასოები კარგად იკითხება. ქ აკლია). 2 ანუ A. 3 მდინარე-მოდინებულ] მდინარესა მოდინებულსა A. 4 უბიწომან] უღმრთომან A. 5 რამეთუ] ასეა A (მოსალ. იყო: უკუეთუ არა). 6 კლდესა A. 7 საყოფელი] სასყიდელი A. 8 დაიმდაბლე თავი] დამდაბლე იგი A.

23

1. მიუგო იოზ და ჰრქუა:
2. და აწ ესერა მე თუთ უწყი, რამეთუ ჯელთა ჩემთაგან არს მხილებად ჩემი. და ჯელი მისი¹ მძიმე² იქმნა ჩემ ზედა სულთ-თქუმით³.
3. ვინ-მე უკუე ცნას, ვითარმედ ეპო-ვო იგი და მოვიდე⁴ სრულიად?
4. და...

5.

... მითხრას მე.

6. და მრავლითა ძალითა ზედა-მომი-ჯდეს მე და მერმე თქუმითა არა მიჯ-მის მე.

7. რამეთუ ჭეშმარიტებად და მხილე-ბად [171] მის მიერ არს, და გამოიღოს სრულიად საშჯელი ჩემი.

8. და მძლურად წარვიდე და არღარა ვარ, ხ⁵ უკუანაესენელი მისი ვინ იცის⁶?

9. მარცხენს⁷ მისი მოყო და ვერ და-ვემტკიცე⁸, შემახოს მარჯუნს⁹ და ვერ ვიხილო.

10. რამეთუ იცნის მან გზანი ჩემნი და გამომარჩია მე ვითარცა ოქროდ.

11. და გამოვიდე მე მცნებითა მისი-თა, რამეთუ გზანი მისნი დაევიმარხენ და არა გარდავატციო,

12. და ბრძანებათა მისთა არა გარ-დავჰდე, რამეთუ წიალთა ჩემთა დავი-ფარენ სიტყუანი მისნი.

13. უკუეთუ მან თავადმან ესრტო სა-ჯა¹⁰, ვინ არს სიტყუს-მგებელ მისა? და რააცა-იგი მას უნდა და ქმნა.

14 (15). ამისთჳს მისა მიმართ ვი-წრაფე¹¹ და სწავლასა შინა მისსა ვიზრუ-ნე მისთჳს.

15 (14). ამას ზედა პირისა მისისაგან [მოწრაფე]¹² ვიყო, განვიცალო და შე-ვზრუნდე მისგან.

16. უფალმან მოაჩხო გული ჩემი და ყოვლისა მპყრობელმან მოწრაფე-ბა მე.

17. არა ვჰგონებდ, ვითარმედ მომი-ჯდეს მე ბნელი და წინაშე პირსა ჩემსა დაფარა წყუდიადმან.

24

1. რაფსათჳს-მე უფალი დაავიწყდა ჟამთა?

2. და უღმრთონი საზღვართა გარდა-ჰჯდეს, სამწყსოა მწყემსითურთ წარიტა-ცეს?

3. და კარაული ობლისაჲ წარიბეს და კარი ქურივისაჲ დაიჭუთეს?

4. გარდადრიკნეს უძლურნი გზისაგან სიმართლისა და ერთბაშად დაეფარნეს მშვდნი ქუეყანისანი.

5. და ექმნნეს [ჟ] ივინი ვითარცა კან-ჯარი ველსა. ჩემთჳს გამოვიდეს მათნი

იგი საქმენი. დასტკბნა მას პური ჭაბუკ-თა მიმართ.

6. ყანაჲ უწინარჳს ჟამისა, რომელ არა მათი იყო, მოიმკეს. [უძლურნი]¹⁰ უღმრთოთა მათ ვენაჳსა უსასყიდლოდ იქმოდეს¹¹,

7. და მრავალნი შიშუელნი დაწვინ-ნეს თჳნიერ სამოსლისა და საფარველი გუამისა მათისაჲ მოუღეს.

8. ცუარისგან¹² მთათაჲსა დაილტე-ნენ¹³ და რამეთუ არაჲ¹⁴ აქუნდა მათ სა-ფარველად, კლდეთა შინა დაეყუდნეს.

1 მისი] ჩემი A. 2 მძიმე A. 3 სულთქუმით A. 4 მოვიდეს A (უთუოდ მომდევნო სიტყ-ვის დასაწყისი ასოს გაგვლენით). 5 ვინ იცის] ასეა A. (მოსალ. იყო: რაჲ ვიცი). 6 დავემტკიცე A. 7 საჯა]+და A. 8 ვიწრაფე A. 9 მოწრაფე]—A. 10 უძლურნი]—A. 11 იქმოდეს] იქმნინეს A (ფორმა გაუგებარია). 12 ასეა A. 13 დაილტვნენ] დაილტნენ A (ვ შემდეგ არის ლ-ს ქვეშ მიწერილი). 14 არა A.

9. წარიტაცნეს ობოლნი ძუძუთაგან და დავრდომილნი დაამდბლნეს.

10. შიშუელნი დააწვინნეს¹ სიცრუ-ვით, მშიერთა პური მოუღეს.

11. იწროთა შინა უმზირდეს სიცრუით და გზად [მართალთა]² არა იცოდეს.

12. რომელნი ქალაქთაგან და სახლ-თაგან გამოასხნეს, სულთა ყრმათა ჩჩლ-თამან³ სულთ-ითქუნეს დიდად.

13. და თავადმან რაფსათუჲს ამათი მო-ხედვად არა ყო? (13) ქუეყანასა ვიდრე იყვნეს იგინი, [არა გულისხმა-ყვეს]⁴ და არა იცნნეს გზანი სიმართლისანი და არცა ალაგთა მისთა ვიდოდეს.

14. იცნოდა საქმენი მათნი და მისცნა იგინი ბნელსა, და ღამე⁵ იყოს⁶ ვითარცა მპარავი.

15. და თუალთა მრუშეთამან⁷ იხი-ლეს⁸ ბნელი, თქუეს⁹: არა მიხილოს მე თუალმან, რამეთუ საფარველი პირისად დაღდა.

16. დათხარა ღამე⁵ გუერდი სახლი-სად, დღისი დაჰბეჭდნეს თავთა თჳსთა, ვერ გულისხმა-ყვეს [ნათელი]¹⁰,

17. [172] რამეთუ ერთბამად გან-თიად(დ) მათ ზედა მოიწია აჩრდილი სი-კუდილისადა...

18. სულმცირჲ არს იგი წინაშე პირ-სა წყლისასა. წყეულ იყავნ ნაწილი მათი ქუეყანასა ზედა, გამოჩნდინ ნერგი მათი

19. ქუეყანასა ზედა განვმელი, რამე-თუ მკელეული ობლისად მისტაცეს.

20. ამისთჳს მოივსენნეს ცოდვანი მათ-ნი და ვითარცა არმური ქარისად¹¹ უჩი-ნო იქმნნეს. მოეგენ¹² მათ, რადცა ქმნეს, და შეიმუსრენ ყოველი ცრუდ¹³ ვითარ-ცა ხჲ უკურნებელად,

21. რამეთუ ბერწსა მას არა კეთილი უყვეს და უცოლოდ იგი არა შეიწყალეს.

22. გულის წყრომით დაამჴუნა უძ-ლურნი იგი, აღ- თუ-ლა -დგეს, ნუვე ჰრწამნ ცხოვრებად თჳსი.

23. და- რაა -სნეულდეს, ნუ ესავნ სი-ცოცხლესა, არამედ დაეცეს სენითა.

24. რამეთუ მრავალთა ბოროტი უყო სიმაღლემან მისმან, და დაჰნა ვითარცა მოლოქი სიცხესა¹⁴ და ვითარცა თავი გოვილისად, წუელისაგან რომელი თჳთ დავარდის.

25. უკუეთუ [არა]¹⁵ ვინ-მე არს, რომელმან მრქუას¹⁶, ვითარმედ: ნაცილად ვიტყოდე მე ამას და დასხნეს¹⁷ ცუდად სიტყუანი ჩემნი?

25

1. მიუგო ბალდად სავქელმან და ჰრქუა:

2. რაა-მე უკუე აწ წინაფსწარ იგავ ანუ შიში მის მიერ სამე, რომელმან ქმნა ყოვლითურთ ყოველი მაღალთა შინა?

3. ნუ ვინ-მე ჰგონებნ, ვითარმედ ღროება რაამე არს განსაცდელთად? ვიეთ-ზედა-მე არა მოიწევის მზირი ეგე-ვითარი მის მიერ?

4. [v] ვითარ უკუე-მე იყოს მართალ კაცი წინაშე უფლისა, ანუ ვინ-მე განი-წმიდოს თავი თჳსი ნაშობმან დედათა-მან?

5. უკუეთუ მთოვარესა¹⁸ უბრძანოს, და არა გამობრწყინდეს, ვარსკულაენი არავე წმიდა არიან მის წინაშე,

6. აცადე თუ კაცი ხენეში და ძჲ კა-ცისად მატლი.

1 დაწვინნეს]+იგინი A. 2 მართალთა]-A. 3 ჩჩლთამან ჩჩლთასა A. 4 არა გულის-ხმა-ყვეს]-A. 5 ღამე A. 6 იყოს იყო-A. 7 მრუშეთამან A. 8 იხილეს იხილოს A. 9 თქეს A. 10 ნათელი]-A. 11 არმური ქარისად] ასეა A (მოსალოდნელი იყო: ნისლი ცუხისად). 12 მოეგენ] მოიგენ A. 13 ცრუდ A. 14 სიცხესა A. 15 არა]-A. 13 მრქუას] ჰრქუას A. 17 დასხნეს] დასხე-ნინ A. 18 მთოვარესა A.

26

1. მიუგო იობ და ჰრჭუა:
2. ვის კერძო ხარ, ანუ ვისა შეწევნაა გეგულეების? არა-მეა [რომელი]¹ მრავლთა ძალითა და მკლავითა ძლიერ არს?
3. ანუ ვის აზრახო? არა-მეა რომლითა მიერ არს ყოველი სიბრძნე? ანუ ვისმე შეუდგე? არა-მეა რომლისა მიერ არს სიდიდე² ძლიერებისა?
4. ვის მიუთხრნე სიტყუანი? სული ეგე ვისი არს, რომელი გამოვალს შენგან?
5. ნუ გმირთა მაჰენონ მე³ ქუეშე-კერძო⁴ წყალთა და მოძმეთა მისთა?
6. შიშულ არს ჯოჯოხეთი წინაშე მისსა და არა არს საფარველ წარსაწყმედელისა.
7. განჰმარტის ბლუარი არარასა ზედა და დამოჰკიდა ქუეყანა არა-გე-რასა ზედა.
8. შეაყენის წყალნი ღრუბელთა მისთა და ვერ განსთქდეს ღრუბელნი ქუეშე⁵ მისსა.

9. რომელსა უპყრიეს პირი საყდრისა და გარდაართხნის მას ზედა ღრუბელნი მისნი.

10. ბრძანებითა მოამრგულოს წინაშე პირსა წყლისასა აღსრულებადმდე ნათელი ბნელსა თანა.

11. [173] და სუეტნი ცათანი აღფრინდეს და განჰკრთეს შერისხვითა მისითა.

12. ძალითა დააცხრვო ზღუად და მეცნიერებითა მისითა დარეცილ არიან ღელვანი⁶.

13. და კლიტეთა ცისათა ეშინის მისა; ბრძანებითა მოაკუდინა ვეშაპი იგი განდგომილი.

14. აჰა-ესერა ესე არს ნაწილი გზათა მისთა და მერმე კუალად სიღრმე⁷ სიტყუათა ვისმინო მას შინა, და ძალი იგი ქუხილისა მისისა ვინ იცის, ოდეს სადა-მე ყოს?

27

1. პერმე შესძინა იობ ივავით და ჰრჭუა:

2. ცხოველ არს უფალი, რომელმან ესრჷთ დამსაჯა, და ყოვლისა მპყრობელი, რომელმან განამწარა სული ჩემი.

3. ვიდრემდე საშუმინველი ესე ჩემ თანა-ლა იყოს და სული საღმრთოა, რომელ არს ცხვრთა შინა ჩემთა,

4. ნუ იტყვედ ბაგენი ჩემნი უშჯულოებასა, არცა სული ჩემი იტყოდის სიცრუეცა⁸.

5. ნუ იყოფინ, ვითარმცა მართლად გამოგაჩინენ თქვენ ვიდრე სიკუდიდმდე ჩემდა, რამეთუ არა განვიშორო უმანკობადა ჩემი.

6. სიმართლესა ვერჩდე და არა გარდავაქციო, რამეთუ არა შემიცნობიეს თავსა ჩემსა უშჯულოებადა საქმედ.

7. არა ეგრე, არამედ დაღათუმცა იყვნეს მტჷრნი ჩემნი ვითარცა დაქცევაა უღმრთოთა, და რომელნი აღდგომილ არიან ჩემ ზედა ვითარცა წარწყმედა უშჯულოთა.

8. და რად-მე არს სასოება უღმრთოთა, რამეთუ გულ-[ს]პყრობილ არს? ესე იდეს თუ უფალსა, გან-მე-ერესა?

9. ანუ ვედრებად მისი ისმინოს უფალმან? ანუ მო-ლა-უწდეს მას ურვად,

10. აქუნდეს-მე რად კადრებად წინაშე მისსა, გინა თუ ხადოდის რად მას, ისმინოს მისი?

1 რომელი]—A. 2 სიდიდე] სიმდიდრე A. 3 ასეა A (ტექსტი შერყვნილი ჩანს.=ნუ თუ. გმირნი გამოიზარდნეს MIT). 4 ქუეშე-კერძო A. 5 ქუეშე A. 6 ღელვანი] ასეა A. 7 სიღრმე] ასეა A. 8 სიცრუეცა A.

11. არამედ აწ ვითხრა თქვენ, რაჲ-
იგი არს ჯელსა შინა უფლისასა, და რაჲ-
იგი არს ყოვლისა მპყრობელისა თანა,
არა ვტყუვო.

12. აჰა-ესერა ყოველთა იცით, რამე-
თუ ცუდად და ამაოდ ზედა-დამესხმით მე.

13. ესე არს ნაწილი კაცისა უღმრთო-
საჲ უფლისა მიერ და მოსაგებელი ძლი-
ერთაჲ მოიწიოს ყოვლისა მპყრობელისა
მიერ მათ ზედა.

14. და ლათუ განმრავლდენ ძენი მათ-
ნი, საკლავადვე მიეცნენ; გინა თუ გან-
მწესნენ, პურის მთხოველვე იქმნენ;
ხოლო რომელნი ცოცხალ-ლა იყვნენ,
იგინი სიკუდილითა მოესრულნენ.

15. ქურივი მათი ზრავინ შეიწყალოს.

16. და ლათუ შეიკრიბოს ვითარცა
მიწაჲ ვეცხლი და ვითარცა თიჯაჲ შე-
იკრიბოს¹ ოქროჲ,

17. ესე ყოველი მართალთა შეიკრი-
ბონ და ფასი იგი მათი ჭეშმარიტთა
დაიბყრან.

18. და იქმნა სახლი მისი ვითარცა
მღილი და ვითარცა დედაზარდლი.

19. მდიდარმან დაიძინა და არლარა
შესძინოს, თუალნი მისნი აღიხილნა და
არლარა არს.

20. რამეთუ შეემთხვნეს ვითარცა
წყალნი საღმობანი და ღამე² წარიღო
იგი არმურმან.

21. აღიღოს იგი სიცხემან³ და წა-
რიღოს [174] და განაბნიოს იგი ადგი-
ლით თჳსით.

22. და დაესხას მათ ზედა და არა
ერიდოს, ჯელისაგან მისისა სივლტოლით
ივლტოდის.

23. დაიტყუელნეს მის ზედა ჯელნი
მისნი და წარიღოს იგი ადგილით მი-
სით.

28

1. რამეთუ არს ადგილი ვეცხლისაჲ,
ვინაჲ იქმნების იგი, და ადგილი ოქროჲ-
საჲ, ვინაჲ გამოვალს.

2. რამეთუ რკინაჲ ქუეყანით იქმნების
და რვალი ვითარცა ქვაჲ გამოიკურვის.

3. წესი დაუდვა ბნელსა და ყოველი
დასასრული მან გამოიკითხოს: ლოდი
ბნელისაჲ და აჩრდილი სიკუდილისაჲ,

4. განკუეთაჲ ჯევისაჲ მტუერისაგან⁴,
ხოლო რომელთა დაიგოწყნეს გზანი მარ-
თლნი, მოუძღვრდენ კაცთაგან.

5. ქუეყანისაგან⁵ გამოვიდეს პური,
ქუეშე⁶ მისსა იქცევის ვითარცა ცეცხლი.

6. ადგილი საფარონისაჲ ქვანი მისნი
და მიწად ოქროჲ მისი.

7. ალაგნი მისნი არა იცნის მფრინ-
ველმან და არა იხილა იგი თუალმან
ორბისამან.

8. არა დათრგუნეს იგი ძეთა ლაღთა,
არა წარვლო ღომმან.

9. კლდისა მწუერვალთა ზედა განი-
პყრნა ჯელნი მისნი, დააქცინა საფუძვე-
ლითგან მთან.

10. ძნელნი მდინარეთანი განხეთქნა,
ყოველი პატიოსანი იხილა თუალმან მის-
მან.

11. და სიღრმენი მდინარეთანი გამოა-
ჩინნა და გამოაცხადა ძალი თჳსი ნათლად.

12. ხოლო სიბრძნე ვინაჲ იპოვა, ანუ
რომელი ადგილი არს [17] მეცნიერები-
საჲ?

13. არა იცის კაცმან გზაჲ მისი, არ-
ცა იპოების კაცთა შოვრის.

14. უფსკრულმან თქუა: არა არს ჩემ
შოვრის; და ზღუამან თქუა: არა არს
ჩემ თანა.

1 ასეა A (მოსალ. იყო: მოჰზადოს), 2
ჯელისაჲ მტერისაგან A. 5 ქუეყანისაგან A. 6

ღამე A. 3. სიცხემან A. 4 ჯევისაჲ მტუერისაგან
ქუეშე A.

15. არა სცეს შეყენება მის წილ, ვერცა ესწორების მას ვეცხლი ნაცვალად მისა.

16. ვერცა ესწორების მას ოქროვ ოფაზისაჲ, ფრცხილი, ანთრაკი და საფირონი,

17. ვერცა ესწორების მას ოქროვ და მანი¹ და ნაცვალად მისა ჭურჭური ოქროვსაჲ.

18. განმცხრომელი და მდაბალი არა მოივსენოს და მოივსენე² სიბრძნე უფროვს შინაგანისა.

19. არა ესწოროს მას ტბაზიონი ჰინდოეთისაჲ, ოქროვსა თანა წმიდისა ვერ შეესწოროს.

20. ხოლო სიბრძნე ვინაჲ იპოვა³, ანუ რაჲ აღგილი არს გულისხმის-ყოფისაჲ?

21. დაავიწყდა ყოველსა კაცსა და მფრინველთაგან ცისათა დაეფარა.

22. წარსაწყმედელმან და სიკუდილმან თქუეს, ვითარმედ: გუასმიეს მისი სიკეთე.

23. უფალმან კეთილად დაამტკიცა გზაჲ მისი და მან თავადმან იცის აღგილი მისი.

24. რამეთუ იგი ყოველსავე, რაჲ არს ცასა ქუეშე⁴, ჰხედავს და იცის ყოველივე, რაოდენი ქმნა ქუეყანასა ზედა:

25. ქართა სასწორი და წყალთა წყვი ოდეს ქმნა.

26. ესრეთ იხილა და განრაცხნა და გზაჲ განმარტებით კმითა.

27. მაშინ იხილა და გამოთქუა იგი, განჰმზადა, გამოიკუთლია იგი და ჰრქუა კაცსა: [175] აჰა-ესერა ღმრთის მსახურებაჲ არს სიბრძნე, ხოლო განწორებაჲ ბოროტისაგან არს მეცნიერებაჲ.

29

1. მერმე⁵ კუალად შესძინა იობ და თქუა იგავით:

2. ვინ-მე მყოს მე თუეთა მათებრ პირველთა და დღეთა მათ, რომელთა მცვიდა უფალი?

3. ოდეს-იგი ბრწყინვიდა ნათელი მისი ზედა თავსა ჩემსა; ოდეს-იგი ნათლითა მისითა ვილოდე ბნელსა შინა;

4. ოდეს-იგი ვიყავ დიდად შუებულ გზათა⁶, ოდეს-იგი უფალი მოღუწებასა ჰყოფდა სახლისა⁷ ჩემისასა;

5. ოდეს-იგი ვიყავ სიმართლითა⁸ დიდად ფრიალ და გარემოვს ჩემსა მონანი ჩემნი;

6. ოდეს-იგი გამოდიოდა გზათა ჩემთა ერობა და მათთა ჩემთა გამოეცემოდა სძმ;

7. რაჟამს-იგი განვიდი ქალაქსა⁹ მსთუად¹⁰, უბანთა ზედა დაიდგმოდეს საკარძელნი ჩემნი;

8. მიხილეს მე ჭაბუკთა და დამემალნეს; მოხუცებულნი ყოველნი ზე აღმიდგანი;

9. მთავარნი¹¹ დადუმნეს სიტყვსაგან და კელი¹² დაიდვეს პირთა მათთა;

10. ხოლო რომელთა ესმოდა ჩემი, მნატრიდეს მე და ენაჲ მათი სასათა მათსა აღეჭუა;

11. რამეთუ ყურსა რომელსა ესმა, მნატრა, და თუალმან, რომელმან მიხილა, მიძრიდა;

12. რამეთუ განვარიე გლახაკი კელთაგან ძლიერისათა და ობოლსა, რომელსა არა აქუნდა მწყ, შევეწიე;

1 ასეა A (=მინაჲ?) 2 მოივსენე A (სხვა ზმნა იყო მოსალოდნელი. მოიხიდე MT). 3 პოვა A. 4 ქუეშე A. 5 მერმე A. 6 A-ში აქ კიდევ მეორედება: ოდეს-იგი ვიყავ დიდად შუებულ. 7 სახლისა სახელისა A. 8 ასეა A (უნდა: სიმდიდრითა?). 9 ქალაქსა ქალაქით A. 10 მსთუად +და A. 11 ასეა A (უნდა: მკვერნი ან ბკვერნი? ზღრ. I მფე. 16,18). 12 ასეა A (უნდა: თითი).

13. კურთხევად წარწყმედულისად ჩემ ზედა მოვიდოდა და პირი ქურივისად [v] მაკურთხევდა მე;

14. სიმართლმ შემემოსა და შევიმკვე¹ სამართალი ვითარცა სამოსელი;

15. თუალი ვიყავ ბრმათად და ფერ-კი მკელობელთად;

16. მე ვიყავ მამად უძლურთად; საშჯე-ლი, რომელი არა ვიცოდე, გამოვიძიე;

17. შევმუსრენ შუვანი ცრუთანი და შოვრის კბილთა მათთა ნატაცები² გა-მოვლე;

18. ვთქუ, ვითარმედ: ჰასაკი ჩემი და-ბერდეს, ვითარცა ხმ დანაკისკულისად მრავალ ჟამ ვცხონდე,

19. ძირნი განვირთხნე წყალთა ზედა და ცუარი იქცეოდის სავკალსა ჩემსა ზედა.

20. დიდებად ჩემი ცულ იქმნა ჩემ თა-ნა და მშულდი ჩემი ტელთა შინა ჩემ-თა არს³.

21. ჩემი ესმოდა და მერჩდეს და და-ღუმნეს ზრახვასა ჩემსა.

22. და სიტყუათა ჩემთა ზედა არლა-რა შესძინეს და მხიარულ იქმნინან, უკუეთუ სადამე ვეტყოდე⁴ მათ.

23. ვითარცა ქუეყანად წყურიელი, რომელი მოვლინ წვმასა, ეგრეცა ესენი სიტყუათა ჩემთა.

24. უკუეთუ განვიცინინი მათა მიმართ, არა ჰრწამნ, და ნათელი პირისა ჩემისად არა დავარდებოდა.

25. გამოვიძიენ⁵ გზანი მათნი და დავ-ჯედ მთავრად და დამკვდრებულ ვიყავ, ვითარცა მეფემ შოვრის ახოვანთა და ვითარცა ვნებულთა ნუგეშინის-ესცემდ.

30

1. აწ ესერა მეცინიან უნაკლულევა-ნესნი, აწ ესერა მასწავებენ ზოგს რასმე, რომელთანი შეურაცხ-მეყენეს [176] მა-მანი მათნი, რომელნი არა შემერაცხნეს სწორად ძაღლთა მძოვართა ჩემთადსა.

2. და ძალი იგი გელთა მათთად რავ-დენ არს ჩემდა? მათ ზედა წარწყმდა აღსასრული.

3. ნაკლულევანებასა და სიყმილსა ში-ნა იყვნეს, რომელნი ივლტოდეს გუშინ ურწყულსა იწროებისაგან და უბადრუ-კებისა;

4. რომელნი მდელოსა კრებდეს მთა-თა შინა, რომელთად მხალი იყო საზრ-დელად მათა; უპატიონი და განქარვე-ბულნი, ნაკლულევანნი ყოვლისაგან კე-თილისა, რომელნი ძირსაცა ზეთასა იცო-ხნიდეს სიყმილისაგან დიდისა.

5. ჩემ ზედა აღდგომილ არიან მპარავ-ნი,

6. რომელთა(და)⁶ სახლნი მათნი იყე-ნეს გურელნი კლდეთანი.

7. შოვრის საოხრელთა ღალადებდეს, რომელნი ქარქუეტითა ველისადთა იზარ-დებოდეს;

8. უგუნურთა შვილნი და უპატიოთა⁷ სახელი და რჩილებად დაშრეტილი ქუე-ყანი.

9. აწ ესერა ქნარი მათი მე ვარ, და მე სასიტყუელად ვაქუ.

10. მომიძაგეს მე და განდგეს ჩემგან შორად და პ(ირ)სა წინაშე ჩემსა არა მერიდნეს ნერწყუვად.

11. ალახუნა კაბარქთა მისთა და გან-მამბოროტა მე და აღვრნი აღმასხნა პირ-სა ჩემსა.

1 შევიმკვე A. 2 ნატაბი (ან: ნაცაბი) A. 3 გელთა შინა ჩემთა არს] ასეა A (მოსალოდ. იყო: გელთა მისთა წარვალს). 4 ვეტყოდე] ვეტყოდი A. 5 ასეა A [= გამოვირჩინე?]. 6 "რო-მელთა"-ს შემდეგ ორი ასო არ იკითხება (ან: რომელთანი?) 7 უპატიოთა] უპატიოთ A.

12. მარჯუენით მცენარესა აღდგომილ არიან. ფერტი მისი განირთხა და გზა-უყო ჩემდამო ალაგთა წარსაწყმედელთა მისთა.

13. შეიმუსრნეს [v] ალაგნი ჩემნი, გან-მძუარცა¹ სამოსელი ჩემი.

14. რამეთუ ისარნი მისნი დამასრი-ნა მე და მიზამს მე, რადცა უნებს. სალ-მობათა შინა შებლალულ ვარ.

15. კულად მომექცევიან მე სალმო-ბანი ჩემნი. წარგდა სასოებაჲ ჩემი ვი-თარცა ქარი და ვითარცა ღრუბელი ცხორებაჲ ჩემი.

16. და აწ ჩემგან განვიდეს სული ჩე-მი. მოცემულ არიან ჩემდა ღლენი სალ-მობისანი.

17. ღამე² ძულნი ჩემნი შეიწუვიან და ძარლუნი ჩემნი დაჰსნილ არიან.

18. დიდითა ძალითა შებმა-უყო სა-მოსელსა ჩემსა; ვითარცა საყელჴ კუარ-თისა ჩემისაჲ გარე-მომადგეს მე.

19. შემრაცხეს მე სწორად თივისა, მიწასა თანა და ნაცარსა დაღვა ნაწი-ლი ჩემი.

20. ვლალადებ შენდამი და არა ის-მენ ჩემსა. დადგეს და განმიცადეს მე.

21. და ზედა-მომიგდეს მე უწყალოდ; კელითა მტკიცითა მტანჯავ მე.

22. და განაწესენ ჩემ ზედა სალმობა-ნი და განმაგდე მე ცხოვრებისაგან.

23. ვიცი, რამეთუ სიკუდილმან შემ-მუსროს მე, რამეთუ სახლ ყოვლისა მო-კუდავისა მიწად არს.

24. ჟუჟეთუმცა ვითარ ძალ-მედვა თავ-სა ჩემსა კელისა მიყოფად გინა თუმცა ვის ვევედრე სხუასა და მიყო ესე!

25. რამეთუ მე ყოველთა ზედა უძ-ლურთა ვტიროდე და სულთ-ვითქუმდ, ვიხილი რად კაცი ურვასა შინა.

26. მოველოდე კეთილსა და აჰა-ესე-რა შემემთხვნეს მე ღლენი ბოროტნი...

[დანარჩენი აკლია]

1 ასეა A (შდრ. იობ 19,9). 2 ღამე A.

1 და სული ერის[ა] მისი(საა) ეს სიტყვები აწიანება მიწერილია სხვა ხელით აქ ჩასამატებლად. 2 ნეშტი იგიი+და A. 3 სული გული A. 4 აწიანება სხვა ხელით მიწერილია აქ ჩასამატებლად: ზუჯა გეშინინ. 5 აწიანება სხვა ხელით მიწერილია აქ ჩასამატებლად: ეფრემ და ძემან ჰრომელისმან შეინის. 6 აწიანება სხვა ხელით მიწერილია აქ ჩასამატებლად: და უფით მით ბო[როტი]. 7 მეფს A. 8 დაადგრს A. 9 დამასკ A. 10 ძერჰმ-და A. 11 და თავ სომორინისა]—A. (მაგრამ ეს სიტყვები აწიანება მიწერილი სხვა ხელით). 12 სიქალმდ A. 13 ზემს A. 14 და-შის A. 15 მეფსა A.

17. არამედ მოაწიოს შენ ზედა და ერსა ამას შენსა ზედა და სახლსა მამისა შენისასა დღენი¹, რომელ არღა მოწვევულ არიან, ვინაჲთ დღითგან მოუღოს² ეფრემი იუდაესგან,—მეფე იგი ასურასტანისაჲ.

18. და იყოს მას დღესა³ შინა, გამოავლინოს უფალმან მწერი, რომელნი უფლებდენ ზოგსა მდინარისა ეგვპტისასა, და ფუტკარი, რომელ არს სოფელსა ასურასტანისასა,

19. და მოვიდენ და განისუენონ ყოველთა ჯევენებსა სოფლებისასა და ქურელებსა კლდეთასა და ქუაბებსა და ყოველსა ნაპრალებსა და ყოველთა ხეთა⁴.

20. მას დღესა³ დაჰყვნოს უფალმან საყვანელითა მით დამთრვალითა წიად მდინარესა⁵ მეფისა ასურასტანელთაჲსა

თავი და თმაჲ ფერკთაჲ, და წუერი დაჰყვნოს.

21. და იყოს მას დღესა³ შინა, განზარდოს კაცმან დიაკული ზოხათაჲ და [178] ორნი ცხოვარნი,

22. და იყოს მრავლად ყოფისა მისგან სძისა, ერბოსა ქამდეს ყოველი დაშთომილი ქუეყანასა ზედა.

23. და იყოს მას დღესა³ შინა, ყოველი აღგილი, სადა იყვნენ ათასნი ენაწნი⁶ ათასისა სიკლისა, ოკერ იყვნენ და ეკალ.

24. ისრითა და მშულდითა შევიდენ მუნ, რამეთუ ოკერ და ეკალ იყოს ყოველი ქუეყანაჲ.

25. [და ყოველი მთაჲ]⁷ ჯნვით მოიჯნას და არა მოვიდეს მუნ შიში, რამეთუ იყოს აოკრებისაგან საძოვარ ცხოვართა და დასათრგუნველ ზოხათა.

8

1. და მრქუა მე უფალმან: მოიღე თავისა შენისა ქარტაჲ გრაგნილი ახალი დიდი და დაწერე მას ზედა საწერელითა კაცისაჲთა, რაჲთა მალედ ყოს წარმოღებაჲ ნატყუენავისაჲ, რამეთუ მოწვევულ არს.

2. და მოწამედ მოიყვანენ სარწმუნონი კაცნი: ურია მდღელი და ზაქარია, ძე ბარაქისი.

3. და მოვიდა წინაწარმეტყუელისა მის ქალწულისა და მუცლად-ილო და შვა ძე. და მრქუა მე უფალმან: უწოდე სახელი: ადრე წარმოტყუენ და მწრაფლ წარმოიღე.

4. რამეთუ ვიდრე ცნობადმდე ყრმისა მის ხადილსა მამისა გინა დედისა წარმოიღოს ძალი დამასკისაჲ და ნატყუენავი სამარიაჲსაჲ წინაშე მეფეთა ასურასტანისათა.

5. და შესძინა უფალმან სიტყუად ჩემ და მერმე და თქუა:

6. ამისთჳს რამეთუ არა ჰნებაეს ერსა ამას წყალი სილოამისაჲ, რომელი ვალს მდუმრიად, არამედ ჰნებაეს ჰრასი მდინარე [და ძე] ჰრომელი[სი]⁸ მეფედ თქუენ ზედა.

7. ამისთჳს აჰა-ესერა აღმოიყვანოს უფალმან თქუენ ზედა წყალი იგი მდინარისაჲ [რ] ძლიერი და ფრიადი, მეფე იგი ასურასტანისაჲ და ყოველი დიდებაჲ მისი; და აღმოვიდეს⁹ ყოველსა ზედა ჯევენებსა მაგას თქუენსა და იმოთხვიდეს ყოველთა ზედა ზღუდეთა თქუენთა.

8. და აღილოს ჰურიასტანით კაცი, რომელი შემძლებელ იყოს აპყრობად თავისა, გინა შემძლებელი აღსრულებად რაჲსამე. და იყოს ბანაკი მისი ესრე¹⁰,

1 მოაწიოს... დღენი] ასეა A. 2 ასეა A (მოსლ. იყო: მოედო; განეჭუა MT). 3 დღესა A]

4 ხლთა A. 5 მდინარესა A. 6 ვენაწნი]+და A. 7 და ყოველი მთაჲ—A. 8 და ძე ჰრომელისი. ჰრომელი A. 9 აღმოვიდენ. A. 10 ესრე A.

რადთა აღივსოს სივრცე სოფლისა შე-
ნისაჲ. ჩუენ თანა ღმერთი.

9. ცანთ წარმართთა და იძლიენით,
ისმინეთ დასასრულადმდე¹ ქუეყანისა.
და განძლიერებულნი ეგე იძლიენით...

10. და რომელი ზრახვაჲ ჰზრახოთ,
განაქარვოს ღმერთმან; და სიტყუასა რომელსა იტყოდით, არა დაადგრეს თქუენ
შოვრის, რამეთუ ჩუენ თანა არს ღმერთი.

11. ამას იტყვს უფალი კელითა ძლი-
ერთა ურჩთა მათთჳს და სლვითა გზი-
სა ერისა ამის და იტყუნ:

12. ნუ იტყვთ ფიცებელსა, რამეთუ
ყოველი რომელი თქუას ერმან ამან,
ფიცებელ არს; შიშისა მათისაგან არა გე-
შინოდის, არცა შესძრწუნდეთ მისგან.

13. უფალი თავადი წმიდა-ყავთ და
იგი იყოს შიშ თქუენდა.

14. და უკუეთუ მისა გეშინოდის და
მისა მოსავ იყო, იყოს იგი შენდა სი-
წმიდე² და არა ვითარცა ლოდსა და-
ბრკოლებისასა შეემთხვენთ, არცა ვი-
თარცა კლდესა³ საცთურებისასა⁴. ხოლო
სახლი იაკობისი საბრწიოთა, და საცთუ-
რითა სხენან იერუსალიმს.

15. ამისთჳს უძლურ იქმნენ მრავალნი
და დაეცნენ და შეიმუსრნენ, და მიეახლ-
ნენ და შეიპყრნენ კაცნი კრძალულებით.

16. მაშინ ცხად იყვნენ აღბე[179]ქ-
დულნი იგი შჯულისა არა სწავლად.

17. და თქუა: ვპგებდეთ ღმერთსა,
რომელმან გარე-მიქცია პირი მისი სახ-
ლისაგან იაკობისა, და ვიყო მე მოსავ
მისა.

18. აჰა-ესერა მე და ყრმანი, რომელ-
ნი მომცნა მე ღმერთმან, და იყოს სას-
წაულებად და ნიშებად⁵ სახლსა ისრაჲ-
ლისასა უფლისა მიერ საბაოთისა, რო-
მელი დამკვდრებულ არს მთასა სიონსა.

19. და უკუეთუ გრქუნ თქუენ: ეძი-
ებდით მუცლით მეზღაპრეთა და ქუეყა-
ნით მგმობელთა, რომელნი მუცლით
კმობენ: არა ერი არს ღმრთისა მიერ
მათისა, რამეთუ ... [რასა]⁶ გამოეძიებენ
ცხოველთა მათთჳს მკუდართაგან?

20. რამეთუ შჯული შესაწევნელად
მოსცა, რადთა არა თქუნ სიტყუაჲ, რომ-
ლისათჳს არა არს ქრთამის მიცემა მისა.

21. და მოიწიოს თქუენ ზედა ფიცბე-
ლი სიყმილი, და იყოს, ვითარცა გშიო-
დის, შესწუხნეთ და ბოროტსა იტყო-
დით მთავრისათჳს და მსოფელთა; და
აღიხილნენ⁷ თუალნი ზეცად აღმართ

22. და ქუეყანად დამართ, და აჰა-
ესერა უპოვარებაჲ იწროჲ და ბნელი
და კირი და იწროებაჲ და ბნელი ვიდ-
რე [ვერ]⁸ ხედვად, და არა წერეწიროს
რომელი იწროებასა იყოს ვიდრე ჟა-
მადმდე.

9

1 (23). ესე პირველად ყოს ადრე⁹ სო-
ფელი ზაბილონისი, ქუეყანად ნეფთალე-
მისი და სხუანი, რომელნი ზღჳს კიდეს
არიან და წიალ იორდანესა, ადგილი
გალილიაჲსაჲ წარმართთაჲ.

9

2 (1). ერი რომელი ვიდოდეს ბნელ-

სა, იხილეს¹⁰ ნათელი ღიღი, და რომელნი
დამკვდრებულ იყვნეს სოფლებ-
სა და აჩრდილთა სიკუდილისათა, [v] ნა-
თელი გამოუბრწყინდეს მათ ზედა.

3 (2). უმრავლესი ერისაჲ, რომელნი
შთაიყვანენ სიხარულითა შენითა და იხა-
რებდენ წინაშე შენსა, ვითარცა რომელ-

1 დასასრულადმდე A. 2 სიწმიდე A. 3 კლდესა A. 4 საცთურებისასა] ასეა A (მოსად.
იყო: დაცემისასა). 5 ნიშებად A. 6 რასა]—A. 7 აღიხილნენ A. 8 ვერ]—A (მაგრამ ჩაწერილია
მერმინდელი ხელით). 9 ადრე A. 10 იხილეს A.

ნი-იგი იხარებდეს საღვწავსა ზედა, და ვითარცა რომელნი-იგი განიყოფედ ნატყუენავსა.

4 (3). რამეთუ მოღებულ არს ჟღელი, რომელი დადებულ არს მათ ზედა, და კუერთხი, რომელი იყო ქედსა ზედა მათსა, რამეთუ კუერთხი იგი ურჩთად განაქარვა ვითარცა დღჳ იგი მადიამისაჲ¹.

5 (4). რამეთუ ყოველი სამოსელი შეკრებული ზაკუვით და სამკაული² ცვალებით, მიუზღონ და ინებონ, უკუეთუმცა იყენეს ცეცხლით შემწუარ.

6 (5). რამეთუ ყრმაჲ იშვა ჩუენდა და ძჳ მოგუეცა ჩუენ, რომლისა მთავრობაჲ მისი ზეჲა მვართა მისთა და ჰრქვან სახელი მისი დიდისა ზრახვისა ანგელოზი, საკრველი თანამზრახვალი, ღმერთი ძლიერი და გელმწიფჳ, მთავარი მშვდობისაჲ, მაჲად მერმეთა მათ საუკუნეთაჲ, რამეთუ მოვაწიო მშვდობაჲ მთავართა ზედა, მშვდობაჲ და სიცოცხლჳ მისა.

7 (6). დიდ არს მთავრობაჲ მისი და მშვდობისა მისისა არა არს საზღვარ; საყდარსა დავითისსა დაჯდეს და სუუვისა მისისაჲ არა იყოს დასასრულ და შეეწიოს განკითხვით და სიმართლით ამიერითგან და საუკუნედმდე. შურმან უფლისა საბათისმან ყო ესე.

8 (7). სიკუდილი მიავლინა უფალმან იაკობისა და მიიწია³ ისრაჲლსა ზედა.

9 (8). და ცნას ყოველმან ერმან ეფრემისმან და რომელნი სხენან სამარაჲს, გინებით და მაღლითა გულითა იტყუან:

10 (9). ალიზნი დაცემულ არიან, [180] არამედ მოვედით⁴ და გამოვჰკუეთოთ ქვები და მოვჰკაფოთ ლელუ-სულელი და ნაძ და კიშნოთ თავისა ჩუენისა გოდოლი.

11 (10). და დასხნეს ღმერთმან რომელნი აღდგომილ არიან მთასა ზედა

სიონსა და იერუსალჲმსა, და მტერნი იუდაჲსნი განაქარენეს.

12 (11). ასურნი მზის აღმოსავალით და იონნი მზის დასავალით, რომელნი შეშჰამენ ერსა ჩემსა ყოვლითა პირითა. ამას ყოველსა ზედა არა მოიქცა გულის წყრომაჲ მისი, არამედ მერმე გელი მისი მაღალვე არს

13 (12). და ერი იგი არავე მოიქცა, ვიდრემდე იწყლა, და უფალი არა გამოიძიეს.

14 (13). და მოსპო უფალმან ისრაჲლი-საგან თავი და ბოლოჲ, დიდი და მცირჳ ერთსა შინა დღესა⁵, მოხუცებული და თუალთ-საღებელი; ესე არს დასაბამი.

15 (14). წინაწარმეტყუელი, რომელი ასწავებს უმჯულოებასა, ესე არს ბოლოჲ.

16 (15). და იყენენ რომელნი ჰნატრიდენ ერსა ამას, სცთებოდინ და აცთუნებდენ, რაჲთა შთათქნეს⁶ იგინი.

17 (16). ამისთჳს ჰაბუკუთა მათთა ზედა არა იხარებდეს ღმერთი და ობოლნი მათნი [და ჭურიენი მათნი]⁷ არა შეიწყალნეს, რამეთუ ყოველნი უმჯულო და უკეთურ არიან და ყოველი პირი იტყუჲს სიცრუევსა. ამას ყოველსა ზედა არა მოიქცა გულის წყრომაჲ მისი, არამედ მერმეცა⁸ გელი მისი მაღალვე არს.

18 (17). და ეგზებოდის ვითარცა ცეცხლი უმჯულოებაჲ და ვითარცა კლერიტი შეიჰამოს ცეცხლისაგან და აღატყდებოდის მაღნართა შინა ტყესა და თანად-შეჰამოს გარემოს ბორკუთა ყოველი.

19 (18). გულის წყრომითა რისხვისა მისისაჲთა თანად-^[s] დაიწუეს ყოველი ქუეყანაჲ, და იყოს ერი ვითარცა ცეცხლითა შემწუარ. და კაცმან ძმაჲ თჳსი არა შეიწყალოს,

1 ვითარცა დღჳ იგი მადიამისაჲ] ასეა A (მოსალ. იყო: ვითარცა დღესა მას მადიამისა-სა). 2 ასეა A. 3 მაჲია A. 4 მოვედით]+დით A. 5 დღესა A. 6 ასეა A. 7 და ჭურიენი მათ-ნი]—A. 8 მერმეცა A.

20 (19). არამედ მიაქციოს მარჯუენით, რამეთუ ჰშიოდის, და შეშამდეს მარცხენითაგან, და ვერ განძლეს კაცი ჰბითა ჯორცისა მკლავისა¹ თჳსისაათა;

21 (20). რამეთუ ჰამდეს ეფრემ მანასეს-

სა და მანასე² ეფრემისსა, რამეთუ ერთბამად მოიცვედ³ იუდაჲ. ამას ყოველსა ზედა არა მოიქცა გულის წყრომაჲ მისი, არამედ ჴელი მისი მაღალვე არს.

10

1. ვაჲ რომელნი წერენ უკეთურებასა, რამეთუ წერენ და უკეთურებასა წერენ.

2. და გარდააქცევენ საშჯელსა დავრომილისასა და მოიტაცებენ გლახაკთა ერისა ჩემისათა განკითხვასა⁴, რადთამცა იყვნეს მათა ჴურიენი მისატაცებელ და ობოლნი წარსატყუენველ.

3. და რაჲ-მე ყონ დღესა⁵ მას მოხელვისასა, რამეთუ ჴირი თჳუენი შორით მოიწიოს? და ვისა მიივლტოდით, რადთა⁶ შეწვენაჲ ჰპოოთ? და დიდებაჲ თჳუენი,

4. რადთა არა შესცვვით წარმყვანებელთა და ჴუეშე⁷ მოკლულთა⁸ დასცვვით? და ამას ყოველსა ზედა არა მოიქცა გულის წყრომაჲ მისი, არამედ მერმეცა ჴელი მისი მაღალვე არს.

5. ვაჲ ასურასტანელთა, კუერთხი⁹ გულის წყრომისა ჩემისაჲ¹⁰ და რისხვაჲ არს ჴელთა მათთა.

6. რისხვაჲ ჩემი ნათესავსა ზედა უშჯულოსა მივავლინო და ერსა ჩემსა ზედა უბრძანო ტყუენვაჲ და ავრობაჲ და დათრგუნვაჲ ჴალაქთაჲ და დასხმად იგი-ნი მტურად გზასა.

7. ხოლო მას არა ესრეთ¹¹ გულსა [181] მოუჭდა და სულითა თჳსითა... არამედ განიშორა გონებითა თჳსითა თესლებსა¹² არა მცირესა¹³.

8. და უკუეთუ ჰრქუან მას: არა შენ ხოლო ხარ მთავარ?

9. და თჳუას¹⁴: არა დავიპყარ სოფელი ზემო-კერძო ბაბილონისა და ჴალანე¹⁵, სადა-იგი გოდლები შენებულ იყო, და დავიპყარ არაბიაჲ და დამასკ¹⁶ და სამარიაჲ?

10. ვითარცა ესე დავიპყარ, ეგრეცა ყოველი სოფელი დავიპყრა. დაღადებით გამოქანდაკებულნი იერუსალმს და სამარიას.

11. ... ჴელით ჴმნულნი მისნი, ესრეთ¹⁶ უყო იერუსალმსა და ჴელით ჴმნულთა მისთა.

12. და იყოს, რაჲმს აღასრულოს უფალმან ყოფად ესე ყოველი მთასა ზედა სიონსა და იერუსალმს, მოავლინოს გონებასა მას ზედა დიდსა, მთავარსა მას ზედა ასურასტანისასა, სიმაღლესა¹⁸ მას დიდსა დიდებისა თჳალთა მისთასა.

13. რამეთუ თჳუა: ძალითა ჩემითა ვყო და სიბრძნითა გულისხმისა ჩემისაჲთა მოვიპყრნე საზღვარნი თესლებისანი და ძალი მათი წარმოვიღო.

14. და შევძრნე ჴალაქნი დამკვდრებულნი და სოფელი ყოველი დავიპყრა ჴელითა ჩემითა ვითარცა მართუენი, და ვითარცა კუერცხნი დაშთომილნი აღვიხუნე, და არავინ იყოს რომელი განმერეს მე, ანუ სიტყუა-მიგოს მე.

15. ნუუკუე იდიდოს-მეა ცული თჳნიერ მკუეთელისა, ანუ აღმაღლდეს-მე ხერხი თჳნიერ მზიდველისა მისისა? ეგ-

1 მკლავისა] მკლავისა A. 2 მანას A. 3 ასე A. 4 და მოიტაცებენ გლახაკთა ერისა ჩემისათა განკითხვასა] ასე A. 5 დღესა A. 6 რადთა] რ არა A. 7 ჴუეშე A. 8 მოკლულთა] მოკლებულთა A. 9 კუერთხითა A. 10 ჩემისაჲთა A. 11 ესრეთ A. 12 თესლებსა]+მო A. 13 მცირესა A. 14 თჳუას] თჳუა A. 15 ჴალანე] ჴალაქნი A. 16 სიმაღლესა A.

რევე ვითარცა-იგი ვინ აღილის კუერ-
თხი ანუ წათი, და არა ეგრე,

16. არამედ მოავლინოს უფალმან სა-
ბაოთ შენსა [ჟ] მას პატიოსნებასა ზედა
უპატიოებად და დიდებასა შენსა ზედა
ცეცხლი აღგზებული ალატყებოდის.

17. და იყოს ნათელი ისრაჲლისად
ვითარცა ალითა აღგზებულ და წმიდა-
ყოს იგი და შეწუას, და შეშჳამდეს იგი
ვითარცა თივასა ტყესა.

18. მას დღესა შინა დაშრტენ მთანი
და ბორცუნი და მაღნარნი, და შეშჳამდეს
სულითგან ჯორცადმდე. და იყოს რო-
მელი-იგი ივლტოდის, ვითარცა-იგი ივ-
ლტინ აღისაგან აღგზებულისა.

19. და რომელნი დაშთენ მათგან, იყე-
ნენ რიცხვთ, და ყრმამან მცირემან და-
წერნეს ივინი.

20. მას დღესა¹ შინა არლარა შეეძი-
ნოს ნეშტი ისრაჲლისად და ცხორებულ-
ნი იაკობისნი არლარა მოსად იყენენ მავ-
ნებელთა, არამედ იყენენ მოსად ღმრთი-
სა წმიდისა ისრაჲლისა ჰეშმარიტებით.

[აკლია]

19

[ხილვად ეგვპტისად]

1. [182]... ზედა ზის ღრუბელთა სულ-
მცირეთა და მოვალს ეგვპტედ, და შე-
იძრნენ გელით ქნულნი ეგვპტისანი
პირისა მისისაგან და გულნი მათნი მო-
უქლურდენ მათ შოვრის.

2. და აღდგეს ეგვპტელი იგი ეგვპ-
ტელს⁵ ზედა და ჰბრძოდის კაცი ძმასა
თვსსა და კაცი მოყუასსა⁶, ქალაქი ქა-
ლაქსა ზედა, შჯული შჯულსა ზედა.

3. და შეძრწუნდეს სული ეგვპტელ-
თად მათ შოვრის და ზრახვანი მათნი

21. და მოაქციოს ნეშტმან იაკობის-
მან [ღმრთისა]² ძლიერისა.

22. და ლათუ იყოს ერი შენი, ის-
რაჲლ, ვითარცა ქვშად ზღვსად, ნეშტი
ოდენ ცხონდეს, რამეთუ სიტყუად აღ-
მასრულებელი და შემოკლებული სი-
მართლით,

23. რამეთუ სიტყუად შემოკლებული
ყოს უფალმან ყოველსა ზედა სოფელსა.

24. ამისთჳს ამას იტყჳს უფალი სა-
ბაოთ: ნუ გეშინინ, ერო ჩემო, რომელ-
ნი დამკვდრებულ ხართ სიონს, ასურას-
ტანელთათჳს, რამეთუ კუერთხითა და-
გცეს³ შენ და რამეთუ გუემაჲ მოვაწიო
შენ ზედა ხილვად შენდა გზად ეგვპ-
ტისად.

25. მერმე-ლა მცირედ [და]⁴ დასცხ-
რეს რისხვად ჩემი შენთჳს და გულის
წყრომაჲ ჩემი ზრახვასა მათსა.

26. და აღადგინოს უფალმან ტანჯვად
მათ ზედა წყლულებისა მისებრ მაღიამი-
სა აღდილსა ქირისასა, ხოლო...

განვაქარენ, და ჰკითხვიდენ ღმერთ-
თა მათთა და ძეგლებსა მათსა და ქუე-
ყანით მგმობელთა და მუცლით მეზღაპ-
რეთა.

4. და მივსცე⁷ ეგვპტე⁸ გელთა კაცთა
უფალთა ფიცხელთასა⁹ და მეფენი ფი-
ცხელნი უფლებდენ მას ზედა. ამას იტ-
ყჳს უფალი საბაოთ:

5. სუმიდენ ეგვპტელნი წყალსა ზღვს
კიდესა, ხოლო მდინარესა მას მოაკლ-
დეს და განგმეს;

1 დღესა A. 2 ღმრთისა]—A. 3 დაგცეს] დაგცე A. 4 და]—A. 5 ასეა A. 6 მოყუასსა] A.
7 მივსცე A. 8 ეგვპტე A. 9 უფალთა ფიცხელთასა] უფიცხელთასა A.

6. და მოაკლდენ მდინარენი და რტო-
ნი მდინარისანი და განვმენ შესაყრე-
ბელნი წყალთანი, ყოველი მშუანოვანი
ლერ, მოვანისაჲ და კილისაჲ.

7. და მდინარის კიდეა მდელმასაჲ
და ყოველი გარემოჲს მდინარის კიდე-
საჲ, და ყოველი სათესავი მდინარისა
მისგან განვმეს ხორშაკითა.

8. და სულთ-ითქუმიდენ მესათხე-
ლენი და სულთ-ითქუმიდენ ყოველნი
მესამქედურენი მის მდინარისანი და
რომელნი სდებდეს ბადესა, და სათხე-
ველნი იგლოვდენ¹.

9. და სირცხულმან შეიპყრნეს მოქმედ-
ნი სელისა მის პებით მსთველისანი და
რომელნი იქმოდეს ბისონსა.

10. და იყვნედ მოქმედნი იგი სალმო-
ბასა შინა და ყოველნი მოქმედნი სელი-
სანი დაწუნენ და გული მათი ელ-
მოდის.

11. [v] და განცოდნენ მთავარნი ტა-
ნეოჲსანი, ბრძენნი იგი თანამზრახელ-
ნი მეფისანი, და იყოს ზრახვაჲ იგი მათი
სულელ; ვითარ-იგი ჰრქუათ² მეფესა³:
ძენი გონიერ[თა]ნი⁴ ვართ ჩუენ, ძენი
მეფეთანი დასაბამითაჲნი?

12. აჲ ბრძენნი შენნი სადა არიან?
და გითხრობდენ შენ და გაუწყებდენ
შენ, რაჲ უზრახავს უფალსა საბაოთს
ეგვტესა⁵ ზედა.

13. მოაკლდეს მთავარნი ტანეოჲსანი
და აღმალდეს მთავარნი მეფისანი⁶
და აცოდებდენ⁷ ეგვტესა ტომად-ტო-
მად.

14. რამეთუ უფალმან შეურია მათ სუ-
ლი მაცთუნებელი და შეაცთუნა ეგვპ-
ტელნი ყოველთა შინა საქმეთა მათთა,
ვითარცა-იგი შესცთის მთრვალი და
რომელი სთხენენ ერთბამად.

15. და არა იყოს ეგვტელთა საქმე,
რომელ ქმნეს თავი და ბოლოჲ, დასა-
ბამი და აღსასრული.

16. მას დღესა შინა იყვნენ მეეგვპ-
ტელნი ვითარცა დედანი შინა შინა და
ძრწოლასა პირისაგან უფლისა საბაოთი-
სა, რომელი მოაწიოს მათ ზედა.

17. და იყოს სოფელი იგი ჰურიასტა-
ნისაჲ საშინელ ეგვპტელთა: ყოველმან,
რომელმან სახელ-სდევს მას მათ შოვრის,
შეშინდეს ზრახვისა მისთჳს, რომელი
უფალსა საბაოთს უზრახავს მათ ზედა.

18. მას დღესა შინა იყვნენ ქალაქნი
[ხუ⁸ ნი]⁸ ეგვტეს⁹, რომელნი იტყოდინ
ენასა ქანანელთასა¹⁰ და ფოცვიდენ სა-
ხელსა უფლისა საბაოთისა. ქალაქი
ასედეკ ეწოდოს ქალაქს[ა]¹¹ ერთსა.

19. მას დღესა შინა იყოს საკურთხევე-
ლი უფლისაჲ სოფელსა ეგვპტელთასა და
ძეგლი საზღვართა მისთა თანა უფლისაჲ.

20. და იყოს [183] სასწაულ საუკუ-
ნო უფლისა საბაოთისა სოფელსა მას
ეგვპტელთასა, რამეთუ დაღადებდენ სო-
ფელსა მას ეგვპტელთასა უფლისა მი-
მართ მაჭირებელთა მათთათჳს, და მო-
ავლინოს უფალმან მათ ზედა კაცი, რო-
მელმან აცხოვნნეს იგინი, საშჯელით
აცხოვნნეს.

21. და საცნაურ იყოს¹² უფალი ეგვპ-
ტელთა და იცნან ეგვპტელთა უფალი
მას დღესა შინა და შესწირონ¹³ მსხუერპ-
ლი და შესაწირავი, და აღუთქუან აღ-
თქუმაჲ უფალსა და მისცენ მას,

22. და გუემნეს უფალმან ეგვპტელნი
წყლულებითა და განკურნნეს იგინი კურ-
ნებითა, და მოიქცენ იგინი უფლისა და
ისმინოს მათი და განკურნნეს იგინი.

23. მას დღესა შინა იყოს გზაჲ ეგვპ-
ტით ... ასურასტანელთა ჰმონებდენ
ეგვპტელნი.

1 იგლოვდენ იგლოვდეს A. 2 ჰრქუათ ჰრქოთ A. 3 მეფესა A. 4 გონიერნი A. 5 ეგვპტეს-
სა A. 6 მეფისანი მეფისანი A. 7 აცოდებდენ აცუდებდეს A. (ზომ არ აჯობებდა: აცთუნებ-
დენ?). 8 ხუთნი—A. 9 ეგვპტეს A. 10 ქანანელთასა ქალდეელთასა A. 11 ქალაქს A. 12 საც-
ნაურ იყოს საცთურ იყოს A. 13 შესწირონ შესძინონ A.

24. მას ღღესა შინა იყოს მესამე¹ ისრაელი² ასურასტანელთა შოვრის და ეგვპტელთა³, კურთხეულ ქუეყანასა ამას, 25. რომელი აკურთხა უფალმან სა-

ბაოთ, და თქუა⁴: კურთხეულ არს ერი ჩემი, რომელ არს ეგვპტის⁵ და ასურასტანს⁶, და სამკვდრებელი ჩემი ისრაელი.

20

1. წელსა მას, რომელსა შევიდა ტანთან აზოტედ⁷, ოდეს-იგი მოივლინა სარანადსგან⁸, მეფისა მის ასურასტანელთაგანს, და ჰბრძო მას და დაიპყრა აზოტე⁹.

2. მაშინ ეტყოდა უფალი ესაიას, ძესა ამოსისსა, წინაწარმეტყუელსა, და ჰრქუა: წარვედ და განიძარცუე ძაძად ეგე შენი წელთაგან შენთა და სანდალნი წარიკადენ [ჟ] ფერკთაგან შენთა. და ყო ეგრე ესაია და ვიდოდა შიშუელი და უკამური.

3. და თქუა უფალმან: ვითარცა-ეგე ვალს მონად ჩემი ესაია შიშუელი და უკამური სამ წელ, [სამ წელ]¹¹ იყოს სასწაულები და ნიშები ეგვპტელთა [და ეთიოპელთა]¹¹.

4. რამეთუ ესრეთ მოიყვანეს მეფემან ასურასტანელთამან ტყუენი ეგვპტელთანი და ეთიოპელთანი, ჰაბუენი და მოხუცებულნი, ... და გამოაჩინოს უფალმან სარცხენელი ეგვპტისად.

5. და მოუძღურდენ¹² უძღურებით ეთიოპელთა მიმართ, რომელთა-იგი ესვიდეს მათ ეგვპტელნი, რომელნი იყვნეს მათა ღიღება.

6. და თქუან დამკვდრებულთა ამის ქალაქისათა მას ღღესა შინა: აჰა-ესერა ჩუენ მოსავ ვიყვენით მივლტოლად მათა შეწევნისათჳს და მათ ვერ უძღეს¹³ განრინებად მეფისაგან ასურასტანელთაგანს, და ჩუენ ვითარ-მე განვერნეთ?

21

ხილვად უდაბნოჲსაჲ

1. ვითარცა ნიავქარი უდაბნოჲთ გა-მოვიდეს, უდაბნოჲთ მოძავალი ქუეყანი-საგან საშინელისა.

2. საშინელ არს ხილვად, ფიცხელი¹⁴ მომეტხრა მე: რომელი შეურაცხ-ჰყოფს, შეურაცხ-ჰყოფდინ, და რომელი უშჯულოებს, უშჯულოებდინ. ჩემდა მომართ ელაპიტელნი, და მოციქულნი სპარსთანი ჩემდა მოვლენ. აჟ სულთ-ვითქუნ და ნუგეშინის-ესცე სულსა ჩემსა.

3. ამისთჳს წელნი ჩემნი აღივსნეს და-ჴსნითა, და საღმობათა შემოპყრეს მე ვითარცა შობადი¹⁵; ვცოდე¹⁶ არა სმენად, ვიწრაფე¹⁷ არა ხილვად.

4. გული ჩემი სცთების, [184] და უშჯულოებად დამფარავს მე, სული ჩემი შევარდა შიშსა.

5. განჰზადეთ ტაბლად, ჰამეთ და სუთ. აღდეგით, მთავარნო, განჰზადეთ ფარები,

1 მესამე A. 2 ისრაელი A. 3 და ეგვპტელთა + თქუან A. 4 თქუა | თქუან A (თქან). 5 ეგვპტის A. 6 ასურასტანს | ჰურიასტანს A. 7 აზოტედ A. 8 ასეა A. 9 აზოტე A. 10 სამ წელ 2^ო — A. 11 და ეთიოპელთა — A. 12 მოუძღურდენ | ასეა A (მოსალ. იყო: ჰრცხენეს) 13 უძღეს A. 14 ფიცხელი | ანალი A. 15 ასეა A. 16 ასეა A. 17 ვიწრაფე A.

6. რამეთუ ესრეთ მრქუა მე უფალ-
მან: წარვედ და დაადგინე თავისა შე-
ნისა მსტუარი, და რადცა იხილოთ, მი-
თხაროთ მე.

7. და ვიხილენ მკედარნი ორნი: მკე-
დარი ვირსა და მკედარი აქლემსა. ის-
მინე ჰამბაგი მრავალი.

8. და მოუწოდე ურიას სამსტოვროსა.
უჟალი იტყოდა: დავდეგ საცოსა ჩემსა
დოე ყოველ¹ და ბანაკსა ჩემსა ზედა მე
დავდეგ ღამე ყოველ².

9. და აჰა-ესერა მოვიდოდა მკედრე-
ბი კრებულთაჲ³. და მომიგო და მრქუა
მე: დაეცა, [დაეცა]⁴ ბაბილონი და ყო-
ველნი საკერპონი მისნი და ყოველნი
ჯელით ქმნულნი მისნი შეიმუსრნეს ქუე-
ყანასა ზედა.

10. ისმინეთ დაშთომილთა მაგათ, და
ლმობიელთა⁵ ისმინეთ, რად-იგი მეს-
მა უფლისაგან საბაოთისა, რომელი-
იგი ღმერთმან ისრაელისამან გვთხრა
ჩუენ⁶.

სიტყუაჲ არაბიასა მალნარსა შინა

11. ჩემდამო ჰხადის სეირისგან: დაი-
ცვენ არადაბანი.

12. რადსა ჰლაღადებ მცველისა მი-
მართ ღამით? განერე, თქუა: მცველი
მოვიდა განთიად⁷ და ღამე⁸. უკუეთუ ეძი-
ებოთ, ეძიებდით და ჩემ თანა დაადგერიო⁹.

სიტყუაჲ ილუშიაჲსაჲ

13. მალნარსა შინა⁹ მწუხრი დაიძინონ
გზასა დედანისასა¹⁰.

14. და მიგებებად¹¹ წყურიელთა¹² მო-
იღეთ წყალი მკვდრთა სოფლისა¹³ თე-
მანელთასა, ჰურიოთა მი[წ]ეგებვოდით¹⁴
მეოტთა.

15. სიმრავლისათჳს¹⁵ მეოტთაჲსა, და
სიმრავლისათჳს შეცთომილთაჲსა, და
სიმრავლისათჳს მახვლისა, და სიმრავლი-
სათჳს ისართა მორთხმულთაჲსა, და სი-
მრავლისათჳს დაცემულთა ბრძოლასა¹⁶
შინა.

16. რამეთუ ესრეთ მრქუა¹⁷ მე უფალ-
მან, ვითარმედ: წელიწადი[-ლა]¹⁸ ვითარ-
ცა [წელიწადი]¹⁹ მორეწისაჲ და მო-
აკლდეს დიდებაჲ ძეთა კედემისთაჲ²⁰.

17. ... რიცხვთა²¹ ძლიერთაჲ, და იყენენ
მცირედ, რამეთუ უფალი ღმერთი ეს-
რეთ იტყოდა.

22

სიტყუაჲ ღელესა²² სიონისასა

1. რად ეგე გეყო შენ აწ, რამეთუ აღ-
ხუედით თქუენ ყოველნი ერდოებსა
ამოსა?

2. აღივსო ქალაქი ღაღადებითა, ქა-
ლაქი მოზახული. წყლულნი შენნი [არა

მოწყლულ]²³ მახვლითა და არცა მეუ-
დარნი შენნი მომკუდარ ბრძოლითა.

3. ყოველნი მთავარნი შენნი ვლტოლ-
ვილ არიან, და რომელნი შეეპყრნეს,
ფიცხლად შეკრულ არიან და ძლიერნი

1 დღე ყოველ A. 2 ღამე ყოველ A. 3 ასეა A (უნდა: მრჩობლთაჲ?). 4 დაეცა 2⁰—A. 5 ასეა A. 6 გვთხრა ჩუენი გითხრას თქუენ A. 7 ღამე A. 8 მე-12 მუხლი სულ არეული ჩანს. 9 მალნარსა შინა] ეს სიტყვები სათაურს უძღვის: დაადგერიო მალნარსა შინა A. 10 დედანისა-სა] დედანი ემესისასა A. 11 მიგებებად] მიგებად A. 12 წყურიელთა] წყურილთა A. 13 სოფ-ლისათა A. 14 მიგებვოდით] მივეგებვოდით A. 15 სიმრავლისათჳს] სიმართლისათჳს A. 16 ბრძოლასა A. 17 მრქუა] ვთქუ A. 18 წელიწადი-ლა] წელიწადი A. 19 წელიწადი 2⁰—A. 20 ასეა A (=კედარისთაჲ). 21 ეს სიტყვა აქ უადგილოა (უნდა: სისრით?). 22 ღელე²² სა A. 23 არა მოწყლულ]—A.

იგი, რომელნი იყვნეს შენ ზოვრის, ზო-
რად ივლტოდეს.

4. ამისთჳს ვთქუ¹: მაჲადეთ მე და
მწარედ ვტიროდი; ნუ მძლევთ მე ნუ-
გეშინის-ცემად შემესრვილებასა ზედა
ასულისა² ნათესავისა ჩემისაჲსა³,

5. რამეთუ დღჳ შეძრწუნებისაჲ და
მოწყუედისაჲ⁴ და დათრგუნვისაჲ და
შეცთუნებისაჲ უფლისა მიერ საბაოთი-
სა. ჳევსა სიონისასა სცთებიან, მცირით-
გან ვიდრე დიდადმდე მათა სცთებიან
მთასა ზედა.

6. ხოლო ელამიტელთა მოიღეს ფა-
რები⁵, რაჲთა⁶ აღმგედრებულნი კაცნი
ცხენებსა და კრებული განწყობილთაჲ.

7. და რჩეული ჳევნები შენი აღი[185]-
ვსოს ცტლებითა, ხოლო ნგედართა და-
ჰჳსნენ⁷ ბჳენი [შენნი]⁸.

8. და გამოაცხადნენ ბჳენი იუდასნი⁹;
და მიჰხედონ მას დღესა¹⁰ შინა რჩეულ-
სა სახლებსა ქალაქისასა,

9. და გამოაცხადნენ ფარულნი სახლ-
თანი საკიდურთა დავითისთანი¹¹ და
იხილონ, რამეთუ მრავალ არიან, და
მოიქცეს წყალი იგი პირველისა მის ტბი-
სა საბანელისაჲ ქალაქად.

10. და დაარღვნეს სახლები¹² ისრაჲ-
ლისაჲ განსაძნელებელად¹³ [ზღუდეთა]
ქალაქისა[თა]¹⁴.

11. და ჰყვით თავისა თქუენისა წყა-
ლი ზოვრის ორთა მათ ზღუდეთა, შინა-
კერძო პირველისა მის ტბჲსა საბანელი-
სა, და არა აღიხილნეთ თუალნი თქუენ-
ნი მისა მიმართ, რომელმან-იგი პირვე-
ლად აღაშენა იგი, და შემოქმედი მისი
შორით¹⁵ არა იხილეთ.

12. და მოუწოდა უფალმან საბაოთ
მას დღესა შინა ტირილსა და ტყეებასა,
და პარსევასა და მორტყემასა ქაძისასა.

13. ხოლო მათ ყვეს სიხარული და
მხიარულებაჲ, დასწყუედდეს ზუარაყებსა
და დაჰკლვიდეს ცხოვარსა, რაჲთა ჰა-
დენ ჳორცსა და სუმიდენ ღვნოსა და
იტყოდეს: ვჳჲამოთ და ვსუათ, რამეთუ
ხეალე მოვწყდეთ.

14. და განცხადებულ არს ესე ყურ-
თა მიმართ ეფელისა საბაოთისთა, რამე-
თუ არა მიგეტეოს თქუენ ცოდვაჲ ესე,
ვიდრემდე მოსწყდეთ თქუენ, იტყჳს უფა-
ლი ძალთაჲ.

15. ამას იტყჳს უფალი საბაოთ: წარ-
ვედ და შევედ ტაძრად სომნაჲსა, მეუნ-
ჯისა მის, და არქუ მას:

16. რაჲ ძეს შენი აჲა, ანუ რაჲ არს
შენი აჲა, რამეთუ გამოჰყუეთე აჲა თავი-
სა [ჲ]შენისა საფლავი და ჰჳმენ აჲა თავი-
სა შენისა სამარჳ მაღალთა ზედა და გა-
მოსწერე თავისა თჳსისა კლდესა კარავი?

17. აჲა-ესერა უფალი საბაოთ განა-
ძებს კაცსა და შეგმუსროს შენ, და გან-
გძარცოს სამკაული შენი და გვრგვნი შე-
ნი დიდებული.

18. და განგადღოს შენ სოფელსა დიდ-
სა განუზომელსა, და მუნ მოჰკუდეს, და
დაღვას ეტლი იგი შენი კეთილი უჲა-
ტიოდ და სახლი იგი მთავრისა შენისაჲ
დასათრგუნველად.

19. მოიღო სამნოჲსაგან შენისა და
ღგომისაგან შენისა

20. და იყოს მას დღესა შინა, მოუწო-
დი მონასა ჩემსა ელიაკიმს, ძესა ქელ-
კიანისასა,

21. და შეგჳმოსო მას სამკაული შენი
და გვრგვნი შენი მიესცე მას სამკაულად,
სამნოჲ შენი მიესცე ჳელთა მისთა, და
იყოს იგი ვითარცა მამაჲ მკვდრთა იერუ-
სალჲშისათა და კაცთა¹⁶ იუდაჲსთა.

1 ვთქუა A. 2 ასულისა] ასულსა A. 3 ჩემისაჲსა] ჩემისასა A. 4 მოწყუედისაჲ] წყუდია-
დისა A (აგჯერ ხომ არ აჯობებდა: წარწყმედისაჲ?). 5 ასეა A (მიმოსალოდ. იყო: კაბარჳები
ან ფარეკრები?). 6 რა A (ეს სიტყვა უადგილო ჩანს აჲ). 7 დაჰჳსნენ A] ე. ი. დაჰჳსნენ (აღმო-
ყორნენ MT). 8 შენნი]—A. 9 ასეა A. 10 დღჳსა A. 11 დავითისთანი] თჳსთანი A. 12 და-
არ-
ღვნეს სახლები] ასეა A. 13 ასეა A. 14 ზღუდეთა ქალაქისათა] ქალაქისა A. 15 შორით] შერი-
თა A. 16 კაცთა] ასეა A (უნდა: მკვდრთა?).

22. და მივსცე მას დიდებამ დავითისი, და მთავრობდეს და არავინ იყოს სიტყვს-მგებელ, და დაჰჭმას¹ და არავინ იყოს განმლებელ.

23. და დავადგინო იგი მთავრად აღგილსა სარწმუნოსა და იყოს იგი საყდრად დიდებისა სახლსა მამისა თჳსისასა.

[აკლია]

27

... [სულითა გულის წყ] [186] რომისადათა.

9. ამისთჳს მოიღოს უშჯულოებამ იაკობისა; და ესე არს კურთხევაჲ მისი, რაჟამს მოუსპო⁵ მას ცოდვად მისი, რაჟამს დასხნა ყოველნი ლოდნი ბომონთანინ დაგლილნი, ვითარცა მტურენი წულილნი, და არა დაადგრენ [ხენი მათნი და] კერპნი მათნი, მოკაფულნი ვითარცა მალნარი⁶ შორიელი.

10. დამკვდრებული სამწყსოდ განტევებულ იყოს, ვითარცა სამწყსოდ დატეობილი და იყოს მრავალ ჟამ საძოვრად და მუნ განისუენებდენ.

11. შემდგომად ჟამისა არა იყოს მდელია ქუეყანასა ზედა კმელსა; ღედანი

24. და იყოს მოსაგ მისა ყოველი დიდებული სახლსა მამისა თჳსიასა მცირითგან ვიდრე დიდადმდე, და იყვნენ მისა მსტოვარნი იგი²

25. მას დღესა³ შინა. ამას იტყვს უფალი საბაოთ: შეირყოს, რადი დამტყიცებული აღგილსა სარწმუნოსა და მოიღოს⁴ და დაეცეს და მოიხპოს...

ეგე მომავალნი ხილვით, მოვედით, რამეთუ არა არს ერი ეგე, რომელსა აქუს გულისხმის-ყოფად; ამისთჳს არა შეიწყალნეს იგინი შემოკმედმან მათმან, არცა დამბადებელმან მათმან შეიწყალნეს იგინი.

12. და იყოს მას დღესა² შინა, დაჰჭმას უფალმან ჳევითგან მდინარისაჲთ ვიდრე ჳრენოკორორედმდე, ხ⁷ თქუენ შეკერბით⁷ ძენი ისრაჴლისანი თითოეული.

13. და იყოს მას დღესა შინა, დაჰბერონ საყვრსა მას დიდსა და მოვიდენ წარწყმედულნი იგი ეგჳტეს⁸ და რომელ წარწყმედულ იყვნეს სოფელსა ასურასტანისასა, და თაყუანის-სცენ უფალსა მათასა წმიდასა იერუსალჴმსა.

28

1. ვაჲ გვრგზნა გინებისა[სა]⁹, ნადთა მათ ეფრემისთა, ყუავილსა დაყრილსა დიდებისასა თხემსა მის მთისასა ზრქელისა, რომელთა გთრავს თჳნიერ ღვნისა.

2. აჰა-ესერა ფიცხელ და ძლიერ არს [x] უფლისა მიერ გულის წყრომად უფლისაჲ და რისხვად მისი, ვითარცა სეტყუჲ გარდამომავალი სადა არა არს საფარველი, სასტიკად გარდამომავალი, ვითარცა წყლისა მრავლისაჲ, რომელი

წარჳრღუნინსოფელსა, ქუეყანამან ყოს¹⁰ განსუენებაჲ. კელითა

3. და ფერკითა დაითრგუნოს გვრგვნნი იგი გინებისაჲ, ნადნი იგი ეფრემისნი.

4. და იყოს ყუავილი მისი დაცვენებულ[ი]¹¹ დიდებისაჲ მწუერვალსა ზედა მთისა მალღისასა, ვითარცა მსთუჲღელჲ: რომელმან იხილოს იგი, ვიდრე მოღებადმდე კელთა უნდეს შთანთქმად მისი.

1 დაჰჭას A. 2 და იყვნენ მისა მსტოვარნი იგი] ასეა A (მოხალ. იყო: და იყვნენ დამოკიდებულ მისგან). 3 დღესა A. 4 ფორამ ვნებითა (შდრ. ეს. 27,9). 5 მოუსპო (ე. ი. მე მას)] მოხსოს A. 6 მალნარი] მალნარნი A. 7 ასეა A (მოხალ. იყო: შეკრბენით). 8 ეგჳტეს A. 9 გინებისა A. 10 ქუეყანამან ყოს] ასეა A (მოხალ. იყო: ქუეყანასა უყოს). 11 დაცვენებულ A.

5. მას დღესა შინა იყოს უფალი სა-
ბაოთ გვრგვან სასოების, რომელი შეი-
თხზა დიდებისად, ნეშტისათჳს ერისა თჳ-
სისა,

6. რამეთუ დაშთენ სულითა საშჯე-
ლისადათა საშჯელად ძლიერად დაპრკო-
ლებად მოკლვითა.

7. რამეთუ ესენი ღვნითა შეცთომილ
არიან, შესკოდეს თაფრუჭითა; მღღელ-
ნი და წინაწარმეტყუელნი განჰკრთეს
თაფრუჭისათჳს, დაითქნეს ღვნისათჳს,
შეიძრნეს მთრვალობითა თაფრუჭისა-
და, შესცთეს¹, ესე იგი არს ჰამბავი.

8. ამისთჳს წყევამა შეშჳამდეს ზრახ-
ვისა ამას, რამეთუ ზრახვამ ესე ანგაპრე-
ბისათჳს არს.

9. ვის მიუთხრათ ესე ძკრი, ვის მი-
უთხრათ თხრობად, განყენებულნი სძი-
საგან და გამოტაცებულნი ძუძუთაგან?

10. ჰირი ჰირსა ზედა მოელოდე, სა-
სოებამა სასოებასა ზედა, მცირედრე²,
მცირედრე,

11. განჰარვებითა ბაგეთადათა, [187]
ენითა სხუათა ეტყოდიან ერსა [ამას³.

12. და ჰრქუან მათ: ესე განსუენებამ
მშიერთა და ესე ბრძანებამ⁴ [და]⁵ არა
ინებეს სმენად.

13. და იყო მათდა სიტყუად უფლისადა:
ჰირი ჰირსა ზედა და სასოებამა სასოე-
ბასა ზედა⁶ მცირედ-ლა და მცირედ,
რადთა წარვიდნენ, დაეცნენ მართლ-უკუნ
და შეიმუსრნენ და დაჰირვებულ იყვნენ
და შეიპყრნენ.

14. ამისთჳს ისმინეთ სიტყუად უფლი-
სადა კაცთა მაგათ ჰირვეულთა და მთა-
ვართა მაგის ერისათა, რომელნი ხართ
იერუსალმს.

15. რამეთუ სიტყუთ, ვითარმედ: ვყავთ
აღთქუამა ჯოჯოხეთისა თანა და სიკუ-
დილისა თანა ნაძღვენი. ნიავეჰარი მოღე-
ბული უკუეთუ მოვიდეს⁷, არა ჩუენ⁸
ზედა მოვიდეს. დაგდევით ტყუელით
სასოებამა ჩუენი და ტყუელითავე⁹ და-
ვეფარენით¹⁰.

16. ამისთჳს ესრე იტყუს უფალი ღმე-
რთი: აჰა-ესერა დავსდებ საფუძველსა
სიონისასა ლოდსა, ფრიად პატიოსანსა,
რჩულსა საკიდურსა პატიოსანსა, საფუ-
ძველთა¹¹ მისთა და რომელსა ჰრწმენეს
იგი, არასადა ჰრცხუნენს.

17. დაგდვა საშჯელი სასოებად, ხო-
ლო მოწყალეობა—სასწორით¹², და რა-
მელნი ესვიდენ ამაოდ ტყუილსა, რა-
მეთუ: არა თანა-წარგუტდეს ნიავეჰარი.

18. ნუუკუე მოგვლონ ჩუენ აღთქუამა
იგი სიკუდილისადა და სასოებამა თქუე-
ნი¹³ ჯოჯოხეთსა თანა არა დაადგრეს.
ნიავეჰარი მომავალი უკუეთუ წარვიდეს,¹⁴
იყვნეთ მისა დათრგუნვილ.

19. რაჟამს წარვიდეს, [წარგიხუნეს]
თქუენ, გან[თიად]-განთიად¹⁵ წარვიდეს
[უ] დღისი, და ღამე¹⁶ იყოს სასოებამა ბო-
როტი. ისწავეთ სმენად,

20. შეიწრებულნი. ვერ ძალ-გვც¹⁷
ლალვად, ჩუენ უძლურ ვართ შეკრებად
ჩუენდა.

21. ვითარცა მთად უღმრთოთად აღ-
დგეს უფალი გვესა მას გაბაჰონისასა¹⁸,
გულის წყრომით ყოს საქმშ თჳსი, ზი-
მწარისა საქმშ, ხოლო გულის წყრომად
იგი უცხოდ იგმევდეს და სიმწარშ მისი
უცხო იყოს.

22. და თქუენ ნუ იხარებთ, ნუცა გან-
ძლიერდებიდ საკრველნი¹⁹ თქუენნი,

1 შესცთეს A. 2 მცირედრე¹⁰ „მოგლოდე“-ს მოსდევს A-ში. 3 ერსა ამას ერსა მას A.
4 ბრძანებამ ანუ A. (მოსალ. იყო: შემუსრვლებამ). 5 და—A. 6 სასოებამა სასოებასა ზედა
სალმობამა სალმობასა ზედა A. 7 უკუეთუ მოვიდეს უკმოვიდეს A. 8 ჩუენ თქუენ A. (თქნ).
9 ტყუელითავე ყრითავ A. 10 ანუ A. (მოსალ. იყო: დავეფარნეთ), 11 საფუძველთა A-ში ამ
სიტყვას კიდევ უძღვის „საფუძველთა“. 12 ასეა A. (უნდა: სასწორად, ან სასწორთა). 13 თქუენი
ჩუენი A. 14 წარვიდეს]+რ A. 15 წარვიდეს, წარგიხუნეს თქუენ, განთიად-განთიად წარვიდეს
თქუენგან განთიად A. 16 ღამე A. 17 ძალ-გიც A. 18 გაბალონისასა A. 19 საკრველნი გელნი A.

რამეთუ [საქმენი]¹ აღსრულებულნი და შემოკლებულნი მესმეს² უფლისა მიერ საბაოთისა, რომელი ყოს ყოველსა ზედა ქუეყანასა.

23. ყურად-იღეთ და ისმინეთ ჳმისა ჩემისაჲ, ერჩლით და ისმინენით სიტყუანი ჩემნი.

24. ნუჟუეთ დღე ყოველ³ ჳნაჳნა კაცი საჳნაჳსა თჳსა თესვად? ანუ არა ჳრველად მოჳმზადის და ჳინაჳსჳარ მოჳმნის ქუეყანაჲ თჳსი?

25. და ოდეს მოაჳრფელის ჳირი მისი, მაჳინ მკირედ სთესის გულის სარეველი და ძირაკი და მერმე⁴ სთესის იფ-

ქლი და ქერი და ფეტჳ და ასლი საზღვართა ჳენთა.

26. და განისჳავლო სამართალითა ღმრთისაჲთა და იხარებდჳ.

27. რამეთუ სთიციხლით ... გამოჳმდინების გულის სარეველი, ხოლო ძირაკი — არგნითა.

28. და ჳურსა თანა იჳამოს, რამეთუ არა უჟუნისადმდე განგირიხნე⁵ თქუენ, არცა ჳმამან სიმჳარისა ჩემისამან დაგთრგუნეს თქუენ.

29. და ესენი უფლისაგან საბაოთისა გამოვიდეს⁷ [188] ნიჳები⁸, იზრახეთ და აღამაღლეთ ამოაჲ ნუგეჳინის-ცემაჲ.

29

1. ვაჲ ჳენდა არიელ ქალაქსა, რომელსა დავით ჳბრძოდა! ჳეკრიბეთ ნაყოფი წელიწადითი-წელიწადად, რამეთუ ჳჳამდეთ მოაბისა თანა.

2. ვაჳირო არიელსა⁹ და იყოს ძალი და სიმტკიცე და სიმდიდრე მისი ჩემდა.

3. და გარე-მოგადგე ჳენ ვითარცა დავით და გარე-მოგადგა ჳენ ლაშქარი¹⁰ და გარე-მოგაჳმნო ჳენ გოდლები.

4. და დამდაბლდენ ქუეყანად სიტყუანი ჳენნი ვიდრე ქუესკრილადმდე, დაჳმდაბლდე ქუეყანად, იტყოდი და სიტყუანი ჳენნი ჳთაჳდენ ქუეყანად. და იყოს ვითარცა რომელნი ქუეყანით ჳმოჳენ ჳმაჲ ჳენი, და¹¹ იატაკადმდე ქუეყანისა ჳმაჲ ჳენი მოუძღურდეს.

5. და იყოს ვითარცა მტუერი კედლისაჲ სიმდიდრე იგი ყოველთა უღმრთოთაჲ და ვითარცა მიწაჲ, რომელი მოაქუნ ქარსა, ... და იყოს ვითარცა თუალისა წამსა, მეყსეულად

6. უფლისა მიერ ყოველისა მჳყრობელისა, რამეთუ მოხედვაჲ იყოს მისა ქუხილითა და ძრვითა და ჳმითა დიდითა და ნიაჳქართა და ალითა ცეცხლისა ჳემჳუეველისაჲთა¹².

7. და იყოს ვითარცა სიჳმარი ძილსა ჳინა ლამე¹³, სიმდიდრე იგი ყოველთა წარმართთაჲ, რომელნი განეჳყვნეს იერუსალმსა ჳედა, და ყოველნი, რომელნი აღდგომილ არიან იერუსალმსა¹⁴ ჳედა, და ყოველნი, რომელნი ჳეკრებულ იყვნეს იერუსალმსა ჳედა, და რომელნი აჳირვებდეს მას.

8. და იყვნენ ვითარცა რომელნი ძილსა ჳინა ჳამედ და სუმედ და აღ-რაჲ-დგიან, ცუდად არნ ჩუენებაჲ იგი მათი. [ჳ] და ვითარცა ძილსა ჳინა სჳყურინ და სუამნ და აღ-რაჲ-დგის, მერმე⁴ სჳყურინვე, ხოლო სული მისი ცუდად ესვიდა. ესრე¹⁵ იყოს სიმდიდრე იგი ყოველთა წარმართთაჲ, რომელნი-იგი

1 საქმენი]—A. 2 მესმეს A. 3 დღე ყოველ A. 4 მერმე A. 5 იხარებდენ იხარებდენ A. 6 განგირიხნენ განგირიხნეს A. 7 განოვიდეს A-ში თითქოს „გამოვიდენ“ იკითხება. 8 ნიჳები ნიჳებითა A. 9 არიელსა არაბიელსა A. 10 ასეა A (პატნეზი MT). 11 ჳმაჲ ჳენი და და ჳმაჲ ჳენი A. 12 ასეა A (მოსალოდნელი იყო: ჳემჳემლისაჲთა). 13 ლამე A. 14 იწლსა A (= ისრაშლსა). 15 ესრე A.

განეწყვნეს იერუსალმსა ზედა და მთა-სა სიონსა.

9. გიკვრდინ და განჰკრით, დაითრ-ვენიოთ ნუ ღვინისაგან, და შესულბით ნუ თაფრუქისაგან, ნუცა ღვინითა აღიძრვით.

10. რამეთუ გასუა თქუენ¹ უფალმან სული მწუხარებისაჲ, დაგაწუხნეს თუალ-ნი და მთავართა თქუენთანი და წინაწარ-მეტყუელთა თქუენთანი, რომელნი ჰხედ-ვიდეს² დაფარულსა.

11. და იყვნენ ყოველნი ესე სიტყუა-ნი ვითარცა სიტყუანი წიგნისა დაბეჭ-დულისანი, რომელნი მისცნიან კაცსა მეცნიერსა წიგნისასა, და ჰრქუან: აღ-მოიკითხე ესე. და თქვს: ვერ ძალ-მიც აღმოიკითხვად, რამეთუ დაბეჭდული არს.

12. და მისცეს წიგნი ესე გელსა კა-ცისასა, რომელმან არა იცის წიგნი და ჰრქუეს³ მას: აღმოიკითხე წიგნი ესე. და თქუა: [არა]⁴ ვიცი წიგნი.

13. და თქუა უფალმან: მახლობელ არს ჩენდა ერი ესე პირითა მათითა, და ბაგითა მათითა მადიდებენ, ხოლო გულ-ნი მათნი შორად განშოვრებულ არიან ჩემგან, ცუდად მმსახურებენ მე, ასწავე-ბენ მცნებასა კაცთასა და მოძღვრებასა.

14. ამისთჳს ესერა⁵ შევსძინო გარდა-ცვალებად ერისა მის და გარდაცვალ-ნე ივინი, და მოულო სიბრძნე [189] ბრძენთაჲ, და გულისხმის-ყოფად გულის-ხმის-მყოფელთაჲ დაფვარო⁶.

15. ვაჲ მათ, რომელნი ღრმად ჰყო-ფენ ზრახვასა და არა უფლისა მიერ. რომელნი იღუმალ ზრახვასა ჰყოფენ, და იყვნენ ბნელსა შინა საკმენი მათნი, და თქუან: ვინ მხედავს ჩუენ და ვინ მიცნას, რომელსა ჩუენ ვიკმო?

16. ანუ არა ვითარცა თ-ჯად მეკეცი-საჲ შერაცხილ ხაროთ თქუენ? ნუ⁷ ჰრქუას ქმნულმან შემოქმედსა თჳსსა: არა შენ შემქმენ? ანუ დაბადებულმან დამბადე-ბელსა: არა მეცნიერად შემქმენ მე?

17. არა მცირედისა ჟამისა შემდგო-მად [და]⁸ გარდაიცვალოს ლიბანს [ვი-თარცა]⁹ მთაჲ ქემელისაჲ, და ქემელი მაღნარად შეირაცხოს.

18. და ესმოდის მას დღესა შინა ყრუ-სა¹⁰ სიტყუანი მის წიგნისანი, და რო-მელნი იყვნენ ბნელსა შინა და ნისლსა თუალნი ბრმათანი, ჰხედვიდენ.

19. [და იხარებდენ]¹¹ გლახაკნი უფლი-სა მიერ სიხარულით და განწირულნი კაცთაგანნი აღივსნენ მხიარულებითა.

20.

21. და ყოველთა მამზილებელთა ბჭეთა ზედა დასაბრკოლებელად და-უღვან...

22. ამისთჳს ამას იტყჳს უფალი სა-ხლსა ზედა იაკობისსა, რომელ გამოირ-ჩია აბრამისგან: არა აწ ჰრცხუენოდის იაკობსა, არცა აწ გარე-მიიქციოს პი-რი მისი.

23. არამედ რაჟამს იხილნენ შეილთა მათთა საკმენი ჩემნი, ჩემთჳს წმიდა-ყონ სახელი ჩემი და წმიდა-ყონ წმიდაჲ იგი იაკობისი და ღმრთისათჳს [ჲ] ისრაჲლი-სა ეშინოდის.

24. და ცნან სულითა შეცთომილთა გულისხმის-ყოფად, და რომელნი დრტჳნ-ვიდენ, ისწაონ¹² სმენად; და ენა-ბრგუნ-ვილთა ისწაონ სიტყუად მშჳდობისაჲ.

30

1. ვაჲ შეილთა განდგომილთა! იტყჳს უფალი. ყავთ ზრახვად არა ჩემ მიერ და

აღთქუმაჲ არა სულითა ჩემითა, შეძინე-ბაჲ ცოდვაჲ ცოდვასა ზედა.

1 გასუა თქუენ] მასუა ჩუენ A. 2 ჰხედვიდეს] ჰხედვიდენ A. 3 და მისცეს... და ჰრქუეს] ასეა A (მოხალ. იყო: და მისცენ და ჰრქუან, ან: და მისცინ და ჰრქუან). 4 არა]—A. 5 ესერა] ესე A. 6 დაფვარო] და უფრო A. 7 ნუ] ანუ A. 8 და]—A. 9 ვითარცა]—A. 10 ყრუსა] ასეა A (მოხალ. იყო: ყრუთა). 11 და იხარებდენ]—A. 12 ისწაონ] ისმინონ A.

2. რომელნი მიხუალთ შთასლვად ეგვ-
პტელ¹ და მე არა მკითხეს შეწვენად ფა-
რაოვს მიერ, დაფარვად ეგვპტელთაგან.

3. რამეთუ იყოს თქუენდა დაფარვად
იგი ფარაოვსი სირცხვლად, და რომელ-
ნი ესვენ ეგვპტელთა—ყუედრებად.

4. რამეთუ არიან ტანეასა შინა წი-
ნამძღუარნი მოციქულნი ბოროტნი.

5. ცუდად დაშურენ ერისა მი² მი-
მართ, რომელ არაა არგოს მათ შეწვე-
ნად, [არამელ]² სირცხვლი და ყუედ-
რებად.

**ხილვაჲ ოთხფერტაჲ, რომელნი არიან
უდაბნოს**

6. ჰირსა მას შინა და იწროებასა ლო-
მი, ლეკვ ლომისაჲ, მიერ ასპიტნი და
ნაშობნი ასპიტთა მფრინველეთანი, რო-
მელთა მოაქუნდა ვირებთა და აქლე-
მებთა სიმდიდრე იგი მათი ნათესაჲთა
მიმართ, რომელთა არაა არგონ.

7. ეგვპტელთა ცუდად რომელთა
არაა გარგონ თქუენ, უთხარო მათ, რა-
მეთუ: ამაო არს ნუგეშინის-ცემაჲ ესე
თქუენი.

8. აწ უკუე დაჯედ და დაწერე ფიცარ-
თა, წიგნსა, რომელსა იყოს ესე ღლელ-
მდე და ჟამდამდე, ვიდრე უკუნისადმდე.

9. რამეთუ ერი ურჩი არს და [190]
ნაშობნი ტყუვილისანი, რომელთა არა
ჰნებაჲს [სმენად]³ შჯული ღმრთისაჲ,

10. რომელნი ეტყუან წინაწარმეტყუ-
ელთა, ვითარმედ: ნუ მითხრობთ ჩუენ,
და რომელნი სულნელებასა⁴ იხილვენ: ნუ
მეტყუთ ჩუენ მართლ, არამედ მეტყო-
დეთ ჩუენ წრფელად და მითხარო ჩუენ.

11. და მომაქციენით ჩუენ გზისა ამის-
გან და მიმიხუენით⁵ ჩუენგან ალაგნი ესე
და მომიპსეთ ჩუენ სიტყუად იგი წმი-
დისა ისრაჲლისაჲ.

12. ამისთჳს ესრე იტყჳს უფალი წმი-
დაჲ იგი ისრაჲლისაჲ: რამეთუ ურჩ ექმ-
ნენით სიტყუათა ამათ და ესევდიო ტყუ-
ვილსა და რამეთუ სდრტუნვდით და
გული შეგეპყრა სიტყუასა აპას,

13. ამისთჳს იყოს თქუენდა ცოდვაჲ
ესე ვითარცა ზღუდლ⁶ დაცემული ქალა-
ქისა ძლიერისა მოცულისაჲ, რომლისაჲ
მეყსეულად მოიწიის დაცემაჲ.

14. და დაცემაჲ მისი იყოს ვითარ-
ცა შემუსრებაჲ ჭურჭრისა კეცისაჲ, და-
წულილებული, რომელსა არა იპოვის
მას შინა კეცი, რომლითამცა ცეცხლი
აღიღო და რომლითა მოსწრიდოს წყა-
ლი მცირედ.

15. ესრე იტყჳს უფალი წმიდაჲ ის-
რაჲლისაჲ: რაჲმს მოიქცე და სულთ-
ითქუენ, მაშინ სცხონდე⁶ და სცნა, სა-
და-იგი იყავ. ოდეს-იგი მოსავ იყავ ამა-
ოთა მიმართ, ცუდ იქმნა ძლიერებაჲ
ეგე თქუენი და არა ინებეთ სმენად.

16. არამედ სთქუთ: ცხენებითა ვი-
ვლტოდით. ამისთჳსცა ივლტოდით. და
მერმე⁷ სთქუათ: მალეთა სავედართა
ზედა აღვსხდეთ. ამისთჳს მალე⁸ იყვნენ
მდეგარნი თქუენნი.

17. და [19] ევლტოდიან ათასნი გმასა
ერთისასა და გმისაგან ხუთთაჲსა ივლ-
ტოდიან მრავალნი, ვიდრემდე დაშთეს⁹
ვითარცა ქსელი მთასა ზედა და ვითარ-
ცა სამსტოვროჲ, რომელი დგან ბორ-
ცუსა ზედა.

18. და მერმე⁷ კუალად გგებს-ლავე
ღმერთი წყალობად თქუენდა, რამე-
თუ მსაჯულ თქუენდა არს უფალი ღმერ-
რი ჩუენი. ნეტარ არიან ყოველთა რო-
მელთა დაუთმონ მას!

19. რამეთუ ერმან წმიდამან სიონს
შინა დაიმკდროს და იერუსალჲმი ტი-
რილით ტიროდა: შემიწყალე მე. წყა-

1 ეგვპტელ A. 2 არამელ—A. 3 სმენად—A. 4 ასეა A. 5 მიმიხუენით მიმიხუენეთ A.

6 უკანასკნელი ასო ძალიან ჰგავს ი-ს (სცხონდი). 7 მერმე A. 8 მალე A. 9 დაშთეს ასეა A
(მოსალ. იყო: დაშთეთ).

ლობით შეგიწალო შენ ჳმისაებრ ლადებისა შენისა, რაჲმს გიხილ[ა]¹ შენ, ისმინა შენი.

20. და მოგვეს თქუენ პური ჳირისაჲ და წყალი იწროებისაჲ და არღარა მოგეახლოს მაცთუნებელი შენი², რამეთუ თუალნი შენნი ჳხედვიდენ მაცთუნებელთა მათ შენთა.

21. და ყურთა შენთა ესმოდინ სიტყუანი მართლუკუნ მაცთურთა მათ შენთანი, რომელნი იტყუან: ესე არს გზაჲ და ვილოდით მას შინა გინა მარჯულ, გინა მარცხლ.

22. და შეაგინნე³ კერპნი ვეცხლით მოსილნი და ... დააწულილნე იგი, ... ვითარცა წყალი დედაკაცისა გამოჯდომილისაჲ, და ვითარცა სკორძ განსთხინე⁴ იგინი.

23. მაშინ იყოს წჳმად თესლსა ქუეყანისა შენისასა, და პური ნაყოფისა ქუეყანისა შენისაჲ იყოს მიძორივ და პოხილ; და ძოვდეს საცხოვარი შენი მას ღლესა⁵ შინა ადგილსა პოხილსა და ფართოსა.

24. [191] ზუარაკნი თქუენნი და ზროხანი, რომელნი იჳმოდინ ქუეყანასა თქუენსა, ჳამდენ ბჳესა აღრეულსა ჳრთილსა.

25. და იყოს ყოველსა ზედა მთასა⁶ მაღალსა და ბორცუსა განსაცხრომელსა წყალი გამომდინარე მას ღლესა შინა, რომელსა წარწყმდენ მრავალნი და რაჲმს დაეცნენ გოდოლნი⁷.

26. და იყოს ნათელი იგი მთოვარისაჲ ვითარცა ნათელი მზისაჲ, და ნათელი იგი მზისაჲ⁸ იყოს შვდ წილ; ღლესა მას, რაჲმს განკურნოს უფალმან შემუსრვილებად იგი ერისა თჳსისაჲ და საღმობასა მას წყლულებისა მათისასა ულხინოს.

27. აჳა-ესერა სახელი უფლისაჲ მოვალს მრავალით ჟამით, აღგზებული გულის წყრომაჲ მისი, დიდებით სიტყუად ბაგეთა მისთაჲ, რისხვითა საესძ, და რისხვად გულის წყრომისა მისისაჲ ვითარცა ცეცხლი შეშჳადეს.

28. და სული მისი ვითარცა წყალი ჳევსა წარჳრლუნიდეს, მოიწიოს ვიდრე ჳედამდე და განიყოს შეძრწუნებამდე წარმართთა მაცთუნებელად ამოდ, და სდევნიდეს მათ საცთური და წარმოიხუნეს იგინი პირსა მათსა.

29. ნუუკუე მარადის ჯერ-არს თქუენდა სიხარული და შესლვად სიწმიდესა ჩემსა ოდესევე, ვითარცა რომელნი ღლესასწაულობენ⁹, ვითარცა მოხარულნი შესლვად¹⁰ ნესტუთა მთასა უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისასა?

30. და სასმენელ ყოს¹¹ [ჲ] დიდებაჲ იგი ჳმისა მისისაჲ და გულის წყრომაჲ მკლავისაჲ მისისაჲ, ჩუენებად გულის წყრომაჲ რისხვისა მისისაჲ ალითა შემწუგე-ლითა, მეხის ტეხითა სასტიკითა, და ვითარცა წჳმაჲ¹² და სეტყუად ერთბამად გარდამოვალნ მძაფრი.

31. რამეთუ ჳმისაგან უფლისა მოუძლურდენ ასურასტანელნი იგი წყლვითა¹³, რომლითა¹⁴ დასცნეს იგინი.

32. და იყოს მისა გარემო, ვინაჲ-იგი იყო მისა სასოებაჲ შეწევნისაჲ, რომელსა-იგი ესვიდა, ესე ბობღნითა და ნესტუთა და ქნარიითა ჳბრძოლიან მას მსტუარი¹⁵.

33. რამეთუ არა წინაჲსწარ ღლისა მის სტე¹⁶ შენ. ნუუკუე შენცა განგიზადა მეუფებაჲ ჳევისა მის ღრმისაჲ, შეშითა სავისისაჲ, [ცეცხლ და]¹⁷ შეშა ღიღძალ. გულის წყრომაჲ უფლისაჲ ვითარცა ჳევი წუმწუბითა აღგზებული¹⁸.

1 გიხილ A. 2 არღარა მოგეახლოს მაცთუნებელი შენი| არღარა მოგვესნოს მაჳირებელი შენი A. 3 შეაგინნე| შეაგინნეს A. 4 განსთხინე| განესთხინე A. 5 ღლესა A. 6 მთასა| ჳედა A. 7 გოდოლნი| ბორცუნი A. 8 მზისაჲ| ღამისაჲ A. 9 ღლესასწაულობენ A. 10 შესლვად| შესამად A. 11 ყოს| ყო A. 12 აჳე A. (მოსალ. იყო: წყალი). 13 წყლვითა| წყალთა A. 14 რღთა (რომელთა) A. 15 აჳე A. 16 აჳე A. 17 ცეცხლ და|—A. 18 აღგზებულითა A.

31

1. ვაჲ რომელ-ეგე შთახუალთ ეგვპ-ტელ შეწევნად, რომელნი ცხენებსა ესავთ და ეტლებსა, რამეთუ არს მრავალ ეტლებ და მკედარი მრავალ ფრიად, და არა იყვნეს მოსავ წმიდისა მიმართ ისრაჲლისა და უფალი არა გამოიძიეს.

2. და რამეთუ თავადი ბრძენ არს, მოავლინა მათ ზედა ბოროტი და სიტყუაჲ მისი არა შეურაცხ იქმნეს. და აღდგეს სახლსა ზედა კაცთა უკეთურთასა და სასოებასა მათსა ზედა ცუდსა.

3. ეგვპტელსა კაცსა და არა ღმერთსა, ცხენთა გორცთა, რომელთა არა არს შეწევნად, ხოლო უფალმან მოაწიოს კელი მისი მათ ზედა და დაშურენ შემწენი იგი, ერთბამად [192] ყოველნი წარწყმდენ.

4. რამეთუ ესრე მრქუა მე უფალმან: ვითარცა იზახის ლომმან გინა ლეკუმან ნადირსა ზედა, რომელი შეიპყრის, და იყვრნის მას ზედა, ვიდრემდე აღავსნის მათნი კმამან მისმან და განჰკრთენ მრავალნი გულას წყრომისაგან მისისა და შეძრწუნდენ, ეგრე გარდამოჲდეს უფალი ყოვლისა მპყრობელი ჯანწყობად

მთასა ზედა სიონსა და მათათ მისთა ზედა.

5. ვითარცა მფრინველი მფრინვალს, ეგრე ეწიოს უფალი ძალთაჲ იერუსალმსა, შეეწიოს და განარინოს იგი და შეწყნაროს და გარდამოჲდეს და იჲსნეს¹.

6. მოიქეცით, რომელნი-ეგე ღრმასა ზრახვასა ჰზრახავთ და უშჯულოებასა, ძენი ისრაჲლისანი!

7. რამეთუ მას დღეს შინა გამოიხუენ კაცთა კელით² ქმნულნი მათნი ვეცხლისანი და კელით ქმნულნი ოქროსანი, რომელნი ქმნეს კელთა მათთა³.

8. დაეცეს ასურ [არა]⁴ მახვლითა მამაკაცისაჲთა, არა მახვლი კაცისაჲ შეშკამდეს მას, და ივლტოდის არა. პირისაგან მახვლისა; და ჰაბუკნი მათნი იყვნენ მოუძღვრებულ.

9. რამეთუ კლდესა⁵ შეეყენნენ ვითარცა ღრუბელსა⁶; ხოლო რომელნი ივლტოდიან, შეიპყრნენ და მოუძღვრდენ⁷.

ამას იტყვს უფალი: ნეტარ არს, რომელსა ესტას სიონს ნათესავი და სახლეულნი იერუსალმს!

32

1. რამეთუ აჰა-ესერა მეფე მართალი მეფობდეს და მთავარი მათნი სამართალით მთავრობდენ.

2. და იყოს კაცი, რომელი ჰფარვიდეს სიტყუათა თჳსთა, დაიფაროს ვითარცა წყალთაგან სასტიკად მომავალთა [x] და წარმოჩნდეს სიონს ვითარცა მდინარე მომავალი დიდებული ქუეყანასა წყურიელსა.

3. და არღარა მოსავ იყვენენ კაცთა, არამედ ყური მათნი მიეპყრნენ სმენად,

4. და გულნი უძღვრთანი ერჩიდენ სმენასა, და ენათა ბრგუნვილთა⁸ ადრე ისწონ სიტყუად მშჯდობისა⁹.

5. არღარა ჰრქუან უგუნურსა მას: მთავრობდ, და არცალა იტყოდიან მსახური შენნი: ღუმენ,

1 იჲს[ნ]ეს A. 2 კელი A. 3 კელთა მათთა] კელითა მათითა A. 4 არა]—A. 5 კლდესა A. 6 ასეა A (უნდა: ზღუდესა? პატენზითა MT). 7 მოუძღვრდენ A. 8 ენათა ბრგუნვილთა] ენასა ბრგუნვილთა A. 9 სიტყუად მშჯდობისა] სიტყუაჲ მშჯდობისა A.

6. რამეთუ უგუნური იგი უგუნურ-
ბასა იტყოდრ¹ და გულმან მისმან [ამაო-
ბაჲ]¹ ცნას აღსრულებად ზუჯულოებისა
და სიტყუად უფლისა მიმართ საცთურისა
და განბნევად სულთა მშვიერთა და სულ-
თა წყურთელთა დაცულებად.

7. რამეთუ ზრახვად უკეთურთაჲ უშ-
ჯულოებასა ზრახვს, განკრწნად მდა-
ბალთა სიტყუთა ცრუთა² და განქარვე-
ბად სიტყუასა მდაბალთასა დასაშჯელად.

8. ხოლო ღმრთის მსახურთა მათ გუ-
ლისწმის-ყოფად იზრახედ და იგიცა ზრახ-
ვად ეგოს.

9. დედანი ეგე მდიდარნი, აღდგით
და ისმინეთ წმისა ჩემისაჲ, ასულნი ეგე
..., ისმენდით სიტყუათა ჩემთა;

10. დღეა წელიწადისათა წსენებაჲ
ყავთ საღმობით სასოებასა თანა, რამე-
თუ დასრულებულ არს სთუელი და და-
ცხრომილ, და არღარა მოვიდეს.

11. განკვრდით და დაწუხენით, დე-
დანი ეგე, რომელნი ესავთ სიმდიდრე-
სა³, განაძარცუეთ და გან[193]წაშულ-
დით და შეირჩეთ წელთა თქუენთა ძა-
ძაჲ

12. და ძუძუთა⁴ თქუენთა ზედა ეტ-
ყებდით აგარაკათოჲს გულის-სათქუმელ-
თა და ვენაჯისა ნაყოფთათჲს.

13. და ქუეყანისა ერისა ჩემისა ეკა-

ლი და კუროჲს თავი აღმოგიცნდეს და
ყოველთაგან სახლთა მოისპოს სიხარუ-
ლი; ქალაქნი მდიდარნი

14. და სახლნი⁵ დაშთენ, სიმდიდრე
ქალაქისაჲ დაუტეონ და სახლნი გულის-
სათქუმელნი; და იყოს დაბნეები ქუაბეჲ
ვიდრე უკუნისაღმდე და განსაცხრომელ
კანჯართა და საძოვარ მწყემსთა.

15. ვიდრემდე მოწიოს თქუენ ზედა
სული მალღათ გამო, და იყოს უდაბნოჲ
იგი ვითარცა ქერმელი და ქერმელი⁶
მალნარად შეირაცხოს;

16. და განისუენებდეს უდაბნოსა
მშჯავრი, და სიმართლემან⁷ კარმელსა
ზედა დაიმკვდროს.

17. და იყოს საქმე იგი სიმართლისაჲ
მშჯდობით და დაიპყრას სიმართლემან⁸
განსუენებაჲ და მოსავ იყვენ უკუნითი
უკუნისაღმდე.

18. დაეშენოს⁹ ერი ჩემა ქალაქსა
მშჯდობისასა და დაემკვდრენ სასო-
ებით¹⁰ და განისუენებდენ სიმდიდრით.

19. ხოლო სეტყუად თუ გარდამოვდეს,
არა თქუენ ზედა მოვიდეს; და იყვენ
მკვდრნი მალნართანი მოსავ ვითარცა
ველსა ზედა.

20. ნეტარ არს, რომელი სთესვიდეს
ყოველთა სარწყავსა, სადა ჯარი და ვი-
რი ვიდოდიან.

33

1. ვაჲ უბადრუკთა მათ¹¹, ხოლო თქუენ
არავინ გყვენს უბადრუკ; და რომელი
შეურაცხ-გყოფს... რამეთუ [ს] იყვენ...
შეურაცხის-მყოფელნი თქუენნი შეურა-
ცხებასა მიეცნენ და, ვითარცა მდიდი
სამოსლისაჲ, ეგრე მოუძღურდენ.

2. უფალო, შეგვწყალებ ჩუენ, რამე-
თუ ჩუენ შენ გესავთ; იქმნა ნათესავი

ურჩთაჲ წარსაწყემდეღად, ხოლო ცხო-
რებაჲ ჩუენი შენ მიერ ეამსა ჭირისასა.

3. ვმითა შიშისა შენისაჲთა განკვრ-
თის ერნი და სიმალისაგან¹² შენისა
განეთესნეს წარმართნი.

4. ხოლო აწ შეკრბენ ტყუენი ჩუენნი
მკირითგან ვიდრე დიდამდე; ვითარცა
ვინ შეკრბის მქალი, ეგრეთ გემღერ-
დენ¹³ თქუენ.

1 ამაოებაჲ]—A. 2 ცრუთა A. 3 სიმდიდრესა A. 4 ძუძუთა] ძოწუელთა A. 5 სახლნი]
ხილნი A. 6 ქერმენი A. 7 მშჯავრი, და სიმართლემან] მსჯავრისა სიმართლეს და A. 8 სი-
მართლემან A. 9 დაშენოს A (პო, ასეა). 10 სასოებით] მშჯდობით A. 11 ვაჲ უბადრუკთა
მათ] ასეა A (მოსალ. იყო: ვაჲ მათ, რომელნი უბადრუკ გყოფენ თქუენ). 12 ასეა A (მოსალოდ-
ნედი იყო: შიშისაგან). 13 გემღერდენ] ემღერდეთ A.

«ძველი ქართული ენის ძეგლები»

(საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გამოცემა)

გ ა მ ო ვ ი დ ა

1. ხანშეთი ლექციონარი (ფოტოტიპირი რეპროდუქცია). გამოსცა და სრუტონა დაურთო ა. შანიძემ. თბილისი, 1944. 065+54 გვ.

ფასი 30 მან.

2. ქართული ოთხთავის ორი ძველი რედაქცია სამი შატერდული ხელნაწერის მიხედვით (897, 936 და 973 წწ.). გამოსცა ა. შანიძემ. თბილისი, 1945. 064+384 გვ., 15 ტაბულითურთ.

ფასი 120 მან.

3. გიორგი მთაწმიდელი. ცხოვრება იოვანესი და ეფთჳმესი. გამოსაცემად დაამზადა ივ. ჯავახიშვილმა.—გ. მთაწმიდლის ენა «იოვანესი და ეფთჳმესი ცხოვრების» მიხედვით ა. შანიძისა. თბილისი, 1946. XVI+172 გვ.

ფასი 25 მან.

4. წიგნი ძუელისა ალექსანდრისა (978 წ. ხელნაწერის მიხედვით). ტ. I. ნაკვეთი 1: დაბადებისაჲ, გამოსლუათაჲ. გამოსცა ა. შანიძემ. თბილისი, 1947. XVI+112 გვ.

ფასი 15 მან.

ნაკვეთი 2: ლევიტელთაჲ, მსაჯულთაჲ, რუთისი, იობისი, ესაიასი. თბილისი, 1948. VIII+80 გვ. (გვ. 113—192).

ფასი 8 მან.

6. ი. იმნაიშვილი. ქართული ოთხთავის სიმფონია-ლექსიკონი. ნაკვეთი 1: ა—შ. თბილისი, 1948. VIII+416 გვ.

ფასი 50 მან.

ი წ ყ ო ზ ა

წიგნი ძუელისა ალექსანდრისა (978 წ. ხელნაწერის მიხედვით).

ტ. I. ნაკვეთი მე-3.

ქართული ოთხთავის სიმფონია-ლექსიკონი. ნაკვეთი მე-2: ნ—შ.

მზადდება გამოსაცემად

წიგნი ძუელისა ალექსანდრისა (978 წ. ხელნაწერის მიხედვით). ტ. II. საქმე მოციქულთაჲ (X—XI საუკუნეთა ხელნაწერების მიხედვით). კათოლიკე ეპისტოლენი (უძველესი ხელნაწერების მიხედვით).